

LUKE

Luke-hu jajivade jö hesi bēhohoje.

¹⁻² O asē'e Theophilus naro ave jōho jasi örire jajivo'iē'e gane. Mu böröme nosirire rovē'eje. Ēmu aevadire aëro nunëro gabe rovē'ëro ë jōho ae majahuinövareje. Majahuijamu ae aho'obēhe heromo ë jö gö göho gemuoro gagovoromo jajivo gavareje.

³ Ēhuni ë muoho aho'o diehi diehi vaejaroho he avoho'i uë gēbe rovē'ëro naro jani avoho ahorirëro jajivo'amo'i uehorovodeje

⁴ ëhuro jero adahoromo mami'e hejane jōho mae uehorovo'iranego.

Bapataeto vaejaje ae John rahoröhego aner-aehu majahijade jōhoje.

⁵ Iae Herod-hu Judea sa'a muebejadevare priest gemu ë hijadeje. Priest hesi ihoho Zechariah jiadeje. Abijah-are ujore priest ömo'ömoho Zechariah hu'o ae gemuoho jiadeje. Hesi vaboro hesi ihoho Elizabeth jiadeje. Elizabeth hu aevo'i jiade priest Aaron-are uje jiadeje.

⁶ Vaboro'o baru'o jaburo niö'iro Badahu bojēmade jögoroho bövioho bise'oho aho'o avoho ejahoromo hesi nunire ma-mabēhe arijareje.

⁷ Jabumë aboji harihu'o rumo'e jēvadeje Elizabeth dē tiojē'e magonahëro jiē'ëro. Röhu mami'e mavojiraejēvë'e jiadeje. Jabumë ëhi jiē'e a magonaho'e jēvadeje.

⁸ Èhi jëvë'ëro Zechariah'o hu'o gemu mae priest mu vaejarue ariböviohu'o jabesi mu majaho rovamü evare Zechariah-ro priest muoho God-are nunire vaejadeje.

⁹ Muoho vaejamu Jew rajo priest-ehu vaejaruëhi jabumëro priest ihoho jajivo'amoromo gemuore buarohoromo gemu iareje ga'i di ahuro di muoho bae hesi jiego. Ihoho ioromo gavareje Badare osa bërömore rumo va'oromo ridi'e oso God-ni vënehu bueröhe muoho Zechariah-ro baejê'e jiamu. Zechariah-ro è muoho baenu-goromo ose bue'i Badare osa bërömore va'irögoro

¹⁰ a ioro'iorohuro aho'o amonö raromoromo God-are örire jöe atoruomadeje.

¹¹ God-are örire jöe atamu gavë'i Zechariah-ro osa bërömore muoho vae'i gavadeje Badare anerae gemu nume oso buejarue maratu övo manö ro namijamu.

¹² Aneraho ro namijamu gagorovo jiodudu'iraeromo juhuonivadeje.

¹³ Juhuonivamu gagorovo anerahuro uavadeje: Zechariah nadi juhuonivëjo. Jaehu God ëninamijanoho hu iae ejahë'e höjo. Ejahë'ëro huro jasi vabore Elizabeth ajami'iramu huro jani harihoho raho'a'ajëjo. Rahë'iroho hesi ihoho John jumuvonëjo.

¹⁴ Jero sisë maro nimoroho'iramu ae aho'obëhe jabu'o uvo'a'aruëjo: Mabëhe rahade hö uvoromo nimoroho'aruëjo.

¹⁵ Hu Badare nunire a bëröme jio'a'ajëjo. Wine jove vörö'e jove gö gö bogo i'a'ajëjo. Hu hesi vëmu hesi dëre jio'iröhire aevoromo God-are Aru'ohohuro hesi dë vövöbajo'ere simanore

rarovo'ajëjo.

16 Rarovo'iramu Israel raje ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'o ho huotovëho'iramu jabumëro Bada jabesi God-are örire avoho uehorovoruomo'ajëjo.

17 Huro Elijah-are öre daruge gemuoho baeromo ëhuro Badare jöho baeromo urimo va'a'ajëjo. Va'oromo aribövi jabesi dë vövöbajo'o ho huotovëho'iramu vavu ömo'ömohuro aboji harihu'o ho huë baejëvo'aruëjo. Jö bijönimarue ariböviohuro mu mae vaejarue aribövi jabesi jö maho ejëhoruomo'ajëjo. Ëhi ajëmi'iramu evare aribövioho avoho raromoruomo'ajëjo Bada maro rueröhego.

18 Anerahuro ëhi majahijamu hegorovo Zechariah-ro uavadeje: Nasi vaboroho raho'a'ajë uevanuoho röhu na mavoje jevoromo nasi vaborohu'o mavoje höjo. Ëhi jië'o ho na diehi'oromo uvo'ejöjo: Ja jö mae uevanuëjo.

19 Uevanuëjamu anerahuro uavadeje: Na Gabriel jevajëjo. Na God-are nuninö namijaje höjo. Huro na remö'öjade höjo naro ja'o jöe jövoromo jaehu hejanue jö mabëhoho majahi'irodego.

20 Ëhuni hejëjo. Jaehu nasi jö bogo ma uehorovanuohuni ëhuni ja jö jövanuoho bitaroho tövavo'iramu jörume hibe va'ojuvo naehu uavodëhi ëhi jio'iramu evare jöho jövo'anuëjo. Amo ë jöho bogo sareroho jio'i hesi majaho rue'iramu iae jio'a'ajëjo.

21 Ëhi'amu ae aho'obëhe Zechariah

mueberomo uvoruomadeje: Hu rabe ë'oromo osa börömoroho hiromo örisanuovajëjo.

²² Örisanuovajëjamu Zechariah-ro amonö hörö rueromo jöho bogo majëhi varijënoho jiadeje. Jöho bogo majëhi varijënoho jiamu gagorovo rue ariböviohuro garomo uvoruomadeje: Hu God-are osa börömore hijadevare God-ro röjahamu nia'ovo'iraeromo mu böröme gavë'ëro ëhu'ëro jöho bogo majahui varijënoho höjo. Röhu hu tövë'ëro jië'ëro jöho bogo majëhi'i ma-öväremu majëhijadeje.

²³ Ëhi ë'ë'ëro God-are osare mu majaho barëjamu Zechariah-ro hesi amëro vuonorö'ö va'adeje.

²⁴⁻²⁵ Va'amu hesi vabore Elizabeth-ro dë'iraeromo uvadeje: Dë tioromo hiromo ae aho'obëhe jabesi nunire javoji baebe rovodoho aviavejö'e Badaro huë baejevoromo ajemamu javojoho barëjevë'e höjo. Ëhi uvoromo osaremu hijamu manaere övo gö mine barëjajadeje.

Iesu rahoröhe jöhoje.

²⁶ Elizabeth dë'iraeromo manaere 5 barëromo röhu manaere 6-ho jiamu gavë'i God-ro anerae Gabriel nugö'öjamu Galilee sa'are Nazareth amore rovadeje

²⁷ aboride gemu jöe majahi'iröhëni. Ëaborido hesi ihoho Mary jiadeje. Hu o a juvije gemu jabu niö'ihu masurovo'iröhe jöho ae aho'obëhe jabesi nunire majëhijareje. A juvijo hesi ihoho Joseph jiadeje. Joseph hu Israel sa'are börömo vaenövade ae David-are uje jiadeje.

28 Amo anerahuro rueromo Mary uavadeje: Vaevë'e javajëjo. God-hu huë baejavaje mago-nahe javajëjo. Badaro ja'o juvaje höjo.

29 Ja'o juvaje höjamu hegorovo Mary-ro sisë maro nurunurumoromo uehorovoromo uvadeje: Bëhoho rabëni ëhi jië'e huë baejë'e jöho majehi-romo jejemijajëjo.

30 Ëhi uvamu anerahuro uavadeje: Mary God-ro jasi örire huë baejavë'e jiaje nadi juhuonivo'i

31 aveho gavëjo. Jero dë'iraeromo harihe rahoromo Iesu jumuvo'anuëjo.

32 Hu böröme jio'a'ajëjo. Huro ave ihoho bae'a'ajëjo Dö Mare Hijaje A hesi Harihe ë ihoho bae'a'ajëjo. Bada God-ro ë aho ua'a'ajëjo: Jasi hije David-are sionoho baeromo böröme namiromo Israel rajoho muebejëvonëjo.

33 Muebejëvonë ua'iramu huro Jacob-are ujo ömo'ömoho ma-ioro'ioremu muebejëvonövo'ajëjo. Bogo vuonugo'i ëhi muebejëvobe va'a'ajëjo.

34 Muebejëvobe va'a'ajëjamu Mary-ro aneraho uavadeje: Iae jö mae-ëjo. Röhu aho bogo masegë'e na ëma hijajëjo. Ëhi jië'oho diehi'oromo na dë'iraejevo'ajëjo.

35 Dë'iraejevo'ajëjamu anerahuro uavadeje: God-are Aru'ahohuro ruahö'öjavo'ajëjo. Dö mare hijaje A hesi darugohuro aegaho'ajëjo. Ëhuni raho'irane a ma hesi jöho God-ro uë'a'ajëjo: Hu nasi Harihe höjo.

36 Röhu aveho gavëjo. Jasi agane Elizabeth mavoje höjo röhu hu'o harihe raho'irögoro ë'ajëjo. Ae aho'obëhe garomo uvoruomade

höjo: Hu də tiojè'e magonahe höjo. Röhu hu dè'iraejadoho manaere 5 barè'i aveho 6-ho höjo.

³⁷ Rahade hesi bēhoho mue bövie bise'e vae'irōhoho God hu eni jiajējo.

³⁸ Eni jiajējamu Mary-ro uavadeje: Iae mae höjo. Na Badare mu vaejaje magonahe jevajējo. Ēhuni jaehu uevanue ēhi jiē'e muehu nasi örire rovè'o'oho iae mae höjo. Ēhi uavamu anerahuro hu nugo'i va'adeje.

Mary-hu Elizabeth ga'i ajiomade jōhoje.

³⁹ Va'amu gagorovo Mary-ro ri'ōromo daho-runōrire Judea sa'are ē ma-burēro ajiomoromo amore hörōjadeje.

⁴⁰ Hörönugoromo Zechariah-are osare va'oromo Elizabeth jejamijadeje.

⁴¹ Jecamijamu hejè'i Elizabeth-ro hejadeje hesi dère aharihoho tiōjavamu. Tiō'ego God-are Aru'ahohuro hesi də vövōbajo'ere sino haho'ere aho'obēhe rumorovavamu hegorovo

⁴² Mary-ni ma-darugo'o uvadeje: Ja huē mae baejè'e javajējo. Magonaho ioro'ioroho iosirēmijè'e javajējo. Jaehu raho'iranoho huē mae jiajējo.

⁴³ Aveho na diehi'oromo huē mae baejevè'e höjo nasi Börōmo hesi vēmehu nasi örire rovanoho.

⁴⁴ Ēhesi bēhoho jero jejemijamu hejè'i hejode höjo nasi dère aharihohuro nimorohoromo tiōjavamu.

⁴⁵ Ja huē mae javajējo Badahu uvadēhi ēhi jio'a'ajē uvanohuro.

Mary-hu jō ioromo God rajahijade jōhoje.

46 Ëhi uavamu hegorovo Mary-ro uavadeje:
Naro nasi dë vövöbajo'o uhure Bada mabëhe
uavajëjo.

47 God na ajemaje aho uehorovoromo na nimoro-
hevajëjo.

48 Na hesi mu magonahe ma-bise'e jevajëjo röhu
huro nasi örire uehorovevë'e höjo.

Aviavejö'e aevoromo ae aho'obëhe
uvonövo'aruëjo: Nörö huë mae baejë'e
höjo.

49 Darugo ma'e Ahuro mu böröme vaejehë'e höjo.
Hesi ihoho gemu maemu höjo.

50 Hu mae uehorovarue aribövi jabesi jöëni
vavaenimaje höjo.

Jabesi a ujo ömo'ömohuni hesi vavaenoho ëhi
jiemu jiobe va'a'ajëjo.

51 Hesi darugo'e mu maho röjëhiromo
a masije javuajë uvarue aribövioho
rarovö'öjëvamu huruomë'e höjo.

52 Huro darugo'e a masijo jabesi ihoho sa'aro
ba'obue'i

iho rumo'e aribövioho banigojiomëvë'e höjo.

53 Vadunehu vuovë'e aribövioho iruno'o mahuro
da'uojëhi'i

bövi bise'o marohë'e aribövioho rëmö'öjamu ma-
övemu va'oruomë'e höjo.

54-55 Huro hesi mu aribövie Israel raje no aja-
mujjë'e höjo.

Nosi hijo miono'o uëvadëhi huro ëhi Abraham'o
hesi ujo ömo'ömohu'o nosi jöëni vavaen-
imemu vavaenimobe rovë'e höjo.

56 Ëhi jövonugoromo Mary-ro Elizabeth'o hi-romo manaere niö'li gemu barëjamu hesi amëro vuonorö'ö abuejadeje.

Bapataeto vaejaje ae John rahade jöhoje.

57 Iae Elizabeth-are majaho rovamu harihoho rahadeje.

58 Rahamu hesi amo rajohu'o aganohu'o hejare uëvavamu: Badaro huë baeromo Elizabeth mabëhe ajamijade hö uëvavamu hegorovo jabu'o nimorohoruomadeje.

59 Nimorohoromo rahadoho hurae gemu barëjamu gagorovo rueruomadeje garöhëni jabesi Jew rajo muoho vaeromo aharihu hesi sinoho tariojahego. Rueromo ihoho hesi vavu hesi ihe Zechariah ë ihe gemuoho jumuvo'ië'areje.

60 Jumuvo'ia'amu gagorovo vëmohuro uëvadeje: Bogajo. Hesi ihoho John ua'ejarejo.

61 John ua'ejarejamu uavareje: Iae mae höjo röhu jasi aganoho ëhi jië'e ihoho bogohöjo.

62 Bogohö uanugoromo vavuoho övëremu ua gavareje: Harihu hesi ihoho rahuo jio'a'ajëjo.

63 Rahuo jio'a'ajëjamu vavuohuro övëremu uëvadeje: Ijo ha'osoho barovego na jajivöjo. Ijo ha'osoho baro bojamamu jajivoromo uëvadeje: Hesi ihoho John höjo. Hesi ihoho John hö uëvamu gagorovo rue aribövioho gövögövövereje.

64 Ëhi'amu evare Zechariah-are jö'oho bitaroho marëjamu God rajahijadeje.

⁶⁵ Rajahijamu gagorovo rue amo rajohuro ae aho'obêhe juhuonivoruomadeje. Juhuonivoromo ë mu bôrömo hesi jöho aho'o Judea dahorunörire sa'a bôrömore ë vaerovemu vaerovoruumadeje.

⁶⁶ Vaerovemu vaerovoromo ë jöho sisë maro uehorovoruomadeje. Uehorovoromo gavare Badaro aharihoho mae ajamamu gagoro uvareje: Äaharihoho hu diehi jïë'e a mabêhe jio hesi höjo.

Zechariah-hu jö God-aro baeromo majëhijade jöhoje.

⁶⁷ Iae aharihu hesi vavue Zechariah-ro hejade God-are Aru'ahoho hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere rumorovoromo uehore bojamamu hegorovo ave jöho majëhiromo uëvadeje:

⁶⁸ Bada God Israel rajo muebejavuaje aho hu mabêhe höjo.

Huro uehoro ma-mae baeromo hesi aribövioho ajamui'i rovë'e höjo.

Rueromo sisë'i raromaroho maro bamavuë'e höjo.

⁶⁹ Huro darugo'e aho God-are mu vaenövade ae David-are ujoho bojamuijë'e höjo no baejavuoromo maro ramuo'iröhëgo.

⁷⁰ Huro ëhi ë'iröhëro mami gö'e hesi jö baejare aribövi maho ëhi huruoho'ego jabumëro ë jöho ae majëhinövare höjo.

⁷¹ Huro no'o muorovarue aribövioho ruahö'öjëvoromo no baejavuoromo maro ramuo'iröhëro no nu huodaguarue aribövi jabesi övore javuego baeniëhiromo maro bamavuo'iröhëro ëhi uvade höjo.

72 Huro muebejavuobe va'iröhe jöho uehorovoromo nosi hijo miono'oho huë baejêvo'i uvade höjo.

73 Huro nosi hije Abraham darugo'e jöho majahiro-romo uavade höjo

74-75 ajamuiromono no'o muorovarue aribövi jabesi övore javuego baeniëhi'iröhëro.

Baeniëhijego noro bogo juhuonivo'i ma-ioro'ioemu hesi nuniro raromoromo hu gemu uehorovoromo ae mae vaejêvoromo hesi muoho vaenövo'iröhego.

76 Röhu jue'iajo. Dö mare hijaje Aho God-ro ave jöho majahiro-romo ua'a'ajêjo:

Ja jö God nasiro baeromo a majëhijanie ae javajêjo.

Jero Badare jöho baeromo urimo va'a'anuëjo huhu rueröhe öroho avohahego maro rueröhego.

77 Jero jöe majëhijego God-are ariböviohuro heromo uvoruomoröhego: God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo no baejavuoromo maro ramuaje hö uvoröhego.

78-79 Ëhesi bëhoho God-ro noni vavaenimajohuro majaëro ö'idöre rojomanovoromo ramoramore vuovo örire jijiharue aribövioho no ajivavuo'ajêjo.

Ajivavuoromo huë mae bae'iröhe öroho röjahui'a'ajêjo.

80 Zechariah-ro ëhi jövë'ëro John-ro böviraebe hesi aru'ahoho dë vövöbajo'oho biririvobe va'adeje. Biririvobe va'oromo a rumo'e sa'are

va'o hijadeje u'emu Israel rajo jabesi nunire muoho ma-va'orahoro vaeröhëni.

2

Iesu rahade jöhoje.

¹ Ëhi'amu evare Rome a böröme sa'ae aho'obëhe muebejaje a ihe Caesar Augustus-ro jöe nugö'öjadeje. Jöe nugö'öromo uëvadeje: Nasi aribövie sa'ae dinö'e dinö'e raromarujoho jemëro va'oromo jemesi ihoho census aribövioho bojëmirego jajivëho'irarëjo.

² Röhu evare majaho ëho iho aevoromo jajivo'amare majaho jiadeje. Evare majaroho Quirinius-ro bövie vaeromo Syria sa'aho muebenövadeje.

³ Amo ë jöho rovamu gagorovo ae gemu gemu amo göre göre va'o raromaroho jabesi amo mare vuonorö'ö rueruomadeje jabesi ihoho uëvego jajivojöro.

⁴ Rueruomamu Joseph-ro hu'o Galilee sa'are Nazareth amore hiromo vuonugoromo hu David-are ujëro jië'ëro David-hu aevo'i hijade amore Bethlehem ë rovadeje.

⁵ Rue'i Mary hu'irae rovadeje jabesi ihohu'o jajivëhojöro rabëni Mary huro masuröhe magonahego. Röhu hu dë'e jiadeje.

⁶ Bethlehem rueromo arijamu magonahehu rahoröhe majaho rovadeje.

⁷ Majaho rovamu gavare aehu nuharue osaho rarovamu gagorovo mi nugo'amarue osare va'o harihu murioho rahoromo niögëro nomoromo mi jabesi i bahijarue röhore ë bamareje.

Aneraehu jö barovamu sheep muebejarue ariböviehu hejare jöhoje.

⁸ Ehi'amu gavë'i iae dirö'e gemuore aëro vahi'e sheep mure raromoromo sheep-oho muebe'amareje.

⁹ Sheep-oho muebe'i gavare Badare anerahuro ro nami'ego Badare ajohuro ajivëvamu gagorovo sisë maro juhuonivareje.

¹⁰ Juhuonivamu gagorovo anerahuro uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Naehu rovaje hesi bëhoho na jö mae baeromo rovajëjo jemë'o jemesi a ioro'iorohu'o aho'obëhe heromo bërömo bëhe nimoroho'irarijego.

¹¹ Aruëre David-hu hinövade amore jemë baejëvoromo mare bamëvo'iröhe aho jaruvo rahë'e höjo. God-hu uavë'ëro bëröme namiromomo ajëmi'iröhe aho höjo. Hu Bada höjo.

¹² Röhu jemëro va'oromo ga'irarije aharihoho niögëro numë'e mi jabesi i bahijarue röhore raromamu gavë'iroho uvorëjo: Nörö jö mae uövuade höjo.

¹³ Jö mae uövuade hö uëvamu gavë'i anerae aho'obëhe ö'idöre jioromo ma-majioho ruvebiruomomomo urimore rovade anerahu'o gemu mae riravoromo God rajahiromomo uvoruomadeje:

¹⁴ Dö mare hijaje aho God hu mabëhe höjo. Sa'are raromarue aribövioho huhu huë baejëvajoho maro raromoruomo'ajëjo.

¹⁵ Aneraho jaburo ehi uvoruomomomo ö'idöre vuonorö'ö iojio mamu gagorovo nume sheep muebejarue ariböviohuro uarovareje: Rovego Bethlehem va'oromo Badahu uövuade muoho gavarëjo.

16 Ëhi uarovonugoromo ma-burëro rueromo nahoromo gavareje Mary'o Joseph'o ari'irögoro aharihoho miehu i ijarue röhore raromamu.

17 Ëhi ganugoromo aharihu hesi jö aneraehu uëvamu hejaro ho Mary'o Joseph'o majëhijareje.

18 Majëhijamu hegoro vo ae aho'obëhe tiöjêvadeje.

19 Tiöjêvamu Mary-ro jöho avoho heromo hesi simanore bamoromo uehorovemu uehorovadeje.

20 Ëhi'amu rue sheep muebejarue ariböviohuro aneraehu uëvadëhi ëhi jiamu gavë'ëro o jöho ëhi hejë'ëro God rajahibe mae uabe jabesirëro sionëro va'areje.

Iesu jumuvare jöhoje.

21 Iesu rahadoho hurae gemu barëjamugo Iesuare örire Jew rajo muoho vaeromo sinoho tariö'öjahoromo urimo Mary bogo ma'enorohë'e ma-hijadevare aneraehu iho uavadëhi ëhi Iesu jumuvareje.

Iesu osa börömore bava'oromo God-are örire bojamare jöhoje.

22 Mary-ro aharihoho rahoromo hijuvo gavade Moses-hu bojëmade mu vaeromo jabesi sisë u'oröhe majaho rovamu gagorovo huro Joseph-mu niö'iro aharihe Iesu baeromo Jerusalem amore ajiomareje aharihoho Bada bojami'iröhëni.

23 Ëmu hesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Harihu murioho aho'obëhe God-are öroro i'imamego hesiremu jio'amo'irajo. Amo

Mary'o Joseph'o aharihoho bava'areje ëhi jië'e muoho vaeröhëni.

²⁴ O jö göho Badare surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Ihitore niö'i o guaho harihe niö'i ëhi jië'e ugoho priest bojëmego God-ni vënëro muejëvo'irajo. Ëmuohu'o vae'iröhëni jabumë aharihoho bava'areje.

²⁵ Röhu ae gemu Jerusalem amore hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Simeon jiadeje. Hu ae mae vaejëvoromo God-are muoho gemu uehorovaje aëro jië'ëro muebenövadeje God-ro Israel rajoho ajëmiromo jabesi huë vavaenoho tugohëhoröhego. Röhu God-are Aru'ahohuro hu'o juvonövadeje. Hu ëhi jië'e ae jiadeje.

²⁶ Simeon hu ëhi jië'e ae jiamu God-are Aru'ahohuro röjahiromo uavadeje: Ja bogo avevejö'oho guomo'i Badahu uavë'ëro böröme namiromo ajëmi'iröhe aho rue'iramu ganugoromo evare guomo'a'anuëjo.

²⁷ Ëhi uavë'ëro ijönö God-are Aru'ahohuro uehore bojamamu Simeon-ro God-are osa börömore rovadeje. Rovamu evare Iesuarë vëmu vavu'ohuro aharihoho God-are osa börömore barovareje Jew rajo jögoru jiaje ëhi jië'e muoho vae'iro.

²⁸ Barovamu gagorovo Simeon-ro aharihoho övëro huohudëromo God rajahiromo uavadeje:

²⁹ Bada jaruvo jero jasi nimoromo uevego na muoho vuonugo'i huë mae ö'iröjo jaehu uevanëhi ëhi jië'e jiaje.

³⁰ No maro bamavuo'iröhe aho nasi nunëro gavë'e jevajëjo.

31 Ëaehu vaeröhe muoho jero avohane höjo sa'ae aho'o garöhego.

32 Avohane hesi böhoho huro ajoho barovego ehuro jasi jö bogo hejë'e aribövioho jasi öroho ga'i jasi aribövie Israel rajo nosi ihoho döro jioröhego.

33 Simeon-ro ëhi jövamu hegorovo Iesuare vëmohu'o vavuohu'o tiöjévadeje.

34 Tiöjévamu God-ro jabumë huë mae bojëmi'iröhego Simeon-ro God uanugoromo Iesuare vëme Mary uavadeje: Aveho hejëjo. Ave aharihoho God-ro bamade höjo huro muoho vaejeho ehuro Israel rajo a ioro'ioroho sa'are rirerömëvo'i ioro'ioroho döro ri'öröhego. God-ro bamade höjo huro hesi jöho barueröhego. Huro hesi jöho barue'iramu aëro ahoruomo'ajëjo.

35 Ahoromo ehuro ae aho'obëhe jabuhu diehi diehi uehorovaruoho va'orahoro jio'iramu ga'ejarëjo. Ëhi'o'iramu jero jasi dë vövöbajo'o uhure huë vavaene bërömohe bae'a'anuëjo.

36 Simeon-ro Mary ëhi uavadeje. Röhu magonaho mavoje gemu ë hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Anna jiadeje. Hu jö God-aro baeromo majëhijaje magonahe jiadeje. Phanuel-are aboje jiadeje. Asher-are uje gemuoho jiadeje. Röhu hesi vadunoho aho'obëhe mae jiadeje. Urimë'i barue masuromo baru'o hijadoho vadune aho'obëhe 7 barëjamu

37 baru guomamu doru hijadoho rahade vadunoho aho'obëhe 84 jiadeje. Ëhu'ëro mavoji mae jiadeje. Röhu huro ë God-are osa bërömoremu va'oromo majae vahie jene ioho

vuonugo'li God gemu uehorovoromo hesi örire jöe jövoromo rajahinövadeje.

³⁸ Amo Mary'o Joseph'o God-are osa börömore arijamu ë magonahohuro jabetesire rovadeje. Rueromo aharihoho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uaromo va'oromo ganövade di ariböviohuro God-ro Jerusalem amo rajoho maro bamëvoröhego muebejarue ë aribövioho gëromu aharihu hesi jöho majëhinövadeje.

Iesu Nazareth amore vuonorö'ö barovare jöhoje.

³⁹ Ehi'amu Mary'o Joseph'o Badare surire jiaje ehi jïë'e muoho vae barënuhoromo Galilee sa'are vuonorö'ö rueromo ro jabetesi amore Nazareth ë arijareje.

⁴⁰ Arijamu aharihoho böviraebe biririvobe va'adeje. Hu uehoro mabëhe hesi simanore jiadeje. God-ro hesi örire huë bae avohobe va'adeje.

A harihe Iesuhu God-are osare hiromu ë'ade jöhoje.

⁴¹ Ehi jïë'ëro God-hu Vörö Tugohade Maja Börömohe rue'ego vadune göro göro Iesuhare vëmu vavu'ohuro Jerusalem ajiomoromo ë hesi söröho inövareje.

⁴² Ehi'obe rovaroho Iesu vadune aho'obëhe 12 baejamu gagoro Iesuhare vëmu vavu'ohuro ehi gemuoho ë'oromo Jerusalem amore ajiomareje.

⁴³ Ajiomoromo sörö majaho barëjamu vuonorö'öromu sionëro jabetesi amëro rue'ië'areje. Röhu jabetesi harihe Iesuro ë Jerusalem hijadeje. Hijamu vëmu vavu'oho dadivëvadeje.

44 Dadivëvamu uehorovoromo uvareje: Evaho Iesu nosi a ioro'iorohu'o gemu mae rovajëromo rovaroho majae gemu barëjadeje. Majae gemu barëjamu agano ioro'ioirehu örire rovaruire Iesu nahobe jirehojuvo

45 gavare Iesu bogojiamu gagorovo öri ahore vuonorö'öromo Jerusalem naho va'areje.

46 Nahojuvo jiamëhi va'i gavareje Iesu God-are amo börömore hiromo God-are jö öri röjëhijarue aribövi jabesi jöho hejë'i hu'o mana uë gëvamu.

47 Hejareje huro ëhi'ego ae aho'obëhe tiöromo uvoruomamu: Rabu simano ma-mabëhe baejë'ëro jöho mana bu'öjajëjo.

48 Èhilamu vëmu vavu'ohuro Iesu garomo tiöromo vëmohuro uavadeje: Jue'i ja rabëni nosi öriroho ëhioho ë'ane höjo. No jasi vavuohumu niö'iro nurunurumë'i nahavobe rovere höjo.

49 Rovare höjamu Iesuro uëvadeje: Jemë rabëni na nahevobe rovarije höjo. Jemë rabëni bogo uvarije höjo: Nörö hesi Vavuohuro nimo'ego hesi osare hijajëjo.

50 Èhi uëvamu hegorovo vëmu vavu'oho Iesuhu uëvaje jö hesi bëhoho dadivëvadeje.

51 Dadivëvamu Iesuro vëmu vavu'ohu'o sionëro vuonorö'ö rovadoho jabesi amore Nazareth ë hiromo jabesi jöho ejëhë'e hinövadeje. Hijamu vëmohuro gavade hejade jöho hesi simanore bamoromo uehorovemu uehorovonövadeje.

52 Èhilamu Iesuro simano mae jiobe daje böviraebe va'adeje. God o ae aho'obëhe jaburo hesi örire huë bae avohobe va'areje.

3

Bapataeto vaejaje ae John-hu jö majëhinövade jöhoje.

¹ Iae Tiberius Caesar-hu Rome amore bövie namiromo hesi sa'ae dinö'e dinö'e aevoromo muebejavuadoho vadune aho'obëhe 14 barë'i 15-ho jiadeje. Röhu Pontius Pilate-ro Judea sa'aho muebe'i Herod-ro Galilee sa'aho muebe'i Herod-are murie Philip-ro Iturea sa'ahu'o Trachonitis sa'ahu'o muebejëvo'i Lysanias-ro Abilene sa'aho muebejadeje.

² Annas'o Caiaphas'o jabumë niö'i Jew rajo jabesi priest böröme jëvadeje. Ësa'are a masijo'o priest masijo'o ëhi jio'amade majare evare Zechariah-are harihe John-ro a rumo'e sa'are hijamu God-are jöhuro dëre abuejadeje.

³ Abuejamu hegorovo jöho majëhibe juvoromo Jordan jvonörire öri ari'oho juvo barëjadeje. Juvo barëromo majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajo.

⁴ John-hu ëhi ë'iröhe jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro surire jajiv-oromo uvadeje:

Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

⁵ Guoröte aho'obëhe huo'amo'iramu rojomo'amo'ajëjo.

Dahoru ëgohu'o bunohu'o aho'obëhe
aho'amo'iramu ahore jio va'a'ajëjo.

Tagu tagu'e öroho vajivo'iramu ahore jio
jio'amo'ajëjo.

Abue ajiomë'e öroho avoho'iramu ahore jio
va'a'ajëjo.

⁶ Ëhi'o'iramu ae aho'obëhe garuomo'ajëjo God-hu
baejëvoromo mare bamëvajoho.

⁷ Ëhi jajivë'ëro jië'ëro iae John-ro gavade ae
aho'obëhe mae huro bapataeto vaejëvojöro
rueruumamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu aboji
harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade
höjo: God-are vöröehu ruel'iröhire jioromo
huruomoromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo.
Bogajo.

⁸ Ijehu bajo mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego
no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho
vuonugo'i uehoro mae baejë'e jëvajëjo. Röhu
nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jië'ëro
ëhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo:
Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ëho ma-
bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho
ujuohoromo avohëvego araeromo Abraham-are
ujo ömo'ömo jio'amo'ibejajo. Ëhuni nadi ni-
morohë'ioho ëhioho atorëjo.

⁹ Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'ö'ië'ajëjo. Di
ijohuro bajoho bogo ma raejë'e jiego huo'öromo
vëniro huo'ö'ië'ajëjo.

¹⁰ Ëhi jië'e jöho majëhi'ego aëro uanövareje: Ëhi
jië'oho no diehi jië'e muoho vae'ëjarëjo.

¹¹ Vae'ëjarë'ego John-ro uënövadeje: Ae rahu
niöge niö'i jëvë'oho gö baeromo niögu rumo'e

aho bojaminëjo. O ie jëvë'ohoho i rumo'e aho gö bojaminëjo.

12 Ëhi uë'ego tax baejarue aribövioho jabu'oho bapataeto vae'i ruenövareje. Rueromo uanövareje: Tisa no diehi jië'e muoho vae'ejarëjo.

13 Vae'ejarë'ego John-ro uënövadeje: Tax baejë'iroho sa'are a masijehu uëvaruëhi ëmino'e bae'i nadi gö'ohoho döroho jemesi ëma baerëjo.

14 Ëhi uë'ego muorovo aribövioho jabu'oho uanövareje: Jabesi muoho ëhi höjo röhu nomë diehi jië'e muoho vae'ejarëjo. Vae'ejarëjamu uëvadeje: Jemëro va'oromo nadi ae gö jabesi monioho baeniëhirëjo o nadi sarerëmiromo uërëjo: Jemë mu sisë vaejë'e jëvaje monie mana bojamuihëjo. Nadi ëhi jië'e muoho vaeromo monioho ujuoho'i ma-uvorëjo: No suvuoro baejaruoho iae eni höjo.

15 Ëhi majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe dë vövöbajo'ere uvoruomadeje: Nani mu bërömëro rovajëjo. O nani John hu God-hu uavë'ëro bëröme namiromo ajamui'iröhe ahuro jöe majahuijajëjo.

16 Ëhi uvoruomamu gagorovo John-ro uëvadeje: Naro jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo. Röhu ae gö nasi ijonö rue'ië'ajëjo. Huro na iosiremiromo bërömo höjo. Naehu hesi mu bise'oho vaejahoromo höru sino jiovahoho'ibejodoho o mu bise'oho bise'e rabe vaejahoho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo. Naro ma-jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo. Ëhuro God-are Aru'ahohuro o vënëro bapataeto vaejëvo'ajëjo.

17 Hesi ijo garanohoho övore höjo. Ijo garanohoho övore jië'ëro iohoho tevoromoho dörohoho hijiohi-

jiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vënire huo'a'ajëjo.

¹⁸ Ëhi jië'e jöho o jöe gö gö John-ro majëhiromo ëhuro jabesi simanoho huotovëho ganövadeje. Ëhi'oromo God-are jö maho majëhinövadeje.

John savoji gagore ba'amare jöhoje.

¹⁹ Ëhi'amu gagorovo iae ë sa'a muebejaje a böröme Herod-ro hesi muri hesi vabore Herodias gohoniahiromo mu sisë gö gö vaejamu gagorovo John-ro ri'öromo birevadeje.

²⁰ Birevamu Herod-ro mu sisë aho'obëhe vaejël'ëro röhu ave mu sisëhu'o vaejadeje. Huro ae uëvamu John guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jöhoje.

²¹ Röhu ë hesi urimo John-hu a bapataeto vaejëvade majare huro ae aho'obëhe bapataeto vaejëvonugoromo Iesu'o bapataeto vaejadeje. Bapataeto vaejamu Iesuro God-are örire jöe jövamu gavë'i ö'idöho arorovadeje.

²² Arorovamu God-are Aru'ahohuro sino haho'e jioromo guaho va'ënohuro Iesuaro ruvebijamu gavë'i ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ja nasi Harihu mabëhe javajëjo. Naro ja garomo ëhuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

Iesuare hijo miono'o jabesi iho jajivobe va'ade jöhoje.

²³ Röhu Iesuhu mu aevade majaho hu vadune aho'obëhe 30 rabu'e jiadeje. Ae aho'obëhe

uvoruomadeje: Iesu hu Joseph-are harihe höjo. Röhu Joseph hu Heli-are harihe jiadeje.

²⁴ Heli hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje. Levi hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Jannai-are harihe jiadeje. Jannai hu Joseph-are harihe jiadeje.

²⁵ Joseph hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Amos-are harihe jiadeje. Amos hu Nahum-are harihe jiadeje. Nahum hu Esli-are harihe jiadeje. Esli hu Naggai-are harihe jiadeje.

²⁶ Naggai hu Maath-are harihe jiadeje. Maath hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Semein-are harihe jiadeje. Semein hu Josech-are harihe jiadeje. Josech hu Joda-are harihe jiadeje.

²⁷ Joda hu Joanan-are harihe jiadeje. Joanan hu Rhesa-are harihe jiadeje. Rhesa hu Zerubbabel-are harihe jiadeje. Zerubbabel hu Shealtiel-are harihe jiadeje. Shealtiel hu Neri-are harihe jiadeje.

²⁸ Neri hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Addi-are harihe jiadeje. Addi hu Cosam-are harihe jiadeje. Cosam hu Elmadam-are harihe jiadeje. Elmadam hu Er-are harihe jiadeje.

²⁹ Er hu Joshua-are harihe jiadeje. Joshua hu Eliezer-are harihe jiadeje. Eliezer hu Jorim-are harihe jiadeje. Jorim hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje.

³⁰ Levi hu Simeon-are harihe jiadeje. Simeon hu Judah-are harihe jiadeje. Judah hu Joseph-are harihe jiadeje. Joseph hu Jonam-are harihe jiadeje. Jonam hu Eliakim-are harihe jiadeje.

³¹ Eliakim hu Melea-are harihe jiadeje. Me-

lea hu Menna-are harihe jiadeje. Menna hu Mattatha-are harihe jiadeje. Mattatha hu Nathan-are harihe jiadeje. Nathan hu David-are harihe jiadeje.

³² David hu Jesse-are harihe jiadeje. Jesse hu Obed-are harihe jiadeje. Obed hu Boaz-are harihe jiadeje. Boaz hu Shelah-are harihe jiadeje. Shelah hu Nahshon-are harihe jiadeje.

³³ Nahshon hu Amminadab-are harihe jiadeje. Amminadab hu Admin-are harihe jiadeje. Admin hu Arni-are harihe jiadeje. Arni hu Hezron-are harihe jiadeje. Hezron hu Perez-are harihe jiadeje. Perez hu Judah-are harihe jiadeje.

³⁴ Judah hu Jacob-are harihe jiadeje. Jacob hu Isaac-are harihe jiadeje. Isaac hu Abraham-are harihe jiadeje. Abraham hu Terah-are harihe jiadeje. Terah hu Nahor-are harihe jiadeje.

³⁵ Nahor hu Serug-are harihe jiadeje. Serug hu Reu-are harihe jiadeje. Reu hu Peleg-are harihe jiadeje. Peleg hu Eber-are harihe jiadeje. Eber hu Shelah-are harihe jiadeje.

³⁶ Shelah hu Cainan-are harihe jiadeje. Cainan hu Arphaxad-are harihe jiadeje. Arphaxad hu Shem-are harihe jiadeje. Shem hu Noah-are harihe jiadeje. Noah hu Lamech-are harihe jiadeje.

³⁷ Lamech hu Methuselah-are harihe jiadeje. Methuselah hu Enoch-are harihe jiadeje. Enoch hu Jared-are harihe jiadeje. Jared hu Mahalaleel-are harihe jiadeje. Mahalaleel hu Cainan-are harihe jiadeje.

³⁸ Cainan hu Enos-are harihe jiadeje. Enos hu Seth-are harihe jiadeje. Seth hu Adam-are harihe jiadeje. Adam hu God-are harihe jiadeje.

4

Iesuhu mu sisē vaejōro Satan-hu bijioho gavade jōhoje.

¹ Iae Iesuro hejade God-are Aru'ahohuro hesi dē vövöbajo'ere sino haho'ere rumorovavamu hegorovo Jordan jovoho vuonugo'irōgoro God-are Aru'ahehu uavajire a rumo'e sa'a göre ë va'o juvadeje.

² A rumo'e sa'are juvamu gagorovo Iesuro God-are jōho ahojōro Satan-ro hesi dēho bijioho gabe va'adoho majae aho'o 40 barējadeje. Bijioho ga'i hijamu evare majaroho Iesuro ioho bogo ijē'e ma-hibe va'oromo ë majaho barējamu vadunēro hōmadeje.

³ Vadunēro hōmamu Satan-ro ri'ōromo uavadeje: Ja God-are Harihe javē'oho ave munēho uavego iraejajo.

⁴ Iraejajamu ruehuro uavadeje: Rōhu God-are jōho jajivoromo ëhi uvē'e hōjo: Aehu iemu uehorovē'oho bogo maho raromo'aruējo.

⁵ Ëhi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae ba'ojiomoromo a masijehu dinō'e dinō'e raromoromo muebe'amarue öri ari'oho ëho ma-burēro rōjahi barējadeje.

⁶ Rōjahiromo uavadeje: Ëöri ari'oho aho'obēhe naro bojami barē'ejōjo jero mueberomo ë bövi bise'o maho ujuohol'iranego. Ëhesi bēhoho ë öri ari'oho naro baejē'ëro jevē'ëro ae rahu bojēmi'i negē'oho iae bojēmaje hōjo.

⁷ Ëhuni jaehu uvene aho rōjehijē'oho aho'obēhe jasi jio'amo'ajējo.

⁸ Jasi jio'amo'ajëjamu Iesuro uavadeje: Röhu God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahiromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

⁹ Ëhi uavamu Satan-ro Iesu Jerusalem hu'irae baeromo ajiomadoho ruhe God-are osa börömo hesi döre ba'ojio ë nugamu namijadeje. Nami-jamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho avehuro nami'i jörö'örovëjo.

¹⁰ Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: God-ro hesi aneraho uë'iramu ja avoho muebejavo'aruëjo.

¹¹ O hesi surire jö göho ëhi uvë'e höjo: Aneraho jaburo övore ma'enagonövo'aruëjo jasi hörure munëro bibejavojöëni. Ëhuni jörö'örovëjo.

¹² Jörö'örovëjamu uavadeje: Röhu God-are jöho ëhi uvë'e höjo: Nadi ri'öromo Bada jasi God hesi dëho ëma bijiohoromo uanëjo: God jero ëhi ëhi ë'ëjo.

¹³ Ëhi uavamu Iesuro mue gö gö aho'o vaejoro Satan-ro hesi dëho bijioho ganugoromo vuonugo va'adeje majae eni jiego vuonorö'ö rueröhëro.

Iesuhu Galilee sa'are hiromo aevoromo mu vaejade jöhoje.

¹⁴ Va'amu iae Iesuro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo vuonorö'öromo Galilee sa'are va'adeje. Va'amu huhu rovade jöho ë sa'aho aho'obëhe heruomadeje.

¹⁵ Iesuro Jew rajehu God rajahijarue osare osare jöe röjëhibe juvamu ae aho'obëhe uvoruomadeje: Hu a mae höjo.

Iesuare ame Nazareth rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

¹⁶ Ëhi'amu Iesuro jöe röjëhibe juvoromo urimë'i asis'o'ere hiromo böviraejade amore Nazareth ë rovadeje. Rueromo nuho majae rovamu amo göre göre va'oromo ë'ajëhi ëhi huro God rajahijarue osare va'adeje. Va'oromo God-are surire jöho adaho'i ri'ö namijadeje.

¹⁷ Namijamu jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivade jö'e suroho ae göëro bojamijadeje. Bojamamu Iesuro baeromo jiovö'öromo ave jajivade jöho nahoromo birohoro adahoromo

¹⁸ uvadeje:

Badare Aru'ahohuro nasi simanore rumorove-vajëjo Badaro hesi Aru'ahoho nasirire bamë'ëro jië'ëro.

Huhu bamade hesi bëhoho naro hesi jö maho baeromo bogo eni jië'e aribövioho majëhi'irodego bamade höjo.

Huro na remö'öjade höjo naro va'oromo tövëvë'e aribövioho uë'irodego: Jiovo rëmö'ö'irode majaho rovë'e höjo.

Nuni tugorohëvë'e aribövioho uë'irodego: Nuni dadovëho'irode majaho rovë'e höjo.

Remö'öjade höjo sisëhu ruahö'öjävë'e aribövioho naro manö bamëvo'irodego.

¹⁹ Naro ae uë'irodego: Badahu ajëmi'iröhe majaho iae rovë'e höjo.

²⁰ Ëjöhö adahonugoromo Iesuro suroho huhoho taemoromo osa muebejaje aho sionëro bojamiromo jö bëhoho röjëhi'i sa'aro hijadeje.

Hijamu gagorovo ë osare raromare ariböviohuro ae aho'obëhe he'i Iesu gemu ërimahareje.

21 Ërimahamu uëvadeje: God-are jö adahamu hejarije ë hesi muoho aviavejö'e rovë'e höjo.

22 Iesuro ëhi jië'e jöho jövamu hegorovo ae aho'obëhe uvoruomadeje: Hu jö mae jövajëromo hesi huë ma jöho heromo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu uvoruomadeje: Ëiaho bogo a börömehu jio'i hu Joseph-are harihe höjo.

23 Ëhi uvoruomamu Iesuro uëvadeje: Ave uhu jö atarujoho jemëro ëhi ue'a'arujëjo: Oso muebejanue aho jero jasi ajamirovego mae javajo. Ëhesi bëhoho jemëro ueromo ë'arujëjo: Arue Capernaum amore mu vaejane ë hesi jö hejaroho ëhi jië'e muoho ave jasi amoro vaejago no gavarëjo.

24 Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho nosi sa'a rajohuro bogo ma uehorovavuarue höjo. Bogo mae bogajo.

25 Röhu aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Elijah-hu hijade majaroho ave Israel sa'are magonaho dorue aho'obëhe jio'amade höjo. Evare majare ëni bogo mae bogo rovadoho vadune niö'i gemu röhu döre manaere 6 ëhi barëj'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'obëhe majae ëgobövie vadune raromare höjo. Vadune raromamu evare

26 magonaho dorue aho'obëhe ave Israel sa'are raromaroho God-ro Elijah hesi sa'a rajo magonaho doruoho bogo gemu vadu'e ajamijöro jabumënioho nugö'ö'i sa'ae gö Sidon amonörire sa'are Zarephath amore hijade magonaho doruhuni gemu nugö'öjade höjo ajami'iröhego.

27 O jö God-aro baeromo majëhinövade ae Elisha-hu hijade majaroho ave Israel sa'are sino jomo'e ae aho'obëhe jio'amade höjo. Röhu Elisha-ro Israel raromarue jomo'e aribövi bogo ae gemu vadu'e jabesi sinoho avohëho'i Syria rajemu gemu a ihe Naaman hesi sinoho avohahade höjo.

28 Ëhi majëhijamu hegorovo ë God rajahjarue osare raromarue ariböviohuro heromo sisë maro dë vörönimoruomadeje.

29 Dë vörönëgamu ri'öromo Iesu amore jiamu guduamo baeromo amo'e dahoru bönure io-jiomoromo dahoru vösöre suorovareje barado döre riravo'i baba'amo'irovo.

30 Ëhi'o'i ë'oruomamu gëgorovo Iesuro jabesi ririre jioromo rëmö'öromo va'adeje.

Aru'aho sisë ae gemu hesi dëre jiamu Iesuhu rarovö'öjade jöhoje.

31 Va'oromo Iesuro abuejadoho abo Galilee sa'are Capernaum amore höröjadeje. Höröromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu God rajahjarue osare va'oromo jöho röjëhijadeje.

32 Jöho röjëhijamu heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e ma-mabëhe javavajëjo. Ëhi uvoruomade hesi bëhoho hesi birire baejë'ëro hu jöho majëhijadeje.

33 Amo ë osare Satan-are a sisëhu dëre abuejë'e aho hijë'e jiadeje. Hijë'ëro ma-darugo'o uvadeje:

34 Hë-ajo. Iesu Nazareth rajoho ja rabëni sihusihuaguo'i rovane höjo. Na ja ijumavuo'i ë'anuëjo. Na iae ja gavajëjo. Ja God-aro jioromo rovë'e a ma-maemu jië'e ae javavajëjo.

35 Ëhi uavamu hejë'i Iesuro uavadeje: Jöho vuonugo'i höröjêjo. Höröjêjamu hejë'i uhure a sisêhuro ë a hesi simanoho huotovahamu ë aribövi jabesi nunire sa'are behumorovadeje. Sa'are behumorovamu uhure a sisêhuro ë a hesi sino haho'oho bogo ijumaho'i ma-höröromo va'adeje.

36 Höröromo va'amu gagorovo ae aho'obêhe garomo tiöjêvamu uarovareje: Aveho rabu'e jöho höjo. Darugo'e jöho jövego a sisêhuro ma-burëro ejahoromo suorovo va'oruomaje höjo.

37 Ëhi'amu Iesuhu vaejaje mu hesi jöho ë sa'aho aho'obêhe he barêjareje.

Iesuhu ae aho'obêhe jabesi sino avohêhade jöhoje.

38 Röhu a sisêho dëre jioromo hörö va'amu Iesuro God rajahjarue osare jioromo va'adeje. Va'oromo Simon-are osare va'adeje. Röhu Simon-are jure magonaho hesi sino haho'oho vörö'irae avohê'e jiadeje. Vörö'iraejamu Iesu uavareje: Na ja magonahoho ajaminêjo.

39 Ajaminêjamu hegorovo Iesuro va'oromo bëhire ruaho'amo namiromo uavadeje: Vörö'iraejanuoho u'uhêjo. U'uhêjamu sino haho'ere vörö'iraejadoho u'uhadeje. U'uhamu hejë'i ri'öromo iruno'e avohêhoromo i'imêmadeje.

40 I'imêmamu majae beva'amu gagorovo ae rahu hesi ae guomo guome gö gö jiê'oho ujuoho rovamu Iesuro hesi övoho ae aho'obêhe jabesi sinore bamêho'ego marê'amonövadeje.

41 Marë'amo'ego aru'aho sisë ae aho'obëhe jabesi dëre raromarohuro suorovo va'onövareje. Suorovo va'ie'iroho ma-darugo'o uvonövareje: Ja God-are Harihe javajë'ego heromo uënövadeje: Jöe nugohëjo. Nadi nasi jöho huruohohëjo. Iesuhu ëhi jï'e jö jövade hesi bëhoho ë aru'aho sisëho jaburo garomo uvareje: Hu bëröme namiromo ae ajëmaje aho hëjo.

Iesuhu Judea sa'are jö majëhibe juvade jöhoje.

42 Ëhi ë'e'ëro sisonuvamugo Iesuro ri'öromo va'oromo a rumo'e sa'are ë hijadeje. Hijamu ae aho'obëhe hu nahobe rovareje. Nahobe rueromo gavare ë hijamu gagorovo nijo'iraeromo uavareje: Nadi va'i rueromo no'o hijëjo.

43 No'o hijëjamu hegorovo uëvadeje: Iae mae uevarujëjo röhu God-hu bëröme namiromo muebejëvaje jöho ë jöho amo ioro'iorohu'o majëhibe va'ejöjo ë hesi bëhoho God-ro ëhuni remö'öjamu rovë'ëro.

44 Ëhi'onugoromo Judea sa'are God rajahjarue osare osare jöho majëhibe juvadeje.

5

Iesuale ijore ijore jijihoröhego Iesuhu aevoromo a uëvade jöhoje.

¹ Iae Iesuro Gennesaret e'u riröre namijadeje. Namijamu ae aho'obëhe God-are jöho he'i tagavoromo bijimö'örovobe rueruomadeje.

² Rovamu Iesuro namiromo gavadeje boat niö'i e'u riröre raromëvo'i visu suovarue aribövioho rori'o raromoromo viöho u'ovamu.

³ Ëhi ganugoromo boat gemu Simon-are boat-re ajio hiromu Simon uavadeje: Ave riröre jioromo biduohö'øjego rori'o va'ajo. Rori'o va'a uanugoromo gavade eni jiamu gagorovo boat-re ëhi hiromu jöho röjëhijamu rue sa'are raromare ariböviohuro heruomadeje.

⁴ Heruomamu Iesuro hesi jöho jövobe va'ojuvo barëjumu Simon uavadeje: Ave jasi boat-oho baeromo e'u umahë'inö huo'öbe va'oromo ja'o jasi ariböviohu'o viöho ba'amorëjo ëhuro visue aho'o suovo'irarije höjo.

⁵ Suovo'irarije höjumu Simon-ro uavadeje: Tisa ëho iae mae höjo röhu no vahi bövie visu suovo'i ë'o gabe rovaroho gavare höjo bogo eni javuamu. Röhu jero uë'ego ëhuni viöho ba'amo'ejöjo.

⁶ Ëhi uanugoromo viöho ba'amoromo visue aho'obëhe suovamu viöho dadorovo'ie'adeje.

⁷ Dadorovo'ia'amu gagorovo Peter-mëro jabesi a ioro'iore boat göre arijaruoho övëro uëvareje: Ro ajamuihëjo. Ro ajamuihëjumu rueho jaburo rueromo ajëmiromu visue aho'obëhe suovoromo ë boat niö'ire bahijamu irijiomoromo diruvëvo varijëne jiadeje.

⁸ Ëhi'amu gagorovo Simon Peter-ro Iesure bëhire ague aho hiromu uavadeje: Bada na remo va'ëjo. Na a sisë jevajëjo.

⁹ Peter-mëro visue aho'obëhe mae suovoromomomo tiöjëv'ëro jïë'ëro ëhu'ëro ëhi uavadeje.

¹⁰ Peter-më tiöjëvo'i James'o John'o jabu'o tiöjëvadeje. Röhu James'o John'o jabumë Zebedee-are harihe jëvadeje. Jabumë Simon'o gemu mae muoho vaenövareje.

Amo tiöjävamu Iesuro Simon uavadeje: Nadi juhuonivonëjo. Aviavejõ'e aevoromo ja bogo visuoho gagovo'i ae magonahe gagovëvo'iramu nasinö jioruomo'ajëjo.

11 Ëhi jövamugo boat-re rueromo ravo'amoromo boat-oho jagu ömëvo va'o nie'uahore ötöjëvareje. Ötöjëvonugoromo jabesi muoho bövioho bise'oho vuonugo'i aevoromo Iesure ijore ijore jijihonövareje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

12 Iae Iesuro amore hijadeje. Hijamu ae gemu sino haho'e jomemu jië'ohuro rueromo Iesu garomo ague aho hiromo ëninamiromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuëjo.

13 Ajemi'anuëjamu Iesuro övoho nugö'öromomo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjëjamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho barëjadeje.

14 Sisëho barëjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Naehu ëhi ë'odoho nadi aho huruoho majëhinëjo. A'i ma-va'oromo jasi sinoho priest röjahijego ga'irajo. Ëhi'oromo Moses-hu uövuade ëhi jië'e suvuoroho God-are öroro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'ëro iae mae javajëjo.

15 Bogo aho huruoho majëhi'iröhego uavadeje röhu ë huhu vaegade mu jöho börömo mae rumorovamu ae gö gö hebe va'oruomadeje. Hebe

va'oruomë'ëro ae aho'obëhe rueromo gagov-
oruomadeje hesi jöho heruomoi' i huro jabesi sino
haho'oho ajëmego marëjëvo'iröhego.

16 Ro gagovoruomamu gëgorovo Iesuro a
rumo'e sa'are va'o hiromo God-are örire jöe
jövadeje.

Övo hörü'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

17 Ehi'oromo iae Iesuro aribövioho jöho
röjëhijamu Pharisee ariböviohu'o Jew rajo
jögoru öri röjëhjarue ariböviohu'o ëho jaburo
hesi bëhire raromoruomadeje. Urimë'i ë
aribövioho ioro'iorohuro ë Galilee sa'are
amo göre göre jioromo ioro'iorohuro arue
Jerusalem amore Judea sa'are amo ioro'iorore
jioromo rueruomë'ëro ë raromoruomadeje.
Raromamu Iesuro jöho röjëhiromu Badare
darugoho baejë'ëro guomo guomo'e a jabesi
sino avohëho'iröhoho eni jiadeje.

18 Sino avohëho'iröhoho eni jiamu iae aëro
övo hörü'e vuovahë'e aho maratuoroho gio-
jimo barovareje. Barueromo osanö bava'oromo
Iesuare bëhire bamo'iröhe öroho nahareje.

19 Öroho nahoromo gavare ae aho'obëhe
tagavoromo ojanoho urahë'e jiamu gagorovo
ba'ojiomoromo javuoho dönö dadov'öromu
maratuohu'o nume osare riravarue aribövi jabesi
ririre Iesuare bëhire ë ba'amareje.

20 Ba'amamu gagorovo Iesuro gavade i'e
rovare ariböviohuro hu mae uehorovoruomamu
gëgorovo övo hörü'e vuovahë'e aho uavadeje:
Isiajo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo
mu'u barëjahë'e höjo.

21 Mu'u barëjahë'e hõjamu hegorovo jõgoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o uarovareje: Asë'ëjo. Sareri ae hõjo. Huro God sivoromo ëhi jië'e jõho jövajëjo. Hu ma-ae hõjo. Röhu huro ë aho uavajëjo: Naro jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e jevajëjo. Ëhi jië'e muoho hesi God-ro gemuëro vaejaje hõjo. Ma-aho bogajo.

22 Ëhi atamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Jemë rabëni uehore gö gö baejarujëjo.

23 Jemë'o uehorovohëjo. Nani ja ae ëma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hõ ua'a'anuëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromonami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjeko ja javojagojööni.

24 Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jõho iae na jövo'ejõjo huro ejehoromo ri'ö namijuvego jemëro ë muoho garomo ehuro ga'irarijeko God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho ehulo baejë'e jevego. Ëhi uënugoromo röhu övo hörule vuovahë'e aho uavadeje: Naro ja uavajëjo: Jero ri'öromoromanue maratuoho banigojiomoromo baeromojasirëro va'ëjo.

25 Va'ëjamu hejë'i riehuro ae aho'obëhe jabesinunire ri'öromomaratuoho banigojiomoromobaeromo God rajahibe hesirëro va'adeje.

26 Va'amu gagorovo ë aribövioho aho'obëhe tiöjëvamu juhuonivoromo God rajahiromouarovareje: Asë'ëjo. No bogo gavarue muoho

jaruvo gavë'e javuajëjo.

Levi-hu Iesuare ijore ijore juvoröhego Iesuhu uavade jöhoje.

²⁷ Ëhi'amu gagorovo Iesuro ri'öromo va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Levi hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

²⁸ Juvonövonëjamu hegorovo hesi muoho aho'o vuonugo'i ri'öromo aevoromo Iesuare ijore ijore juvonövadeje.

²⁹ Ëhi'oromo Levi-ro Iesu rajahi'i sörö böröme hesi osare bamoromo Iesu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe uëvadeje: Rueromo söröe ihëjo. Ihëjamu hegorovo tax baejarue ae aho'obëhe ëhi jië'e a ioro'iore aho'obëhe ëho jaburo ro gemuoro raromoromo ie ue'ahareje.

³⁰ Ie ue'ahamu gëgorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue Pharisee ariböviohu'o Pharisee aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo dë vörönëgamu Iesuare aribövioho uëvareje: Jemë rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho ioho jovoho ue'aharujëjo. Ëhi jië'oho sisë höjo.

³¹ Sisë höjamu hegorovo Iesuro uhu'e uëvadeje: Röhu guomo guomo'e ariböviohuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövioho bogajo.

³² Ëhesi bëhoho naro sisë aribövioho sisë vaejaruoho vuonugojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

33 Iae aëro Iesu uavareje: John-are jö hejarue ariböviohuro majae aho'obëhe God uehorovo'i ioho vuonugoromo hesi örire jöe ato'i arijarue höjo. O Pharisee jabesi jö hejarue aribövioho jabu'o ëhi jië'e muoho vae'i arijarue höjo. Jabumëhu ëhi ë'aruoho iae mae höjo. Röhu jasi aribövioho ioho bogo vuonugo'i ma-iemu jovemu ue'aharue höjo. Rabëni ëhioho ë'arue höjo.

34 Rabëni ëhioho ë'arue höjamu hegorovo Iesuro uhu'e uëvadeje: I'o masuröhe a hesi söröre aemo'aemehu rueromo i i'ieß'iroho jemë tugohëvo'irarijoho na eni jëvájëjo o bogajo. Bogajo.

35 Röhu majae ijonö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare majare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

36 Ëhi uënugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromomo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo dadovadiroho niögu i'oho baeromo bisemu tariö'öromomo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo niögu i'oho tariö'öjë'ëro ëhuro sisërë'ibejajo. O niögu mamioho ëho nu ano'e gö jio'i i'oho nu ano'e gö jioromo ëhuro niögu mamiohu'o sisërë'ibejajo.

37 O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino

mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo ioro'io remu dadorovego jovoho rova'ibejajo.

³⁸ A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo.

³⁹ Röhu jovo mami ue'ahë'oho aëro uvarue höjo: Mamioho mae höromo ëhuni i'oho bijönimarue höjo. ËJew rajehu Iesure mu i'oho bijönimarue jöho Iesuro uhu'e ëhi majëhijadeje.

6

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

¹ Iae Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'ömohuro ioho babovoromo övëro uhiromo ue'ahobe va'oruomadeje.

² Ioho övëro uhiromo ue'ahobe va'amu gëgorovo Pharisee ariböviëro uëvareje: Jaruvoho nuho majae höjo. I avoharujoho ëho nuho maja hesi jögoroho aharujëjo. Rabëni ëhi jië'oho ë'arujëjo.

³ Ë'arujëjamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o hömëvamü hegorovo huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo.

⁴ David-ro God-are osare va'oromo God-are nunire bahijare ioho ujuohoromo vituoho i'i vituoho hesi aribövioho i'imëmamu ue'ahare höjo. Ëhi jië'e ioho aho bogo ue'aho'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'iröhe ie höjo. Röhu jabuhu

ue'aharohuro ehuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo.

⁵ Ëhi uënuqoromo uëvadeje: God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho muebejaje höjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁶ Ëhi uëv'ëro Jew rajo jabesi nuho majae gö'o rovadeje. Nuho majae gö'o rovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo hesi jöho röjehijadeje. Amo ë osare övo manörire övo hitahi guomahë'e aho hijë'e jiadeje.

⁷ Jew rajo jögoru öri röjehijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo Iesuale jö sisëho nahoromo uvareje: Iesuhu guomo guomo'e aribövi jabesi sino avohëhë'oho noro a masijoho huruoho majëhiromo uë'ejarëjo: Iesuro a ajëmaje muoho vaeromo nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Ëhi uvoromo jabumëro ma-hu gemu ërimahareje ga'iro nuho majare hu guomo guomo'e aribövi jabesi sinoho avohëhego o bogo.

⁸ Ërimahamu Iesuro gëromomo uvadeje: Jabumë ëhi ëhi uehorovaruë uvoromo övo guomahë'e aho uavadeje: Ro ave nosi riroro namijëjo. Namijëjamu ro jabesi ririre namijadeje.

⁹ Namijamu hu bijönimoromo ërimaharuoho Iesuro uëvadeje: Na ave jöho uë gë'ië'ajëjo. Nosi nuho maja hesi jögoroho diehi höjo. Nuho majaroho na ae mae vaejëvo'ejarëjo o sisë vaejëvo'ejarëjo. I'ovëvo'ejarëjo o muo'amo'ejarëjo.

¹⁰ Ëhi uënuġoromo uherihoromo ë aribövioho aho'obëhe ġënuġoromo övo ġuomah'e aho uavadeje: Jasi övoho nuġö'öjëjo. Ëhi uavamu heġorovo övoho nuġö'öjamu marëjadeje.

¹¹ Marëjamu rue ariböviohuro ġavare Iesuro ë aho ajami'ego marëjamu ġaġorovo dë vörönëġo avohadeje. Dë vörönëġamu jöe atoromo uarovareje: No Iesuare öriroho diehi'o'ëjarëjo.

Iesuhu hesi apostle 12 bæjëvade jöhoje.

¹² Ëhi'o'iröġoro Iesuro ġod-are örire jöe jövo'iro dahorure ajiomadeje. Ajio hiromo vahi bövie ġod-are örire jöe jövobe va'ojuvo ëhi sisonuvadeje.

¹³ Sisonuvamu ġaġorovo hesi ijore ijore jiiharue ariböviohuro ruejöro uvëvadeje. Uvëvoromo rovamu ae aho'obëhe 12 hesi bæjëvadeje. Bæjëvoromo uëvadeje: Jemë nasi apostle jëvajëjo.

¹⁴ Iesuro Simon bæjadeje. Baeromo iho ġöho Peter ġumuvadeje. O Peter-are öho Andrew bæjadeje. O ġöho James John Philip Bartholomew

¹⁵ Matthew Thomas o James Alphaeus-are harihe o Simon aehu uvaruho Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimaje aho

¹⁶ o Judas James-are harihoho o ġöho Judas Iscariot ë aribövioho bæjëvadeje. Judas Iscariot Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje.

Iesuhu a jabesi sino avohëhade jöhoje.

¹⁷ Ëaribövioho bæjëvonuġoromo Iesuro ġabu'o ġemu mae abueromo enure ë namijadeje.

Namijamu hesi aribövie aho'obêhe mae o a ioro'iorohu'o arue Jerusalem amore jioromo Judea sa'a ioro'iorore jioromo nume Tyre amo Sidon amo jiajinö sô jovo bêhire sa'are jioromo ae aho'obêhe mae ë ro riravareje

¹⁸ Iesuare jôho heruomo'i huro ajëmego jabesi sino haho'o ho marëjêvo'iröhego. Ro riravamu a sisêhu dère abuejêvê'ëro i'u baejarue aribövioho Iesuro ajëmamu marëjêvadeje.

¹⁹ Marëjêvamu ae aho'obêhe gavare Iesuare darugohuro rueromo guomo guomo'e ae aho'obêhe ajëmamu gagorovo Iesu rêho'i ë'o gavareje êhuro guomo guomoho barëjêvo'iröhego.

Huë mae baeröhe ariböviohu'o huë vavaene baeröhe aribövi jabesi jôhoje.

²⁰ Èhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho gëromo uëvadeje:

Bövi bise'o rumo'e aribövioho jemë huë mae jëvadjëjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

²¹ Avevejö'e hömëvaje aribövioho jemë huë mae jëvadjëjo

maja ijönöho eni da'uëgo'ië'ëro.

Avevejö'e nierusuburu'e bamaruje aribövioho jemë huë mae jëvadjëjo

maja ijönöho nimoroho'ië'ëro.

²² Jemëhu God-are A Maho na uehorovevamu aehu gëromo bijönëgoromo nu huodëgoromo sivëgoromo jemesi ihoho sisë hörömo vuonugêhë'o ho huë mae jëvaje höjo.

23 Jabuhu ëhi sisë vaejëvë'iroho jemëro hi-rohiromoromo nimoroho avohorëjo God-hu suvuoro jemëni ö'idöre bamëhajoho böröme jië'e jiaje. Ëaribövi jabesi hijo miono'ohuro jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi örire ëhi gemuoho sisë vaejëvonövare höjo.

24 A'i bövi bise'ö marohë'e mae jëvë'e aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Jemesi bövi bise'ö maho ujuoho barëjët'ëro ijonöho bogo ujuoho hesi jëvajëjo.

25 Avevejö'e da'uëgë'e aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Maja viture vadunëro vuovëvo hesi höjo.

Avevejö'e nimoroharuje aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Maja viture huë vavaene baejët'i nierusuburu'e bae hesi jëvajëjo.

26 Ae aho'obëhe jemesi jö ma-mabëhe atë'oho vaevë'e jëvajëjo. Ëaribövi jabesi hijo miono'ohuro God-are jö huotohuotovoromo majëhinövare aribövi jabesi örire ëhi gemuoho mae atonövare höjo.

Nu huodaguarue aribövi jabesi örire noehu huë baejëvo'iröhe jöhoje.

27 Röhu jemë nasi jö hejaruje ariböviohumë ave jöho majëhi'ië'ajëjo. Jemë'ö muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë nu huodëgarue aribövioho mae vaejëvorëjo.

28 Jö sisë uëvarue aribövioho jö mae uërëjo. Sisë vaejëvarue ariböviohuni God-are öroro ëninamirëjo.

29 Aehu a'isabi gönö anagë'iroho hunuorovego a'isabi gönöhu'o anago'irajo. Aehu niögu gö baeniahijë'o ho nadi nijio'iraejego niögu göhu'o bae'irajo.

30 Aehu jasi örire böviëni bise'ëni ëninamijë'o ho bojaminëjo. Aehu jasi mae sisë baejahë'o ho nadi uanëjo: Sionëro bojemëjo.

31 Jemë ae göehu diehi vaejëvojöro nëgë'o ho jemë'o ëhi jië'e muoho ae gö jabesi öroro vaejëvorëjo.

32 O jemë huë baejëvarue aganohemu huë baejëvë'o ho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o huë baejëvarue aganoho mana huë baejëvarue höjo.

33 O jemë mae vaejëvarue ariböviohemu mae vaejëvë'o ho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o ëhi gemuoho ë'arue höjo.

34 O uvë'o ho: Ëhi gemuoho vuonorö'ö bae'ejöromo ëhuni bövi bise'o ma-jahuri ae gö bojëmijë'o ho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o uvoruomaje höjo: Ëhi gemuoho vuonorö'ö bae'ejöromo ëhuni bövioho bise'o ho ma-jahuri ae gö bojëmiarue höjo.

35 A'i jemë nu huodëgarue aribövioho huë baejëvorëjo. Mae vaejëvorëjo. Nadi uvorëjo: Mana bojëmi'aruë uvë'i jemesi bövioho bise'o ho ma-bojëmirëjo. Ëhi ë'ë'o ho God-ro jemë suvuoro böröme bojëmi'ajëjo. Ëhuro God-hu dö mare hijaje a hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho God-ro gëvaje a sisë jioruomoli

bogo mana mabēhe uavē'e suvuore ēma baejarue aribōvie jēvego gēgorovo huro ēma huē baejēvoromo ajēmijaje hōjo. Huhu ē'aje ēhi jīē'e mu vaejē'o'oho jemē hesi aboji harihu'o mae jēvo'ajējo.

³⁶ Ēhuni jemesi Vavuehu jemēni vavaenimajēhi ēhi ae gōēni vavaenimorējo.

Bogo dōro bamorovoromo a jabesi sisē mevo'irōhe jōhoje.

³⁷ Nadi dōroho bamorovoromo a jabesi sisēho mevorējo. Jabesi sisē bogo mevē'o'oho God jemesi sisēhu'o bogo mevo'ajējo. Nadi a jabesi sisēhunioho i'uoho bojēmirejo. I'u bogo bojēmijē'o'oho God jemē'o i'uoho bogo bojēmi'ajējo. A'i ae gō jabesi sisēho uehorovoromo vuonugorējo. Ēhi ē'ē'o'oho God-ro jemesi sisēhu'o uehorovoromo vuonugo'ajējo.

³⁸ Ae suvuorēmirējo. Jemē ēhi ē'ē'o'oho God-ro jemē'o suvuorēmi'ajējo. Bōrōmo mae suvuorēmiromo jemēro ōvoho avoho'iramu sōrō va'ēne ē bamēho'iramu ōvo duvahoho rarovoromo oteroho'a'ajējo. Bogo bise'o vadu'oho suvuorēmi'ajējo. Jemē dimino'e bojēmē'ohuro ēhuro ē bojēmarije mino'e ēhi bae'a'arujējo. Iesuro ēhi jōvadeje.

³⁹ Rōhu Iesuro rōjēhi'iro ave uhu jōho uēvadeje: Nuni sisē'e a gōhuro nuni sisē'e a gōho diehi ōroho rōjahibe va'a'ajējo. Bogajo. Rōjahijē'o'oho jabumē niō'i guare bejēvo va'a'ajējo.

⁴⁰ Jō hejaruje aribōvioho jō rōjēhijaje aho na bogo iosiremiromo jō maho bae'a'arujējo. Jōho

he barë'iramu evare jö rjöhijaje aho va'ëne jëvo'ajëjo.

⁴¹ Röhu ja diehi'oromo ijo ugobajo'e bisehari-hehu isiare nunire namijajoho ga'i ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuëjo.

⁴² Ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavë'o'oho ëhu'o'oho ja rabëni jasi aemo'aemoho uanëjo: Isi ë'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahöjo. Sareri ae javajëjo. Jasi nunire ijo börömehu tugohavajoho jero urimo jahonëjo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino hari-hoho isiare nuniroho jahaho'anuëjo.

Aho mu vaejajire garomo uvarueje: Hu mae o sisë höjo. Ëhesi uhu jöhoje.

⁴³ Ijo maho bajo sisëho bogo rae'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje höjo.

⁴⁴ Ijoho bajoro garomo uvo'a'anuëjo: Ëijoho mae höjo ëho sisë höjo. Meso böso uro'ië'iroho mesoremu uro'i bibë'e ijo sisëroho bogo uro'a'anuëjo. Rihu'e grape bajo uro'ië'iroho ë ö'iremu uro'i bibë'e resu sisëroho bogo uro'a'anuëjo. Ijo sisëhuro bajo sisëho rae'amaje höjo. Ijo mahuro bajo maho rae'amaje höjo.

⁴⁵ Ëhesi bëhoho a maho ijo maehu bajo mae raejajëhi ëhi jëvaje höjo. A maho ue-horo maëremu jabesi dë vövöbajo'ere jëvë'ëro mu maemu vaeruomaje höjo. A sisëho ue-horo sisëremu jabesi dë vövöbajo'ere jëvë'ëro mu sisëmu vaeruomaje höjo. Aëro diehi jië'e uehorehu jabesi dë vövöbajo'ere irijiomëvajoho jabesi jö'ëro atarue höjo.

Simano ma'e ahu'o simano sisë'e ahu'o javu vaejare uhu jöhoje.

⁴⁶ Jemëro uevaruje höjo: Bada ja no mu bojamuijanue aho javajëjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni naehu bojëmaje muoho bogo vaejaruje höjo.

⁴⁷ Röhu ae rahu nasi örire rueromo nasi jö heromo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ejöjo.

⁴⁸ Ae gemuëro javue vae'ië'ade höjo. Javue vae'irögoro ëgobövie umo abuejuvo munë'e sa'aho birohogoro öboho ë ruhoromo javuoho vaejade höjo bibivoröhego. Javuoho vae barëromo hijamu jovo börömëro ruomoromo ë javuoho anade höjo. Anamu javuoho mae vaejë'ëro jië'ëro bogo orivo'i ma-bibivoromo namijade höjo. Nasi jö ejehaje aho ë bibivë'e javu vaejade aho va'ëne höjo.

⁴⁹ A'i ae rahu nasi jö heromo bogo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ejöjo. Ae gemuëro javue vae'ië'ade höjo. Röhu sa'aho bogo umo abueromo öboho ruho'i ma-sa'a döre vaejade höjo. Vaejë'ëro ë javuoho jövëro ro anamu dadorovo barë nahonahovade höjo.

7

Rome raje muorovo simano vaejaje a hesi mu vaejaje a guomo'ia'amu Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Iesuro hesi jöho ae aho'obëhe majëhinugoromo va'adoho va'o Capernaum amore hijadeje.

² Röhu Rome raje muorovo simano vaejaje ae gemuëro ë hijë'e jiadeje. Hu bogo Jew rajehu

jio'li sa'a gö raje jiadeje. Hesi muemu vaejahaje ahuro hu'o hijadeje. Hijamu rue simano vaejaje ahuro ë iaho mae uehorovo avohadeje. Mae uehorovo avohamu rue aho guomo guomo bõrõme baej'ëro guomo'ie'adeje.

³ Guomo'ia'amu gagorovo rue simano vaejaje ahuro Iesuhu a ajëmaje jõho hegoro Jew rajo a duvaho ioro'ioroho uëvadeje: Va'oromo Iesu uarego rueromo nasi mu vaejehaje a hesi sinoho avohahego marë'irajo.

⁴ Ëhi uëvamu hegorovo va'areje. Va'oromo Iesu ëninamiromo uavareje: Ëaho ajaminëjo. Hu a maego jaehu ajamijë'oho iae mae hõjo.

⁵ Hu sa'a gö raje hõjo rõhu huro ave sa'a rajoho no uehorovavuaje hõjo. Uehorovavuajëro jië'ëro huro ajamuiromo ae uëvade hõjo noehu God rajahijarue osaho vaejahuorõhego.

⁶ Ëhi uavamu Iesuro ri'õromo jabu'o va'adeje. Va'oromo ë simano vaejaje a hesi osa bëhire rovamu gavë'i rue simano vaejaje ahuro hesi aho uëvadeje: Va'oromo Iesu bihoromo uarëjo: Badajo. Nadi nasiroho rueromo u'uoho baejëjo. Na ae ma-bise'e jevoromo sisë jevë'e jaehu nasi osare rovë'oho bogo maehu hõjo.

⁷ Ëhuni na uehorovoromo uvode hõjo: Na õ'irodoho rõhu na bogo maehu jevajëjo. Ëhuni nadi rue'i ma-jõ'ëro jõe jõvego nasi mu vaejehaje aho marë'irajo.

⁸ Ma-jõ jõvego mu rovaje hesi õroho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhesi bëhoho na nasi a masijo jabesi aharire jevë'ëro jabesi jõho ejëhoromo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire

jëvë'lëro nasi jöho ejehoromo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'o'ho: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'o'ho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'o'ho: Mue ëhi ëhi vaejehë uavë'iroho iae hu ëhi vaejaje höjo. Ëhu'ëro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhuni uavajëjo: Majö'ëro jöe jövego marë'irajo. Ëjöhö baeromo Iesu majahirego he'irajo.

⁹ He'irajamu simano vaejaje a hesi ariböviohuro ë jöho bava'oromo Iesu majahijareje. Majahijamu Iesuro heromo tiöjadeje. Tiöromö huotorovoromo hu rihromare aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade höjo. Ëhi jië'e aho na bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo ëhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo.

¹⁰ Ëhi uëvamu hegorovo rue ariböviohuro vuonorö'ö rueromo simano vaejaje a hesi osare ro gavareje hesi mu vaejahaje aho mami'e marëjë'e jiamu.

Magonaho doru hesi harihu guomo raromamu Iesuhu ajamamu i'ovade jöhoje.

¹¹ Ëhi'o'irögoro iae Iesuro Nain amore va'i va'adeje. Va'amu Iesure ijorajo ömo'ömohu'o a ioro'iorohu'o ae aho'obëhe mae hu'o va'oruomadeje.

¹² Va'oromo amo rejo ojo bëhire hörö'ia'amu suorovo'ia'amu evare aëro guomë'e a hesi sinoho amore jioromo guavo'i giojimo baeromo

rovareje. Röhu vaevë'oho guomë'e aho magonaho doru hesi harihu gemu'oho jiadeje. Amo raje ae aho'obëhe ë magonahohu'o rueruomadeje.

¹³ Rueruomamu Badaro magonahoho ganugoromo huni vavaenimamu uavadeje: Nadi nivonëjo.

¹⁴ Nadi nivonëromo rueromo sino bamare maratuoho rëhadeje. Rëhamu giojimo barovare ariböviohuro ëhi riravareje. Riravamu gagorovo Iesuro a juvijoho uavadeje: Jue'iajo. Naro ja uavajëjo: Guomanoho ri'öjëjo.

¹⁵ Ri'öjëjamu döro ri'ö hiromo aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu gagorovo Iesuro harihoho vëmu hesi övore bamadeje.

¹⁶ Ëhi'amu gavë'i ae aho'obëhe juhuonivoromo God rajahiromo uvoruomadeje: Asë'e jö God-aro baeromo majahuijaje a börömohuro nosi örire rovë'e hö uvoromo God-ro hesi aribövi nosi jöëni vavaenimë'e hö uvoruomadeje.

¹⁷ Ëhi'amu gagorovo ae aho'obëhe Judea sa'ahu'o sa'a ioro'iore bëhirohu'o Iesuarë jöho ëhi vaerovemu vaerovobe va'areje.

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rëmö'öjamu rueromo Iesu jö ua gavare jöhoje.

¹⁸ Iesuhu ëhi jië'e mu vaejade jöho John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro John majahijareje.

¹⁹ Ëhi majahijamu hegorovo John-ro hesi aribövioho niö'iro ruejöro uëvamu rovareje. Rovamu uëvadeje: Va'oromo Iesu ua garëjo: No uvaruëjo: God-ro ae nugö'ö'iramu nosi

örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ejarejo ae göëro rueröhego.

20 Ëhi uëvamu hegorovo va'oromo Iesu uavareje: John bapataeto vaejavuaje ahuro uövuamu rovere höjo. Huro uövuade höjo: Iesu uarëjo: No uvaruëjo: God-ro a böröme nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ejarejo ae göëro rueröhego.

21 Ëhi uavamu hegoro evare Iesuro guomo guome gö gö juhuonini'oho aho'o aru'aho sisë'oho aho'o avoho'amadeje. Nuni tugorohë'e aribövioho aho'o jabesi nunoho dadovëhadeje.

22 Ëhi'oromo John-are ae niö'ioho uëvadeje: Va'oromo diehi gavarijoho hejarijoho John majahirego he'irajo. Uarëjo: Nöröro ae nuni sisë'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Höru sisë'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marëjëvoromo jabesirire sisë sisëho barëjëhaje höjo. Hia'i sisë'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue höjo. Vuovë'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jië'e aribövioho ajëmiromo majëhijego God-are jö maho hejarue höjo. Va'oromo John ëhi majahirëjo.

23 Röhu John o ae rahu biririvoromo nasi örire mae uehorovevë'oho ë ahuro maho hi'a'ajëjo.

24 Maho hi'a'ajëjamu John-are ae niö'iohuro vuonorö'öromo va'areje. Va'amu gavë'i Iesuro ë hesi bëhire gagovare aribövioho John-are jöho majëhiromo uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ëho va'onövarije höjo. Ijo rudu burehu huosihego

arue anume va'aje ëhi uehorovaje aho na John ëhi jië'e ae jiamu jemë ga'i va'arije höjo. Bogajo.

²⁵ O diehi jië'e ae ga'i va'arije höjo. Na niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiego ga'i va'arije höjo. Röhu ëhi jië'e niögu ma io'amoromo bövi bise'o marohë'e ma baeromo raromarue aribövioho bogo a rumo'e sa'aroho raromoli a masijehu raromarue osaremu raromarue höjo.

²⁶ Röhu diehi jië'e ae ga'i va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromo majëhijaje ae jiamu ga'i va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu ëhi jië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioroho iosirëmiromo John hu börömoho höjo.

²⁷ Iae ë a hesi jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo.

Ja valië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogorahoröhego.

Ëhi jajivë'e höjo.

²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave sa'are raromarue aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiroho börömoho jië'e höjo. A'i God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiroho döroho jioruomajëjo.

²⁹ Iesuro ëhi majëhijamu tax baejarue ariböviohu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe ë jöho heromo uvoruomadeje: God hu mae höjo. Rabëni John-hu bapataeto vaeröhe jöho jaburo ejahë'ëro.

³⁰ A'i Pharisee ömo'ömohu'o Jew rajo jögoru öri röjêhijarue a ömo'ömohu'o ë jöho heromo jabuhu ë'ojöro God-hu nimaje muoho juahovareje rabëni John-hu bapataeto vaeröhe jöho jaburo bijönimë'ëro.

³¹ Röhu Iesuro hesi jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo.

³² Amo ririre raromoromo jö bijönimoruumaje asisö'oho jëvanovajëjo. Amo ririre raromoromo asisö'oro ioro'iorohuro ioro'ioroho uvëvoruumajëjo: Noehu aninivoromo jemëni virikö huosihëharoho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo javavarije höjo. Noehu aninivoromo huë vavaeni'e jö iaroho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo nierusuburu'e bamarije höjo.

³³ Èhesi bëhoho bapataeto vaejavuaje ae John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hi'i ioho wine jovoho bogo inövade höjo. Èhi'onövadoho jemëro ë jö bijönimarue asisö'oho va'ëne bijönëgamu John-are jöho bogo ejaho'i sisë'i uehorovoromo uvonövariye höjo: Aru'aho sisë dëre jië'ëro ëhu'ëro ioho jovoho bogo ijaje höjo.

³⁴ O God-are A Maño naro rueromo ioho jovoho ma-ijaje höjo. Èhi ë'ajoho jemëro ëhu'o bijönimoromo uvaruje höjo: Nörö gahëjo. Ioho mahunö'e iromo vörö'e jovemu ijaje höjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisë ioro'iorohu'o ëho jabesi aemo'aeme höjo.

³⁵ Jemëro John-are muohu'o nasi muohu'o bijönimaruje höjo röhu no God-are uehoro maho baejë'ëro muoho vaejarue höjo. Èmu nimaruje

aribövioho aho'o jaburo garomo uvoruomo'ajëjo: God-are uehoroho iae mae höjo. Èhu'ëro muoho vaejare höjo.

Iesuhu Pharisee ae gemu Simon-are osare hirono ë'ade jöhoje.

³⁶ Èhi'amu Pharisee ae gemuëro Iesu uavadeje: Nasi osaro rovego no ie ijarëjo. Ie ijarëjamu ë a hesi osare va'oromo ie i'li sa'aro hijadeje.

³⁷ Röhu sisë magonahe gemuëro ë amore hijadeje. Hiromo hejade uvavamu: Iesuro Pharisee a hesi osare hiromo ie ijajë uvavamu hegoroovo ridi'e ose munë huono mabëhiroho baeromo rovadeje.

³⁸ Barueromo Iesuare dejonö hörü bëhire hirono nivoromo hesi nuni jovohuro Iesuare hörure aho'amodivamu buejahoromo simano uohuro uhijahoromo höröho dudöhahoromo ridi'e jovohuro otehadadeje.

³⁹ Èhi'amu gagorovo ë Pharisee ae Iesu uavamu rueromo i ijade ahuro uehorovoromo uvadeje: Ave aho jö God-aro baeromo majahuijaje ae jio'ibejajo hu ga'ibejajo magonahehu ma'enajoho rahuo jio'i o diehi jië'e mue vaebe juvaje magonahe jiego ahego ehuro mae jio'ibejajo. Èhesi bëhoho hu magonaho sisë höjo. Röhu Iesuhu ë magonaho bogo avoho gavajoho ehuro hu bogo jö God-aro baeromo majahuijaje aehu höjo.

⁴⁰ Èhi uehorovamu gagorovo Iesuro Simon ë Pharisee a hesi ihoho Simon uavadeje: Simon na jö harihe majahi'ie'ajëjo. Majahi'ie'ajëjamu Simon-ro uavadeje: Tisa iae mae höjo. Majehego hejjo.

⁴¹ Hejõjamu Iesuro uhule uavadeje: Iae ae niõ'iehu ae gemu hesi õrire moni mana sionehu bojami'irõhoho jëvade hõjo. Gõhuro 500 kina gõhuro 50 kina ë a hesi õrire bojami'irõhoho jiade hõjo.

⁴² Rõhu bogo eni jëvade hõjo. Bogo eni jëvamu gagorovo moni bae'irõhe ahuro ë ae niõ'iehu moni bojami'irõhoho uehorovoromo vuonugëhade hõjo. Ëhi jië'oho ë ae niõ'ioho di ahuro ë moni bae'irõhe a hesi õriroho bõrõme rajahi'i di ahuro ma-bisemu rajahi'ajëjo.

⁴³ Rajahi'ajëjamu Simon-ro uavadeje: Na uehorovoromo uvajëjo: Moni bõrõme bojami'irõhe ahuro ë moni bae'irõhe aho bõrõme rajahi'ajëjo ë hesi bëhoho huro moni bõrõmo mae uehorovoromo vuonugahë'ego. Rajahi'ajëjamu Iesuro uavadeje: Ja mae uevanuëjo.

⁴⁴ Ëhi uaromo huotorovoromo magonahoho gavë'i Simon uavadeje: Ave magonahoho gavëjo. Naro jasi osare rovode hõjo rõhu ja bogo rajehiromo jovoho bojemijane hõjo nasi hõroho u'ojõro. A'i ave magonahohuro rajehiromo hesi nuni jovohuro nasi hõrure aho'amodegamu ëhuro u'ovehade hõjo. U'ovehoromo hesi simano uohuro uhijehade hõjo.

⁴⁵ Ja bogo rajehiromo dudõhevë'e javajëjo. A'i ë magonahohuro naehu jasirire rovodevare evare aevoromo rajehiromo nasi hõroho dudõhobe rovë'e hõjo.

⁴⁶ Ja bogo rajehiromo ninugu'e jovoho nasi simanoroho oteheho'i ë magonahohuro rajehi avohoromo ridi'e jovo mabëhohuro nasi hõrure

otehehade hōjo.

47 Ĕhuni uavajējo: Ĕmagonahohuro na rajehi avohē'ero ēhu'ero hesi sisē aho'obēhe jiadoho uehorovoromo vuonugē'e hōjo. A'i sisē ma-bisemu uehorovoromo vuonugēhē'o ho ēhi jīē'e aribōvioho ma-bisemu rajehi'aruējo.

48 Ĕhi uanugoromo magonahoho uavadeje: Jasi sisēho uehorovoromo vuonugahē'e hōjo.

49 Vuonugahē'e hōjamu Iesu'o raromoromo i ue'aharue aribōviohuro jabesi uehorovoromo uvareje: Ĕaho hu diehi jīē'e aēro jīē'ero huro God-are muoho baeromo ae magonahe jabesi sisēho uehorovoromo vuonugēhaje hōjo. Hu ēhi jīē'e muohu'o vaejaje hōjo.

50 Ĕhi uvamu Iesuro magonahoho uavadeje: Jero nasi ōrire mae uehorovevamu God-ro ja bae-javoromo maro ramē'e hōjo. Vaevē'e va'onējo.

8

Magonaho göehu göehu Iesu'o gemu mae jiji-horomo Iesu ajaminövare jōhoje.

1 Ĕhi ē'ē'ero Iesuro va'adeje. Va'oromo God-hu bōrōme namiromo muebejavuaje jō maho baeromo ae majēhibe amo masijore ininore ē va'adeje. Rōhu hesi ijoraje 12-ho jabu'o

2 magonaho ōmo'ōmohu'o ēhi Iesu'o gemu mae va'areje. Ĕmagonahoho ioro'ioroho urimo aru'aho sisēhu dēre abuejēvo'i ioro'ioroho guomo guomo baejēvadoho Iesuro ajēmijamu marējēvadeje. Ĕmagonaho jabesi ihoho göho Mary aehu uvaruoho Mary Magdalene jiadeje.

Iesuro ë magonaho hesi dëre jio'amaje aru'aho sisë 7 raro'v'amadeje.

³ O magonaho gö hesi ihoho Joanna jiadeje. Joanna hu Chuza-are vabore jiadeje. Chuza hu a böröme Herod-are bövi bise'o muebejahaje ae jiadeje. Röhu magonaho gö hesi ihoho Susanna jiadeje. Ëmagonaho ömo'ömohu'o magonaho ioro'iorohu'o aho'obëhe jaburo jabesi bövi bise'o jëvadohuro ëhuro Iesumë rabe rabe bogo eni jëvajoho ajëmibe va'onövareje.

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremade uhu jöhoje.

⁴ Ëhi'amu iae ae aho'obëhe amo göre göre jioromo gagovamu sa'aho raro'vadeje. Rarovamu gagorovo Iesuro uhu'e majëhiromomo uëvadeje:

⁵ Iae ae gemuëro hesi i uje ujuohoromo mure riremoli va'ade höjo. Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gagorovo aëro taemotaemovamu ugëro ro i barëjare höjo.

⁶ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromonugoromo rijamu sahori'amade höjo sa'aho jovo rumo'ëro jië'ëro.

⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro ujo ma hesi gemuoro riromomo baba'amade höjo.

⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromomo maho aho'obëhe 100 100 ëhi rae'amade höjo. Uhu'e ëhi uënugoromo mardarugo'o uëvadeje: Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

⁹ Ëhi'amu Iesuare ijorajo ömo'ömohuro uhu jö hesi bëhoho he'i ua gavareje.

¹⁰ Ua gavamu Iesuro uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Ësubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'irarijago. Ëhu'ëro jemëro jö bëhoho he'i a'i a ioro'ioro jabesi öriroho ma-uhu jöemu rovaje höjo ëhuro nunëremu ga'i bëhoho bogo avoho ga'i hia'ëremu he'i bëhoho bogo avoho heruomoröhego.

I ujo sa'are riremade uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

¹¹ Röhu ë uhu jö hesi bëhoho aviëhi höjo. I ujo hesi bëhoho God-are jöe höjo.

¹² Ujehu örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho aehu God-are jö hejamu gavë'ooho Satan-ro rueromo jöho baeniëhiromo rori'o bu'öjaje höjo ëhuro jabumë bogo ma uehorovoromo maroho va'oruomoröhego.

¹³ O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahoril'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo nimorohoromo jöho ejaharue höjo. Ejahoromo jöho ma-döëremu bæjë'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo Satan-ro dinëmego evare vuonugarue höjo.

¹⁴ Ujehu bibë'e resu resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo.

Heromo röhu jabesi muohuni nurunurumoro monie bövie bise'e uehorovoromo ave sa'a hesirohemu nimoronimorohoromo ëhi jië'e muohemu uehorovaruohuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo.

¹⁵ Ujehu sa'a mare rireromade hesi bëhoho aëro jabesi dë vövöbajo'oho maëro jië'ëro God-are jöho heromo ejahoromo ma'eno titimoromo biririvobe va'o ijonö rae avohoruomaje höjo.

Iro bueromo va'orahore bahijarue uhu jöhoje.

¹⁶ Röhu iro buno'iraejë'iroho bogo hevö gagoroho o maratu ahariroho gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuëjo ae osare rovë'oho ajivëvoröhego.

¹⁷ Nasi jö bëhoho rabe rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe ma-va'orahoro jio'a'ajëjo. O rabe rabe subivëhajoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo.

¹⁸ Èhuni naehu jövaje jöho avo'avoho herëjo. Aji'e jö javë'oho God-ro gö'lo bojami'iramu bae'a'anuëjo. O bogojavë'oho ma-döëremu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo.

Iesuale vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

¹⁹ Èhi uëvamu iae Iesuale vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jaburo rovareje. Rueromo gavareje ae aho'obëhe tagavoromo öroho rarovë'ëro hu jiajiroho bogo rue varijënoho jëvamu.

²⁰ Bogo rue varijënoho jëvamu gagorovo aëro Iesu uavareje: Jasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o ja ga'i nimoromo amonö riravaruëjo.

²¹ Riravaruëjamu Iesuro ë aribövioho uhu'e uëvadeje: Iae hejajëjo. Röhu ae magonahe rahu

God-are jö heromo ejahë'loho ëhuro ë aribövioho nasi vëme ö ömo'öme jioruomajëjo.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

²² Ëhi ë'l'ëro iae Iesuro hesi ijorajoho jabu'lo gemu mae boat-re ajio hijadeje. Hiromö uëvadeje: Ruehego no e'u ioni gönö va'arëjo. Va'arëromö ri'öromö va'areje.

²³ Ri'öromö va'aroho va'oromö Iesuro niavadeje. Niavamu gavë'i buru börömëro e'ure rovadeje. Bure rovamu jovëro hasaromö boat gagore abueromö irijiomoromö diruvëvo'ië'adeje.

²⁴ Diruvëvo'ia'amu gavë'i Iesure ijorajoho jaburo va'lo Iesu ioromö uavareje: Asë'e Tisa vuovavuo'ië'ajëjo. Vuovavuo'ië'ajëjamu ri'öromö burohu'lo hasajaje jovohu'lo uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu buru rovadoho barë'i jovoho u'uhadeje.

²⁵ U'uhamu gagorovo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabëni bogo ma uehorovevarujëjo. Ëhi'amu rueho jaburo tiöromö juhuonivoromö uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'loho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'lo jovohu'lo jabu'lo hesi jöho ejaharue höjo.

Satan-are a sisë aho'obëhe ae gemu hesirire jioruomamu Iesuhu rarovö'ö'amade jöhoje.

²⁶ Ëhi'amu Iesumëro e'u döre va'adoho va'lo Gergesa sa'are va'lo baboro bejareje. Galilee sa'aho nume e'u ioni gönö jio'i Gergesa sa'aho ruhe ioni gönö jiadeje.

27 Gergesa sa'are va'lo baboro bejambu gagorovo amo raje ae gemuëro rueromo Iesu birohadeje. Eäho aru'aho sisë aho'obëhëro dëre abue'amamu simane huotorovë'e jiadeje. Niögu rumo'e madë'ahobatëremu majae egobövie hibe rovë'e jiadeje. Osaroho bogo hi'i guavo'amarue munë gagoremu hinövadeje.

28 Hijë'ëro rueromo Iesu garomo jö'e dadovoromo Iesuare hörü bëhire ague aho hiromu ma-darugo'lo uvadeje: Iesu ja God dö mare hijaje a hesi Harihe javajëjo. Ja rabëni sihusihuego'i rovane höjo. Vuonugevëjo. Nadi huë sisëho vi'ehoho bojemëjo.

29 Vi'ehoho nadi bojemijë uvade hesi bëhoho urimë'i aru'aho sisëhuro höröjörö Iesuro uavë'ego ehuni uvadeje. Röhu urimoho ë aru'aho sisëhuro hu baenövadeje. Bae'ego aëro hu avoho mueberomu hesi övoho höröho tövaho'amonövareje. Tövaho'amo'ego ö'oho tarivo ruruhö'öromu aru'aho sisëhuro hesi uhure jië'ëro ua'ego a rumo'e sa'are va'onövadeje.

30 Ehi ë'onövë'ëro Iesuro uavadeje: Jasi ihoho rahuo höjo. Rahuo höjumu uavadeje: Nasi ihoho Siriehu Bimuvanovë'oho jevajëjo. Huhu ehi uavade hesi bëhoho a sisë aho'obëhe siri va'ëne hesi dëre abue'amë'ëro jië'ëro ehi uavadeje.

31 Ehi'amu ë dë uhure sisë ariböviohuro Iesu ëninamiromu uaruomadeje: Nadi uönego no sisëroho revo'irarëjo.

32 Röhu mahe aho'obëhe aruhëre dahoru ahore gemuoro ie uelhamu gagorovo dëre sisë ariböviohuro Iesu uaruomadeje: Uövuego no suorovo va'oromu aruhe mahu jabesi dëre

va'lo abuejarëjo. Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohëjo.

33 Ëhuro va'ohë uëvamu hejë'i rue sisë ariböviohuro ë a hesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro va'lo baradore rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

34 Vuovamu gavë'i mahu muebe'amarue ariböviohuro huruomoromo amo börömore amo ininore jöho majëhibe va'areje.

35 Jöho majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe rueruomadeje ga'iro diehi jiego. Iesuro rueromo gavareje aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade aho simanoho mae jio'ego niöge ba'amë'e Iesure hörü bëhire hijamu. Ëhi gagorovo juhuonivoruomadeje.

36 Juhuonivamu Iesuhu mu vaejamu gavare ariböviohuro uëvareje: Sisë ariböviehu dëre abue'amade aho Iesuro ëhi ajami'ego marëhijajo.

37 Marëhijajamu Gergesa sa'a rajoho jaburo heromo sisë maro juhuonivë'ëro Iesu uavareje: Nosi sa'aho vuonugo'i va'ëjo. Vuonugo'i va'ëjamu Iesuro boat-re ajiomoromo sionëro vuonorö'ö va'ië'adeje.

38 Va'ia'amu aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade ahuro Iesu uavadeje: Na ö'lo ja'lo hi'i negajëjo. Negajëjamu Iesuro nijio'iraeromo sionëro nugö'öromo

39 uavadeje: Bogo rue'a'anuëjo. Sionëro jasi amoro va'oromo uënëjo: God-ro ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo. Ëhi uavamu rue ahuro

va'oromo amo börömoho jöe majëhibe juvo barëjadeje. Majëhiromomo uëvadeje: Iesuro ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

⁴⁰ Ëhi'amu Iesuro boat-re vuonorö'ö rueromo ve e'u ioni gönö rovadeje. Rovamu ae aho'obëhe hu muebejë'ëro gavare rovamu gagorovo ni-morohoromo rajahiruomadeje.

⁴¹⁻⁴² Rajahiruomamu iae ae gemu hesi ihe Jairus-ro rovadeje. Jairus hu God rajahijarue osa muebejaje ae jiadeje. Röhu hu aboje ihevae gemu jiadeje. Abojoho vadune aho'obëhe 12 rabu'e jiadeje. Amo guomo'ië'adeje. Guomo'ia'amu gagorovo Jairus-ro rueromo Iesuare höru bëhire ague aho hiromomo dinamiromomo uavadeje: Nasi osaro rueromo nasi abojoho ajamëjo. Ajamijëjamu hegorovo Iesuro hu'o va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe hu'o gemuore ëhi tatijiomobe va'areje.

⁴³ Tatijiomobe va'amu gagorovo iae magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho man-aero garorovade guomo guomoho bogo barë'i ëhi jiemu jiobe va'adoho vadune aho'o 12 barëjë'e jiadeje. [Hesi ijo baje doctor jabesi örire bu'ö barëjadeje.] Röhu ajami'iröhoho bogo eni jëvë'ëro ëhi jiemu jiadeje.

⁴⁴ Ëhi jiemu jië'ëro ë magonahohuro Iesuare dejonö rovadeje. Rueromo niögu vituoho rëhamu gavë'i kö rovadoho ijoho bogo rovadeje.

⁴⁵ Ijoho bogo rovamu Iesuro ae uëvadeje: Ja rahuaro rëhevane höjo. Rëhevane höjamu hegorovo ae aho'obëhe uavareje: No bogo

rëhavë'e javuajëjo. Rëhavë'e javuajëromo Peter-ro uavadeje: Tisa ja rabëni ëhioho uövuanuëjo. Ae aho'obëhe jasi bëhire jijihoromo tatijiomavaruëjo.

⁴⁶ Tatijiomavaruëjamu uëvadeje: Iae aëro rëhevade höjo. Na hejajoho nasi darugoho ae ajëmi'i gö va'ë'e jiavajëjo.

⁴⁷ Va'ë'e jiavajëjamu ë magonahohuro garomo uvadeje: Naehu Iesu niögure rëhodoho bogo subivo varijënoho jevajë uvoromo juhuonivadeje. Juhuonivoromo butubutumobe rueromo Iesuare höru bëhire ague aho hijadeje. Ague aho hiromo ae aho'obëhe jabesi nunire Iesu uavadeje: Na ëhi marëjevojöro negamu ëhuni rëhavode höjo. Rëhavamu ëhuro ma-burëro marëjevade höjo.

⁴⁸ Ëhi uavamü hegorovo Iesuro uavadeje: Abojëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro marëjavë'e höjo. Vaevë'e va'onëjo.

⁴⁹ Iesuro ëhi uavamü gavë'i ae göëro Jairus-are osare jioromo rueromo uavadeje: Jasi abojoho mamie guomë'e höjo. Ëhuni mino'e tisaho u'uoho bojamëjo.

⁵⁰ Mino'e u'uoho bojamëjamu Iesuro mu'öjahiromo Jairus uavadeje: Nadi juhuonivo'i mae uehorovonëjo. Ëhi jië'ohuro jasi abojoho i'ovo'ajëjo.

⁵¹ I'ovo'ajë uanugoromo Iesuro Jairus-are osare va'oromo Peter John James magonaho harihu hesi vëmu vavu'oho ëho jaburo hu'o va'ojöro uë'i a ioro'ioroho nijio'iraejëvadeje.

⁵² Nijio'iraejëvonugoromo osare va'oromo gavade ae aho'obëhe magonaho hesi

jöeni nierusuburu'e bamoromo jabesi muo'amorovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Nadi nierusuburu'e bamohëjo. Ëmagonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo.

⁵³ Ma-niavajëjamu hegorovo rueho jaburo garomo uvareje: Magonahoho iae mae guomë'e hõromomo Iesu sivoromo ijo'ijahareje.

⁵⁴ Ijo'ijahamu Iesuro va'oromo magonaho hesi övore ma'enoromo ma-darugo'o uvadeje: Bësu ri'öjëjo.

⁵⁵ Ri'öjëjamu magonaho hesi aru'ahohuro vuonorö'ö rovamu hejë'i ma-burëro ri'öjadeje. Ri'öjamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Ie bojamego ijajo.

⁵⁶ Ëhi'amu vëmu vavu'oho tiöjëvadeje. Tiöjëvamu Iesuro uëvadeje: Naehu vaejode muoho nadi aho uërëjo.

9

Iesuale ijoraje 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jöhoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ro gemuoro gagovohëjo. Gagovohëromomo rovamu uëvadeje: Jemëhu mu vae'irarijohuni nasi darugoho bojëmijajëjo ëhuro jemëro Satan-are a sisë a dëre jio'amë'oho rarovö'ö'amoromo guomo guomo'e aribövioho ajëminövo'irarijego.

² Ëjöho darugoho bojëmijë'e jevaje ëhuni va'oromo God-hu bõrõme namiromomo muebejëvaje jöho majëhibe guomo guomo'e aribövioho ajëmibe jijihorëjo.

³ Ĕhi uĕromo uĕvadeje: Va'iĕ'iroho bĕvioho bise'oho nadi ujuohorĕjo. Ha'itoho esĕho iruno'oho ijo bajoho nadi ujuohorĕjo. Niĕgoho nadi gĕho ujuoho'i ma-gemu ruohoromo jijihorĕjo.

⁴ Amo gĕre gĕre va'oromo aehu di osare raro-mojĕro uĕvamu va'o raromĕ'oho ĕhuremu raro-moromo va'onĕvorĕjo.

⁵ O di amore aribĕviehu jemesi ĕrيره nu huodĕgĕ'oho amoho nugo va'irĕgoro jabesi sa'a hesi tohotohe jemesi hĕru hitahire jiajoho sa'aro riremomo va'ego ĕ amo rajohuro garomo uvo'irarĕjo: No sisĕ ĕ'ĕ'e javuajĕjo.

⁶ Ĕhi majĕhijamu hegorovo Iesuare ijorajoho jaburo ri'ĕromomo va'arĕje. Va'oromo jĕ maho majĕhibe guomo guomo'e aribĕvi jabesi sinoho ajĕmibe ame aho'o jijihareje.

Herod-hu Iesuare jĕ heromo dadivade jĕhoje.

⁷ Iae Galilee sa'are a bĕrĕme Herod-ro hejade uvoruomamu: Iesumĕro ĕhi jiĕ'e mu masije vae'amĕ'e hĕ uvavamu hegorovo Iesuare jĕho uehorovoromo uvadeje: Diehi'oromo ĕ'ajĕjo. Ĕhesi bĕhoho hu hejadeje a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu John bapataeto vaenĕvade ahuro guomoromo ri'ĕjĕ'e hĕjo. Ĕhu'ĕro ĕhi jiĕ'e muoho vae'amaje hĕjo.

⁸ O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu mami'e hijade ae Elijah-ro rovĕ'ĕro ĕ'ajĕjo. O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Mami gĕ'e jĕ God-aro baeromo majĕhinĕvare aribĕvioho rĕhu gemuĕro i'ovoromo ri'ĕjĕ'ĕro ĕ'ajĕjo.

⁹ Ae göëro göëro jöe gö gö ëhi atavamu hegoro Herod-ro dadivamu uvadeje: Nani ë aho bogo John-hu höjo. Mami'e na John-are sönöho tari-
ojahode höjo. Röhu ë mu masijo vae'ego aehu garomo ato'ego na hejajoho ë iaho rahuo höjo. Ëhi uvoromo Iesu ga'i nimadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

¹⁰ Ëhi'lamu apostle ömo'ömohuro vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: No ëhi ëhi ë'oromo rovere höjo. Rovare höjamu Iesuro söjëvoromo Bethsaida amore jabesi sivue raromo'i va'areje.

¹¹ Bethsaida jabesi sivue raromo'i va'i va'amu ae aho'obëhe ë jöho heromo rueruomadeje. Rueromo bihoruomamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Iae mae rove'e jëvajú uëngoromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöho majëhiromo guomo guomo'e aribövioho ajëmijadeje.

¹² Ëhi'ojuvo majae garobo'e bamamugo hesi ijoraje 12-ho jaburo rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. Ëhuni ave aribövioho rëmö'öjego ave bëhire amo masijore amo ini-nore va'oromo ie nahoromo ue'ahoromo momorö'ö'irarëjo.

¹³ Momorö'ö'irarëjamu uëvadeje: Bogajo. Jemëro iruno'o'ho da'uojëhirëjo. Da'uojëhirëjamu uavareje: Iae mae höjo röhu no ie övo gö mine visue niö'i ëhemu javuo'i gö bogojavuajëjo. O na ja uöromo ë'anuëjo noro va'oromo ave ariböviohuni ie imo'amojöro. Ae aho'obëhe jië'ëro no bogo eni javuajëjo.

14 Ëhi uavare hesi bēhoho ama'e aho'obēhe 5,000 rabu'e ë raromē'ego ēhuni uavareje. Ëhi uavamu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uēvadeje: Uēvego 50 50 rabu'e hahagu hahagu gagovoromo ëhi raromobe va'arējo.

15 Raromobe va'arējamu rue ijorajoho jaburo uēvamu ae aho'obēhe ëhi raromobe va'oruomadeje.

16 Ëhi raromobe va'amu gagorovo ie övo gö mine visue niö'li ujuoho rovaroho ëho Iesuro ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imēmijamu suvuorēmijareje.

17 Suvuorēmijamu ae aho'obēhe ue'ahamu da'uēgadeje. Da'uēgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo esöe aho'obēhe 12 aego'amareje.

Iesu hu ëhi ji'e ae jiaje jöho Peter-hu jövade jöhoje.

18 Ëhi'amu Iesuro huro hesi sivue parie vaejamu evare hesi ijorajoho jaburo hu'o raromareje. Raromamu gagorovo uēvadeje: Na rahuo jevaje jöho ae aho'obēhe diehi atoruomaje höjo.

19 Diehi atoruomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Mami gö'e jö God-aro baeromo

majëhinövarije aribövioho röhu jero gemuëro i'ovoromo rovë'e javajëjo.

²⁰ Èhi uavamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. Diehi ataruje höjambu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Ja God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijanue aho javajëjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

²¹ Javajëjambu Iesuro jöho darugo'o majëhiromo uëvadeje: Èjöhö nadi aho huruoho majëhirëjo.

²² Èhi uëngoromo uëvadeje: God-ro èhi bamë'ëro èhu'ëro hesi A Maho naro vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ejöjo. Jew rajo a duvaho ömo'ömoho priest masijöho Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövioho èho jaburo na bijönegoruomo'ajëjo. Bijönegoruomo'iramu aëro anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae ni'ö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo.

²³ Iesuro hesi ijorajöho èhi majëhinugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ae rahuarö nasi ijore ijore juvo'i nimë'o'ho jasi sinehu nimajöho nadi uehorovo'i vae majae uvonëjo: Iesuarë jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'o'ho iae hesi hö uvoromo korosi hesi i'uoho banigöjiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

²⁴ Ja jasi sinöhuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i èhemu uehorovë'o'ho ijönöho guomo öriro va'a'anuejo. O ja nasi jöëni guomë'o'ho ijönöho maro hi'a'anuejo.

²⁵ Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae barë'i röhu arijo'arije ijumorovë'o'ho o sisërërovë'o'ho na ja èhuro mae javo'ajëjo. Bogajo.

26 Ëhesi bēhoho ae rahu nasi jōēni o naehu majēhijaje jō hesi jōhuni javojēgē'oho u'emu God-are A Maho naro nasi ajohu'o nasi Vavu hesi ajohu'o anera maemu jiē'e jabesi ajohu'o rue'iramu evare nani javojimoruomade aribōviahuni javojego'ajējo.

27 Rōhu ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Jemē a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovē'e raro-moromo God-hu bōrōme namiromo muebejaje ajoho ga'a'arujējo.

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jōhoje.

28 Ëhi uēnugoromo hurae gemu barējamu Iesuro Peter John James ēhi sōromo God-are ōrire jōe jōvo'i dahorure ajiomadeje.

29 Ajiomoromo God-are ōrire jōe jōvamu Iesuare nu ano'oho gorosovoromo ma-mabēhe jio'i hesi niōgoho majaehu bamajēhi ēhi ajivo avohadeje.

30-31 Ajivo avohamu gavē'i iae urimē'i ar-inōvare ae niō'i Moses'o Elijah'o ma-majioho aji mare rirarovoromo jabu'o Iesu'o jōe atareje. Atoromo God-hu nimaje mu Iesuhu vaeromo Jerusalem guomorōhe jōho atareje.

32 Atoruomamu Peter-mēro nunēhēgamu momorō'ō uro'amareje. Momorō'ō uro'amē'ēro ri'ō'i gavareje Iesu aji'ere nami'ego ē ae niō'ioho jabu'o ē rirarovamu.

33 Rirarovoromo Moses'o Elijah'o Iesu nugo va'ia'amu gavē'i Peter-ro Iesu uavadeje: Tisa no ave raromaruoho iae mae hōjo. Uōvuego no javu

harihe niö'li gemu vae'amarëjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. Peter-ro bëhoho bogo avoho uehorovë'e ë jöho ëma jövadeje.

³⁴ Jövamu gavë'i suëro rueromo aegëhadeje. Aegëhamu Peter-mëro gavare Iesu Moses Elijah suëro numëvamu gagorovo juhuonivareje.

³⁵ Juhuonivë'i hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihe naehu baejode aho höjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo.

³⁶ Èhi uvavamu hejë'i gavareje Iesu hesi sivue namijamu. Èhi gavë'ëro Peter-mëro rabe rabe gavaroho subivëhoromo aho bogo majëhijareje u'emu majëhi'iröhëro.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

³⁷ Èhi ë'ë'ëro sisonuvamu gagorovo Iesu o hesi ae niö'li gemu dahorure abuejareje. Abuejamu gavë'i ae aho'obëhe rueromo Iesu bihoruomadeje.

³⁸ Ae aho'obëhe ro bihoromo röhu ae gemuëro ma-darugo'o uvadeje: Tisa huë baejevoromo nasi harihoho ro gavëjo. Na aboji harihu'e bogojevo'i avehuremu gemu jevajëjo.

³⁹ Röhu Satan-are a sisëro hesi dëre abueromo ijumahego aharihoho simane sisëréromo mamajioho jö'e dadovoromo bijöbijövoromo övo'o höru'o ajiomoromo jö'onö obohu tatogo'e rovaje höjo. Obohu tatogo'e rovego a sisëhuro bogo burëroho hörö va'i sino haho'oho ijumahojuvo u'uhego evare höröromo va'aje höjo.

⁴⁰ Èhi ë'i hijë'lego naro jasi ijorajo ömo'ömoho uëvode höjo: Aru'aho sisëho rarovö'öhego va'ajo.

Ëhi uëvamu rarovö'ö'i ë'o gavaroho bogo eni jëvade höjo.

⁴¹ Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovo'i jöe gö gö ëma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hiromo jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi uehoro sisëhuro na u'uvevajëjo. Jasi harihoho avehuro barovego na gavöjo.

⁴² Gavöjamu ë harihoho rovamu gavë'i Satan-are a sisë dëre hijadohuro dë vövöbajo'oho ijumahamu simane sisërëromo sa'are darugo'o behumorovoromo bijöbijövoromo övo'o höru'o ajiomadeje. Övo'o höru'o ajiomamu gagorovo Iesuro aru'aho sisëho rarovö'öjamu marëjadeje. Marëjamu Iesuro aharihoho baeromo vavuoho sionëro bojamijadeje.

⁴³ Bojamamu ae aho'obëhe God-are darugo börömoho garomo jöe barëjëvadeje.

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

Ae aho'obëhe Iesure mu masijoho aho'o uehorovoromo jöe barëjëvamu gavë'i Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho majëhiromo uëvadeje:

⁴⁴ Ave jöhuremu avoho hehëjo. God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'iramu baejevoruomö'ajëjo.

⁴⁵ Ëhi uëvamu hejareje röhu jö bëhoho dadivëvadeje. Subivëhë'ëro bëhoho bogo gavareje. O ua ga'iröhoho juhuonivareje.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo böröme jiaje jöhoje.

⁴⁶ Ëhi'onugoromo ë ijorajoho jaburo jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Iesuare ijorajo ömo'ömoho di aho börömo javuajëjo.

⁴⁷ Börömo javuajëjamu Iesuro jabesi uehoroho garomo aharihe gemu baro hesi bëhire nugamu namijadeje.

⁴⁸ Namijamu hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ae rahu aviëhi jië'e aharihoho nasi ihore rajiromomo baejë'oho ëhuro na'o rajehiromomo baejevoruomaje höjo. O ae rahu na rajehiromomo baejevë'oho ëhuro remö'öjamu rovode ahu'o rajahiruomaje höjo. Ëhesi bëhoho jemesirire di aho bise'o jiajoho God-hu gavajoho ëhi jië'e aho börömo höjo.

Ae rahu jemë'o bogo iro muorovo'e vaejë'oho jemë'o gemuore jiaje a hesi jö Iesuhu jövadohoje.

⁴⁹ Ëhi uëvamu John-ro ri'öromomo uavadeje: Tisa no gavare höjo ae gemuëro jasi ihoho uvoromo aru'aho sisë a jabesi dëroho rarovö'öjëvamu. Rarovö'öjëvamu garomo röhu gavare hu bogo no'o juvaje aho jiamu gagorovo uavare höjo: Vuonugëjo.

⁵⁰ Vuonugëjamu Iesuro uavadeje: Nadi ëhi jië'oho ë'orëjo. Ae rahu jemesi örire bogo bijönimë'oho ë aribövioho jemesi aemo'aeme jioruomajëjo.

Iesuhu Samaria sa'are amore ro hi'ia'amu amo rajehu hesi öri ahare jöhoje.

51 God-hu Iesu uavego ö'idöre ajiomo'iröhe majaho dunovamu gagorovo Iesuro uehore gemu baeromo uvadeje: Iae na Jerusalem ajiomo'ie'ajëjo.

52 Ëhi uvoromo ae rëmö'öromo uëvadeje: Jemëro urimo va'irarijoho Samaria sa'are amo göhuro va'oromo amo rajoho uënëjo: Nörö ö'a'ajëjo. Ö'a'ajëjamu hegoro rueho jaburo va'oromo amore suorovareje bövie bise'e Iesuni avohahoröhëro.

53 Suorovamu ë amore ariböviohuro uvoruomadeje: Jerusalem amoho sisë jië'e Iesuro ë amore va'i rovajëromo ëhuni Iesuhu jabesi amore hi'iröhoho ahoruomadeje.

54 Ahoruomamu gagorovo Iesuale ijoraje James'o John'o jaburo Iesu uavareje: Tisajo. Na ja nagajëjo noro uavego vënëro ö'idöre jioromo ruvebiromo ë amo rajoho ravëvojöro.

55 Ëhi uavamu hegoroovo Iesuro huotorovoromo James'o John'o uëvadeje: Bogave ëhioho uvo'irarijëjo.

56 Ëhi uënugoromo ame göro va'areje.

A ioro'iorehu Iesuale ijore ijore jijihö'ia'amu Iesuhu majëhijade jöhoje.

57 Örire va'oruomoromo ae gemuëro Iesu uavadeje: Ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo.

58 Juvonövo'ejöjamu Iesuro uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'o majehu sa'a gagore röho avohoromo mare raromaruoho iae jiajëjo. Je'o ugehu iju vaeromo mare raro-maruohe iae jiajëjo. A'i God-are A Ma naehu

niavaje hijaje osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nörö'lo hibe juvë'oho mae hibe juvo'ejöromo nasiriroho ruenëjo.

⁵⁹ Èhi ë'ë'ëro Iesuro ae gö uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvëjo. Juvëjamu ruehuro uavadeje: Iae mae höjo röhu uevego na nimo vuonorö'ö va'oromo nasi vavuoho guavoromo hujeji evare jasi ijore ijoro juvo'iröjo.

⁶⁰ Juvo'iröjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Vuonugego vuovo örire jijiharue ariböviohuro jabesi aribövioho guavo'amo'irarëjo. A'i jero va'oromo God-hu böröme namiromo muebejevaje jöho majëhibe juvonövonëjo.

⁶¹ Èhi uavamumu ae göëro Iesu uavadeje: Bada iae na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. Röhu uevego na urimo va'oromo nasi aganohe jejëmiromo rueromo evare jasi ijore ijoro juvo'iröjo.

⁶² Juvo'iröjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Röhu aehu aavoromo mu ravoromo vuonorö'ö uherihobe ravobe va'ë'oho hu muoho bogo avo'avoho ravaje höjo. Èhesi bëhoho ja uehoro niö'i baejë'oho ehuro God-are aji'e öri ari'lo hesi mu vae'iranoho bogo eni javo'ajëjo.

10

Ae aho'obëhe 72 jabuhu va'oromo mu vaejöro Iesuhu rëmö'ö'irögoro jö majëhijade jöhoje.

¹ Èhi ë'ë'ëro Badaro ae gö aho'obëhe 72 baejëvoromo rëmö'löromo uëvadeje: Naehu juvo'irode ë amoro amoro ehuro jemëro ae niö'i niö'i urimo va'orëjo.

2 Ëhi uënuġoromo uhu'e uëvadeje: Ae aho'obëhe nasinö sö rue'iröhoho ëho mure iruno'e gagovo'iröhoho va'ëne höjo. Mure gagovo'iröhe iruno'oho bövi mae jio'i gagovarue aribövioho no ma-gemu gemu javuajëjo. Ëhuni mu Arijo'oho ëninamiromo uarego huro ae gö'o rëmö'öjego mure rueromo ajamuiromo iruno'oho gagovo'irarëjo.

3 Jemëro va'orëjo. Röhu gavë'iajo. Naro rëmö'öjego jemë vaevë'e sheep harihunö'e vörö'e miehu jioruomajire va'ie'arujëjo.

4 Monioho esöho hörü sinoho nadi ujuoho va'orëjo. Öriroho nadi ae gö gö jabesi öriroho jejëmime va'oromo örisanuoho ë'orëjo.

5 Jemë ae gö jabesi osare va'ie'iroho urimo jejëmiromo uënövorëjo: Ave osare aribövioho huë mae baerëjo.

6 Huë mae baerë'iramu God-are huë ma bae'i nimaje aho ë osare hijë'oho iae huë mae bae'a'ajëjo. O God-are huë ma baeröhoho bijönimoruomë'oho uërëjo: God-are huë ma jö uëvodoho vuonugajëjo. Ëhu'ëro bogo bae'a'arujëjo.

7 Nadi osa göroho göroho momorö'öbe va'i ma-osae gemuoro raromoromo ie jove rabe i'imëmijë'oho ëho ue'ahorëjo. Jemëhu jabesi iruno'o o jovo ue'ahë'oho iae mae höjo rabëni jemë jabesi mue vae'ie'ëro. Ëhesi bëhoho ae rahu mu vaeromo mana baejë'oho iae mae höjo.

8 Jemë di amore va'o suorovamu jabuhu huë baejëvamu gavë'ohuro ie rabe rabe i'imëmë'oho ëho ue'ahorëjo.

⁹ Guomo guomo'e aribövie ë amore raromë'oho ajëmirëjo. Amo rajoho jöe majëhiromomo uërëjo: Avevejö'oho God-ro böröme namiromomo jemë muebejëvo'ië'ajëjo.

¹⁰ O jemë di amore va'o suorovamu jabuhu jemë bijönögë'oho amoho nugo va'irögoro amoro jijihoromo jöe majëhiromomo uërëjo:

¹¹ Noro jemesi bövioho bise'oho riremi'öromomo jemesi amore sa'a hesi tohotohehu nosi hörure aegadoho no va'i ëhu'o riremo va'ejarëjo ëhuro jemë garomomo uvo'irarijego: No sisë aribövie javuajëjo. Röhu ave jöhu'o avo'avohomo uehorovohëre. God-ro böröme namiromomo aevoromomo jemë mabëhe muebejëvo'ië'oromomo vuonugë'e höre. Ame gö gö jemesi jö bijönimë'oho ëhi majëhinövorëjo.

¹² Naro jemë uëvajëjo: God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom amo rajo jabuhu i'u baeröhoho ëho ma-jianovo'i a'i jemesi jö bogo eruomaje aribövioho jaburo i'u börömo maho baerumomo'ajëjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövadohoje.

¹³ Chorazin'o Bethsaida'o amomo rajohumë vaevë'oho sisëro revo hesi jëvajëjo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e muo jemesi amore vaejodoho Tyre amore o Sidon amore vaejego ga'ibëjarëjo mami'e jabësi sisëni huë vavaene baeromomo niögu sisë io'amoromomo uonëro buerovoromomo raromomomo uehoromo sisëho vuonugo'i uehoromo mae baerumomo'ibëjajo.

14 God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo.

15 Röhu Capernaum amo rajohumë jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje höjo: Nosi ihoho ö'idöre ajiomo'ajëjo. Bogo ëhioho jio'i sa'aro be'a'ajëjo.

16 Röhu nasi ariböviohumë ae rahu jemesi jö ejëhë'oho nasi jöhu'o ejeharue höjo. O ae rahu jemë juahëmi'jë'oho na'o juahemijarue höjo. Ae rahu na juahemijë'oho remö'öjamu rovode ahu'o juahamijarue höjo. Hesi ae 72-ho ëhi uëngoromo rëmö'öjamu va'areje.

Ae aho'obëhe 72 jabuhu Iesuare mu vaenu-goromo vuonorö'ö rovere jöhoje.

17 Va'ë'ëro ë ae aho'obëhe 72-ho jaburo ni-morohë'i vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: Bada mue aho'obëhe mabëhe vaebe jijihë'ëro rovaruëjo. No jasi ihore uëvamu Satan-are sisë ariböviohuro ejahuoromo suorovo va'oruomade höjo. Ëhi jië'e muoho ëhu'o gavë'e javuajëjo.

18 Gavë'e javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Satan-are ariböviehu jemë ejëhare hesi bëhoho naro gavode höjo Satan-are vöröe barëromo baderehu baderivajëhi Satan ëhi ö'idöre jioromo berovamu.

19 Iae nasi mu vae'irarije darugoho bojëmijë'ëro ëhuro jemëro vörö'e sigobohu'o niani'öhu'o hörëro taemo'amoromo Satan-are vöröho aho'obëhe ruahö'ö'amo'arujëjo. Ëhi ë'iramu bövioho bise'oho jemë bogo ijumëvo'ajëjo.

20 Iae ëhi höjo. Röhu Satan-are ariböviehu jemesi jö ejëharuoho ma-jianov'e jiaje nadi uehorovo'i a'i jemesi ihe ö'idöre jajivè'e jiajoho ëho uehorovoromo nimorohorëjo.

Iesuhu nimorohade jöhoje.

21 Ëhi uëromo evare majare Iesuro God-are Aru'aho hesi huë maho baeromo nimoroho avohadeje. Nimorohoromo God uavadeje: Apo ja ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajëjo. Naro jasi örire huë mae uavajëjo. Rabëni hesi bëhoho jero gavane nuni ajì'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barëjè'e javuajë uvamu gëgorovo jero jasi jöho jabesi örire subivëhè'e javajëjo. A'i gavane bogo gavè'e ariböviohuro bogo döroho bamorovo'i jöho he'i nëgamu gëgorovo jero jasi jö bëhoho röjëhijè'e javajëjo. Apo iae mae höjo. Jero jasi nimoromo ë'ane höjo.

22 God ëhi uanugoromo ë aribövioho uëvadeje: Nasi Vavuohuro jöe aho'o bojemijè'e höjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuëro Harihoho na avoho gevaje höjo. Harihoho naremuëremu Vavuoho avoho gavaje höjo. O Harihu naehu di aribövi röjëhi'i negè'ohuro ëhuro ë ariböviohuremu röjëhijego jabu'o Vavuoho gavarue höjo.

23 Ëhi uëvè'ëro Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o jabesi sivue raromoromo Iesuro hunuorovoromo uëvadeje: Jemë mu maho gavarujëro jëvè'ëro ëhu'ëro jemë mae jëvajëjo.

24 Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemëhu gavaruje muoho o hejaruje jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohu'o sa'are a masijohu'o aho'obëhe jaburo nimoruomade höjo garomo he'iro. Röhu bogo garomo heruomade höjo. Röhu God-ro jemë ajëmijë'ëro ëho gavaruje höjo. Ëhu'ëro jemë huë mae baejë'e jëvajëjo.

Sa'a gö rajehu sa'a gö rajo ajamade uhu jöhoje.

25 Ëhi'amu gatorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro Iesuare dëho bijioho ga'irögoro ri'öromo uavadeje: Tisajo. Na diehi'oromo ioro'ioremuoho maroho hi'ejöjo.

26 Maroho hi'ejöjamu Iesuro uavadeje: God-are surire jöho diehi jajivë'e höjo. Ja uehorovanuoho bëhoho diehi höjo.

27 Bëhoho diehi höjamu ruehuro uavadeje: Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe daruge uehore aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. O jö göho jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo.

28 Rajahinëjamu Iesuro uavadeje: Ja jö mae jövanuëjo. Ëhi ë'ë'o ho ehuro ja maro hi'a'anuëjo.

29 Hi'a'anuëjamu rue röjëhijaje ahuro hesi ihoho mae jiojöro nimamu Iesu uavadeje: Röhu nasi ae gemuoho rahumë höjo.

30 Rahumë höjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae Jew raje ae gemuëro Jerusalem jioromo Jericho amore abue'ië'ade höjo. Örire abueromo nume vajiohu'e aribövi jabesi övoro va'ade höjo. Övoro

va'amu guduamoromo niögoho maho sisëho va-jiohëro ujuohahoromo sa'ijosa'ijovoromo gavare guomo'ia'amu gagorovo nugo va'are höjo.

³¹ Va'amu gagorovo priest-ëro ijonö örire ru-vebijade höjo. Ruvebi'i gavade aho raromamu gagorovo iosiramiro mo öri ioni gönö va'ade höjo.

³² Ëhi'amu Levi raje God-are mu ajamaje ahuro ëhi gemuoho ë'ade höjo. Ruvebiromo bëhire va'oromo aho ërimahonugoromo öri ioni gönö va'oromo iosirami va'ade höjo.

³³ Va'amu gagorovo sa'a gö raje ae gemuëro örire ruvebijade höjo. Hu Samaria sa'a raje jemëhu nu huodëgaruje sa'a raje ae gemuëro ru-vebijade höjo. Ëho rajëro ruvebiromo Jew rajoho birohade höjo. Birohoromo gavade raromamu gagorovo huni vavaenimade höjo.

³⁴ Vavaenimamu va'o garomo nemo'amade sagohore ninugu'e osohu'o wine jovo osohu'o otehahoromo muohaho'amade höjo. Muohahonugoromo banigojiomoromo hesi mi dejore bamonugoromo hu'irae ba'obuejadoho abo öri jijihoromo momorö'öjarue osare rovade höjo. Rueromo hiromo aho avoho ajamijade höjo.

³⁵ Ajamiromo diroharëro sisonuvamu gagorovo Samaria rajohuro ajivë'e ijo baje niö'i jabesi uhure aho'o jië'oho baeromo osa muebejaje aho bojamiromo uavade höjo: Na va'ajëjo. Jero ave aho avoho muebenëjo. Monie gö'o bu'öjë'oho vuonorö'ö rueromo naro jaehu bu'öjane ë hesi manaho bojami'ejöjo. Ëhi'ade höjo.

³⁶ Röhu ja diehi uehorovanuëjo. ËJew rajo-

huro vajiohu'e aribövi jabesi övore va'oromo sisë birohade höjo. Sisë birohamu ae niö'li gemu ro hu gavare höjo. Göho priest-ëro göho God-are mu ajamijaje ahuro göho nu huodëgaruje sa'a gö rajohuro ëhi ro gavare höjo. Röhu di aho hesi ae gemuoho jiade höjo.

³⁷ Ae gemuoho jiade höjambu jögoru öri röjëhijaje ahuro uavadeje: Huë baeromo ajamijade aho hu hesi ae gemuoho jiade höjo. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Jero va'oromo ëhi jië'e muoho vaenövonëjo.

Iesuhu Martha'o Mary'o gë'i va'ade jöhoje.

³⁸ Ëhi uënugoromo iae Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o va'aroho va'o amore suorovareje. Suorovamu magonahe gemu hesi ihe Martha-ro Iesu uavadeje: Nasi osaro ro hijëjo.

³⁹ Hijëjambu Iesuro osare va'o hijadeje. Hijambu Martha-are öe Mary-ro ro Badare höru bëhire hiromu huhu jö röjëhijajoho hejadeje.

⁴⁰ Hiromu jöho hejambu gagorovo Martha-ro Iesuni bövie bise'e avohoromo bogo eni jiamu nurunurumoromo Iesu uavadeje: Bada nasi öho na remö'öjë'ëro nasi sivue mue vaejajëjo. Na ja nasi jöënioho bogo uehorovanuëjo. Uavego ro ajemajo.

⁴¹ Ajemajambu Badaro uavadeje: Asë'e Martha-ajo. Jero mue aho'obëhe uehorovo'ego ëhuro nurunuruagajëjo.

⁴² Röhu ja mue gemu bogo baejë'e javajëjo. A'li Mary-ro mu maho baejë'e höjo. Ëmuoho no bogo aho'ëjarëjo.

11

Noehu pari vae'iröhe öri Iesuhu röjehijade jöhoje.

¹ Iae Iesuro hiromo God-are örire jöe jövadeje. Jöe jövoromo barëjamu gagorovo hesi ijorajoho gemuëro uavadeje: Bada God-are örire jö ato'iröhego John-hu hesi ijorajo ömo'ömo röjehijadëhi jero no'o ëhi ë hesi öroho röjahuijëjo.

² Röjahuijëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Jemëhu God-are örire jö atë'iroho ëhi uarëjo: Apo ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego

ja gemu mae uehorovavo'irarëjo. Jero böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego no jasi aharire gemu raromo'irarëjo.

³ Vae majae ioho bojamuibe va'ego ue'ahëgo da'uaguo'irajo.

⁴ Nosi sisëho uehorovoromo vuonugahuëjo no a jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëharue jiaje.

Nadi vörö'eroho ramuö'öjego rireromavuo'irajo.

⁵ Ëhi uënugoromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uhu'e uëvadeje: Nani jemë ae gemuëro vahi riri'e aemo'aemo hesi osare va'oromo ua'a'anuejo: Isi-ajo. Ie gö bojemëjo.

⁶ Nasi aemo'aeme gö örire juvë'ëro nasi osare ro hijajëjo. Röhu i bojami'irodoho bogojevajëjo.

⁷ Bogojevajë'iramu nani jasi aemo'aemohuro osare raromoromo ua'a'ajëjo: Nadi nunëhoho iegëjo. Mami'e oje tugohoromo asisö'o'o na'o momorö'öjë'ëro na bogo ri'öromo ajami'ejöjo.

⁸ Nani ëhi ua'a'ajëjo. Röhu naro jemë uëvajëjo: Nani hu bogo uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi aemo'aemego ri'öromo ajami'ejö uvoromo ajami'i röhu heröhe jero birivoromo ua ga'i hi'iramu evare hu ri'öromo ja rabe rabe nimanuoho bojami'ajëjo.

⁹ Ëhuni na jemë uëvajëjo: Birivoromo God ua garëjo. Birivoromo ua gavë'oho ujuoho'arujëjo. Birivoromo nahorëjo. Nahë'oho biroho'arujëjo. Ojoho ano'anovorëjo. Ano'anovë'oho God-ro jiovëho'ajëjo.

¹⁰ Ae rahu ua gavë'oho ujuohoruomo'ajëjo. Nahë'oho birohuruomo'ajëjo. Ano'anovë'oho ojoho jiovëho'ajëjo.

¹¹ Nasi jö hejarujoho ae gö vavu ömo'ömo'e jëvajëjo. Jemesi harihehu uëvë'iroho: Jovo mie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiro mo sigobu sisëho bojimirëjo.

¹² O uëvë'iroho: Ugo une bojemego na ijö uëvamu hejë'iroho na jemë sareramiro mo ögusuru une bojimirëjo. Bogajo. Jemë i mae i'imami'arujëjo.

¹³ Jemë sisë aribövie jëvajëjo röhu jemesi aboji harihu'o avoho suvuorëmi'irarije öroho iae gavaruje höjo. Jemë sisë jëvo'i ö'idöre hi-jaje jemesi Vavuoho mae jiaje jemëro uvorëjo: Hu maëro jië'lëro ae rahu ua gavë'oho nosi Vavuohuro hesi Aru'ahoho iae mabëhe suvuoramui'ajëjo.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'öjëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ëhioho ë'adeje. Ëhesi jöhoje.

14 Ae gemu aru'aho sisë dëre jië'ëro bitare tövoromo jöe bogo jövë'e hijadeje. Hijamu Iesuro aru'aho sisëho rarovö'öjajadeje. Rarovö'öjamu ë aho aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu gagorovo ae aho'obëhe tiöjävadeje.

15 Tiöjävamu a ioro'iorohuro uarovareje: Beelzebul sisë a börömhuro vöröho bojamiyego ëhuro Iesuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo.

16 A ioro'iorohuro nimareje Iesuare darugoho ga'i diehi jië'e jiego. Ëhi nimoromo uavareje: Bogo gavarue darugo'e muoho röjahuiyego no gavarëjo God-ro ja ajamego o bogo ajamego.

17 Ëhi uavamu Iesuro jabesi sareri sarerioho göromo uëvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'o'ho barërovo'ajëjo. O agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'o'ho sisërërovo'ajëjo.

18 Ëhuni Satan-ro ri'öromo hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho uehoroho muoho diehi'oromo biririvoromo nami'ibejajo. Jemëro uvarujëjo: Sisë a börömhuro nörö vöröho bojamego hesi sisë aribövioho rarovö'ö'ajaje höjo.

19 Ëhi jië'o'ho na jemesi ariböviohuro sisë a börömo hesi vöröho baeromo rarovö'ö'amarue höjo. O diehi'oromo ë'arue höjo. Jaburo uë'a'aruëjo: Sarerivarujëjo. Aho bogo sisë a börömo hesi vöröho baeromo ëhioho ë'arue höjo.

20 A'i naro God-are darugoho baeromo raro'vö'amaje höjo. Ëhuni uvorëjo: God-ro aevoromo böröme namiromo nosi örire muebejavuajëro jië'ëro ëhu'ëro ë'ajëjo.

21 Biriri'e aehu bije tone bahiromo javuoho avoho muebejë'oho hesi inömo inömoho majiemu jio'a'ajëjo.

22 O ae göehu rueromo javu arijo'o hesi biriri iosiramijë'oho javu arijo'ohuro uvo'a'ajëjo: Bije tone eni javajëromo hi'iramu ruehuro osare rueromo arijo'oho guduamoromo ruahoromo bijoho tonoho ujuohoniahiromo inömo inöme aho'o ujuoho va'a'ajëjo. Vajiohehu ujuohadoho ae suvuorëmi'ajëjo. Naro Satan ëhi ruahö'öjaje höjo.

23 Ae rahu bogo nasi a jië'oho ëho huro na'o muorovaje höjo. O na bogo ajemiromo nasi aribövi gagovë'oho ëho huro arua anumiae nugö'ö'amaje höjo.

Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo ijumahade uhu jö Iesuhu jövadohoje.

24 Röhu Satan-are mu ajamaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajëjo. Hiromo hörö va'a'ajëjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'iröhe röhoho nahobe juvojuvo bogo birohogorovo uvo'a'ajëjo: Na vuonorö'ö va'oromo hijode sionore röhu maho ë hi'ejöjo.

25 Ëhi uvonugoromo vuonorö'ö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo ga'a'ajëjo dë vövöbajo'oho bibivoromo iogorë'e ma-mabëhe osa va'ëne jio'iramu.

26 Ëhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisë aho'obëhe söromo rue'a'ajëjo. Ëurimore ro hijade aru'ahoho a sisë höjo. Ijore huhu sö rovade ariböviohuro hu iosiramiro mo jabumë sisë bëhi mae jioruomajëjo. Ëhu'ëro

urimo sisë'i hijade aho ijonöho sisë bëhe hi'a'ajëjo.

Huë mae raromo'iröhe hesi jöhoje.

²⁷ Iesuro ëhi uëvamu hejë'i magonahe gemuëro ae aho'obëhe jabesi ririre jië'ëro Iesu ma-darugo'o uavadeje: Ja rahavoromo amu bojami-jade magonahohuro maroho hijaje höjo.

²⁸ Maroho hijaje höjamu uavadeje: Ëho majianovo'i a'i ae rahu God-are jö heromo ejahë'ooho ë ariböviohuro ma-maroho raromarue höjo.

Ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejoro dinamare jöhoje.

²⁹ Iae ae aho'obëhe Iesuale bëhire ro tagavoruomadeje. Tagavoruomamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribövioho sisë aribövie jëvajëjo. Jemëro darugo'e muoho ga'i uevaruje höjo ga'i God-ro na ajemego muoho vaejaje jevego o bogo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-are mu börömo røjëhijadëhi ëhi jië'e muohuremu røjëhi'ejöjo. Mue gö gö bogajo.

³⁰ Nineveh amo rajehu mae uehorovoröhego Jonah-hu mu røjëhijadëhi God-are A Maho naro ëhi jië'e muohemu røjëhi'ejöjo ave jaruvore raromaruje ariböviohuro mae uehorovevo'irarijeko.

³¹ God-hu mevoromo gëröhe majaho rue'iramu arue sa'a göre börömo vaenövade magonahohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire nami'a'ajëjo. Nami'iramu God-ro ë sa'a gö rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë

uë'a'ajëjo: Ëmagonahehu vaejade ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë sa'are bërömo vaenövade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i öri ëgoböviro rovade höjo a bëröme Solomon-hu nuni aji'e jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae ma-bisemu bërömo jioromo jö majëhijajoho ë magonahohuro he'i nimade höjo. A'i naehu Solomon iosiramiro mo bërömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irarijoho jemë bijönëgajëjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

³² O ëho majaho rue'iramu ë sa'ae gö aribövie Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire riravoruomo'ajëjo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Nineveh amo rajehu vaejare ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'ëro hejare Jonah-ro God-are jöe majëhijamu hegorovo jabesi uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare höjo. Jonah ma-bise'o jioromo jö majëhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jöho ejahare höjo. A'i naehu hu iosiramiro mo bërömo jioromo jö majëhijajoho jemë bogo ejeharuje höjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jö Iesuhu jövadohoje.

33 Iro buno'iraejè'iroho bogo sa'a gagoroho hevö gagoroho gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuëjo ae ë osare rovè'oho ajivëvoröhego.

34 Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'oho ëhuro aji maro hi'a'anuëjo. O jasi nuni sisë jië'oho ëhuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Èhesi bëhoho naro uëromo ë'ajëjo: Jasi uehoro mae jië'ohuro God-are aji'e jöho baeromo aji maro hi'a'anuëjo. O uehoro sisë jië'ohuro nunoho ramoramovavo'iramu ramoramoro hi'a'anuëjo.

35 Avo'avoho mueberovonëjo. Nani jasi uehoroho sisëremu jioromo ramoramoro'eremu javajëjo.

36 Röhu jasi nuni mae jiego ajire hijanuëhi ramoramoho bogojio'i ma-aje gemu jië'oho ëhuro aje aho'obëhe jasirire rueromo ja ajivavo barë'ajëjo. Irehu ajivavajëhi ëhi ajivavo'ajëjo.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Iesuhu birëgade jöhoje.

37 Iesuro jöho majëhiromu barëjamu gavë'i Pharisee ae gemuëro uavadeje: Nasi osaro rovego no i harihe gemuoro ijarëjo. Ijarëjamu Iesuro va'oromo osare va'o hijadeje ie i'irovo.

38 Hijamu rue Pharisee ahuro gavade Iesuro a mami muoho bogo vaeromo övoho bogo eguë'e ioho ëma ijamu gagorovo tiöromo uehorovoromo uvadeje: Iesu diehi'oromo övoho bogo eguë'e ioho ëma ijajëjo. Èhi jië'e muoho God hu bijönimaje höjo.

39 God bijönimaje höjamu Badaro uavadeje: Övo eguo jö uvanuoho aveho hejėjo. Ëhi jië'e muoho ëho ma-döemu höjo. Pharisee aribövioho jemëro döre muohemu vaeromo hevöho enatuoho u'o'amoromo uvaruje höjo: God iae ëhuni nimorohajėjo. Röhu jemesi uhoho vajiohu'e mu o mu sisë gö gö uehorovarujohuro ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho irijiomëhë'e höjo.

40 Simano sisërëjê'e aribövie jëvájêjo. Nani jemë uvarujêjo: Nunehu ga'amarue inömoheму God-ro avoho'amoli nosi dë vövöbajo'oho bogo avohade höromo ëhuni öve hevöe enatue ëhi jië'e inömo hesi va'inumohemu uehorovo'i dë vövöbajo'o hesi sisëho bogo uehorovaruje höjo.

41 Röhu ae huë baejëvoromo jemesi enatu gagore jovoho hevö gagore ioho ae suvuorëminövorêjo. Ëhi ë'ë'ohuro uvo'a'arujêjo: Inöme bövie bise'e ma-mae gemu jio'amajêjo.

42 Pharisee ariböviohumë vaevë'oho jemë sisërëjêvo'ajêjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo gemu gemu God suvuore bojamijaruje höjo. Ëhi jië'e jögoru ininoho ejaho avoharuje höjo. Ëhi jië'oho iae mae höjo. Nadi vuonugorêjo. Röhu a mu ma-maemu vaejêvo'irarije muohu'o God-are örire dë vövöbajo'ere uehorovo'irarije muohu'o rumonimaruje höjo. Nadi rumonimo'ibejarijêjo.

43 Pharisee ariböviohumë vaevë'oho sisërëjêvo'ajêjo. God rajahijarue osare va'ë'iroho jemëro jemesi sinohemu uehorovoromo ëhuni

a masijehu raromaruire ë va'o raromoli nimaruje höjo. O imo'amaruire va'e'iroho jemë nimaruje höjo ae aho'obëhe uvoruomoröhego: Jemë a masijëro jijiharujëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego.

⁴⁴ Vaevë'o'oho sisërëjëvo'ajëjo. Jemë ma-döhuremu mae jëvo'i uhoho sisë jëvajëjo. A guavoromo hure guodo sibiri'e bogo ruhë'o'oho jëvanovajëjo. Aëro sagohe sa'a uhure jiaje jöho bogo uehorovë'e ëma uvarue höjo: Ma-sa'a maemu höromo hu döre ë jijiharue höjo. Èhesi bëhoho ae göëro uvarue höjo: Jemë maemu jëvajëjo. Röhu uhoho ëhi sisë bëhe jëvajëjo.

⁴⁵ Iesuro ëhi majëhijamu hegorovo Jew rajo jabesi jögoru öri röjëhijarue ae gemüero ri'öromo uavadeje: Tisa jaehu ëhi jië'e jö jövanuoho ëho ja bogo Pharisee ariböviohemuoho agëvo'i jögoru öri röjëhijarue aribövioho aho'obëhe no'o agavuanuëjo.

⁴⁶ Agavuanuëjamu Iesuro üevadeje: Iae mae uvanuëjo. Jögoru öri röjëhijaruje ariböviohumë vaevë'o'oho jemë'o sisërëjëvo'ajëjo. Aehu i'u'e inömo ujuoho va'oruomojöro buahore bahijëhoromo va'ego bogo ajëmiromo övo name gemu vadu'ehu vitu banigojioëmëharuëhi jemëro ëhi ë'aruje höjo. Jemëro i'u'e muoho aho'o ae bojëmiromo bogo mae bogo ajëmi'i ma-nunëremu gëvaruje höjo.

⁴⁷ Vaevë'o'oho sisërëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho jemesi hijo miono'ohuro muo'amare höjo. Muo'amë'ëro jemëro ëma uvaruje höjo: No God-are aribövioho

uehorovëvaruëromo jabetesi sino guavo'amare huoho avoho'amaruje höjo.

⁴⁸ Röhu jabetesi hu avoharujoho ëho uöromo ë'aruje höjo: Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho nosi hijo miono'ehu muo'amaroho iae mae höjo. Naehu uëvaje hesi bëhoho jemesi hijo miono'ehu muo'amaroho jemëro jabetesi sionoho avoho'amaruje höjo.

⁴⁹ Jemëhu a ano'irarije uehore ëhi jëvë'ëro God-are simano ma'e jöho ëhi uvë'e höjo: Jö nasiro baeromo majëhi'iröhe ariböviohu'o nasi apostle ariböviohu'o ëhi naro rëmö'ö'iramu a jabetesi örire va'a'aruëjo. Va'iramu aëro a ioro'ioroho muo'amo'i ioro'ioroho huë vavaene bojëmi'aruëjo. Ëhi uvë'e höjo.

⁵⁰ Ëhu'ëro jië'ëro God-hu sa'a bamadevare evare aevoromo jemesi hijo miono'ehu jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi muo'amobe rovere ë hesi i'uoho ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

⁵¹ Aevo'ioho aëro Abel anoromo God-are aribövi ioro'ioroho ëhi muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho Zechariah anare höjo. God-are suvoro bahijarue maratuoho ruhëhi jio'i God-are osa bërömo numëhi jiamu Zechariah ë ririre anare höjo. Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are aribövi ëhi muo'amobe rovere ë hesi i'uoho ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

⁵² Jögoru öri röjëhijaruje ariböviohumë vaeve'oho sisërëjëvo'ajëjo. God-are mu ma hesi jöho jemëro bogo röjëhi'i aëro heruomöjööni jemëro ë hesi ojo jiovaruoho gurihi bamë'e

jëvadjëjo. Jemë ë mu ma hesi jöho bogo baejaruje höjo. O ae göehu bae'ia'amu gëvë'o ho ahëvaruje höjo.

⁵³ Iesuro ëhi majëhinugoromo va'adeje. Va'amu gavë'i Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo Iesu'o va'oromo aevoromo hu nue huodivoromo dinamiro mo jöe gö gö ua ga'i arijareje.

⁵⁴ Jöe gö gö ua ga'i ariromo mu'öjahareje he'i hu guaro berovoromo jöe sisë'i jövego.

12

Noehu bogo ma-döhemu mu mae vae'iröhe jöhoje.

¹ Iae ae aho'obëhe mae ro tagavoromo tatijiomorovoromo hörëro bijöero vaerovamu hesi ijorajoho jaburo urimo hejöro Iesuro ëhi majëhiromo uëvadeje: Jemëro gavë'iajo. Pharisee aribövi jabesi i dë huaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. Jabuhu sareri'e mu vaejarue ëhi jië'e muohuro jemesirire rumorovojöëni uëvadjëjo.

² Jaruvoho Pharisee ariböviohuro jabesi mu sisëho gurihijarue höjo. Röhu mue rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe va'orahoro jio'a'ajëjo. Rabe rabe saginiëri vaejaruoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo.

³ Èhu'ëro jië'ëro jemëhu jöe rabe vahi'e saginiëri atë'o ho ijonö maja'e ë jöho ma-va'orahoro heruomo'ajëjo. O osa gagore raromoromo saginiëri hia'ire majëhijë'o ho aëro amo ririre ë jöho ma-darugo'o majëhiruomo'ajëjo.

Noehu bogo a juhuonëmi'i God juhuonami'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

⁴ Röhu nasi ariböviohumë naro ave jöho jemesi örire majëhi'ie'ajëjo. Nadi uvorëjo: Ëariböviohuro anaguoa'ajëromo juhuonëmiromo jabesi jöho uehorovorëjo. Jemesi sino haho'o muo'amë'o'oho eni jëvajëjo. Röhu sino haho'o muo'amonugoromo ijonö mu sisë gö jemesi örire vaejëvë'o'oho bogo eni jioruromo hesi höjo. Ëhuni nadi ë aribövioho juhuonëmirëjo.

⁵ A'i juhuonami'irarije aho naro uë'ie'ajëjo. God juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. Ëhesi bëhoho God-hu jemesi aru'aho baejëhego vuovëvego evare ijonö vëni'e öri ari'ere ujuoho ruruhö'öjëvo'iröhoho hu eni jiajëjo. Iae mae-ëjo. Jemë ë aho gemu juhuonamirëjo.

⁶ A'i aho bövioho bise'o'oho nadi juhuonëmirëjo. Ëhesi bëhoho God-ro uvajëjo: Jemë iae masije jëvajëromo avo'avoho muebejëvaje höjo. Monie ma-bisemu bu'öromo ugo inine övo gö mine imo'arujëjo. Röhu God bogo uvaje höjo: Ugoho ininego bogo muebe'amo'ejöjo. Bogo ëhioho uvo'i iae hu avo'avoho muebe'amaje höjo.

⁷ A'i jemë God-ro jemesi bövie bise'e aho'o muebejëhoromo röhu jemesi simano uoho ëhu'o adahëhoromo avo'avoho muebejëhaje höjo. Ëhuni nadi juhuonivorëjo uge aho'obëhe jio'amajoho ëho ma-jianovo'i ae gemu gemu jemë masije jëvë'e jiaje.

Keriso-are jö a nunire huruoho majëhi'iröhe jöhoje.

⁸ Rõhu ave jõho naro uëvadjëjo. Ae rahu a nunire uvë'oho: Na Iesuare ae jevajë uvë'oho God-are A Maho naro God-are anera jabesi nunire uvo'ejõjo: Ëho nasi ae magonahe hõjo.

⁹ O ae rahu a nunire uvë'oho: Na bogo Iesuare aehu jevajë uvë'oho naro God-are anera jabesi nunire uvo'ejõjo: Ëho bogo nasi aehu magonahehu hõjo.

¹⁰ O ae rahu God-are A Ma nasi jö sisë'i atë'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajëjo. A'i ae rahu God-are Aru'aho hesi jö sisë'i atë'oho ëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

¹¹ O jemë nasi mu vaejama gavë'oho aëro uvo'a'aruëjo: Iesuare mu vaejarujoho ëho mu sisë vaejaruje hõromo jemë guduamëvoromo God rajahijarue osare mu vaejarue a masijo jabesi nunire o gavana jabesi o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmoruomo'ajëjo court vaejëvojõro. Ërëmë'iroho nadi uvorëjo: No diehi nosi jõho majëhi'ejarëjo. O rabu jõe majëhi'ejarëromo nurunurumorëjo.

¹² Ëhesi bëhoho jemëhu jö majëhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-are Aru'ahohuro røjëhi'iramu garomo uvo'a'arujëjo: Iae no ëhi ëhi majëhi'ejarëromo ehuni nadi nurunurumorëjo.

Bövi bise'o marohë'e aehu sisë'i uehorovade jõhoje.

¹³ Iae ae aho'obëhe jiareje rõhu ae gemuëro ri'õromo Iesu uavadeje: Tisa nasi õho uavego nosi vavuehu guomo'i nughuadoho na gö bo-jemi'irajo.

14 Gö bojemi'irajamu Iesuro uavadeje: Raro uvade höjo naro jemesi muoho gavëhoromo jemesi inömo inömoho maho sisëho mevonövo'irodego. Èho bogo nasi muehu höjo.

15 Èhi uanugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Jemëro gavë'i avo'avoho mueberovorëjo. Jemesi sinohemu uehorovoromo bövie bise'e bae'i ëma nëgojööni uëvajëjo. Ja sa'ae jove inömo inöme rabe rabe bövi mae baejë'o ho bogo ëhuro maroho hi'a'anuëjo.

16 Èhi uënugoromo ave uhu jöho røjëhiromo uëvadeje: Iae bövi bise'o marohë'e ae gemuëro hijade höjo. Hijamu hesi sa'aroho iruno'o ho mamabëhe ri'amade höjo.

17 Ma-mabëhe ri'amamu gagorovo huro hesi simanore uehorovoromo uvade höjo: Nasi iruno'o ho bërömo bëröme jevajëjo. Èhu'ëro nasi iruno'o avoho bahi'irode röhoho bogo eni jio'amajëjo bise'ëro jië'ëro. Èhi jië'o ho na diehi'o'ejöjo.

18 O iae na ëhi ë'ejöjo. Nasi i bahijaje os-aho bise'e jio'amë'ëro naro dadovo'amo'i javu masijo masije vae'amo'ejöjo nasi iruno'e nasi bövie bise'e ë maro bahi'irodëni.

19 Vaenugoromo naro nasi uvo'ejöjo: Na eni jevë'e ae jevajëjo. Iruno'o ho inömo inömoho bövi mae avoho bahijë'ëro vadune aho'obëhe eni jevobe va'a'ajëjo. Èhuni na nuhoromo ma-hijë'i ie jove iromo nimoronimorohonövo'ejöjo.

20 Nimorohonövo'ejöjamu God-ro uavade höjo: Ja simano sisë'i uehorovanue ae javajëjo. Jaruvo vahi'e naro jasi aru'ahoho baejaho'iramu

guomo'a'anuëjo. Guomo'iramu jaehu bahijane iruno'oho bövioho bise'oho raro bae'a'ajëjo. God-ro ëhi uavade höjo.

21 Ëæhu ë'ade mu hesi bëhoho ëhi höjo. Ae rahu hesi sinohemu uehorovoromo bövi bise'oho marohë'e mae bahiromo uvë'oho: Ëhuro na eni jevajë uvamu röhu God-hu uvë'oho: Bogo ëhioho jio'i hu bogo eni jië'e hö uvë'oho ëhuro ë ahu'oho hesi muohu'oho be'a'ajëjo.

Bogo nurunurumo'i God mae uehorovo'iröhe jöhoje.

22 Ëhi uënogoromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Inömemu uehorovë'oho bëhi rumo'e jië'e jiaje ëhuni nadi uvorëjo: No i rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i biririvoromo raromo'ëjarëjo. Uho niögu'oho rabëro sino haho'oho riogivo'ëjarëromo nurunurumorëjo.

23 Ëhesi bëhoho ioho bise'e jio'i jemëhu biririvoromo raromarujoho ëho börömoho höjo. Uho niögu'oho bise'e jio'i sino haho'oho jëvajoho ëho börömoho höjo.

24 Magugoho uehorovohëjo. Noehu ë'aruëhioho magugoho bogo ëhioho iruno'oho bivarue höjo o gagovarue höjo. I bahijarue osaho bogojëvajëjo. Röhu God-ro ë ugoho mio'amaje höjo. Röhu jabumë ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni hu jemë'oho avo'avoho muebejëvo'ajëjo.

25 O jemëhu uvë'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ëgo'oho raromo'ëjarë uvoromo nurunurumë'oho na ëhuro jemesi vuovo'irarije ma-

jaho iosiramiromo ruëhi ma-bisemu gö'o raro-mobe va'orëjo. Bogajo.

²⁶ Ajamirovoromo bogo vuovo'i majae ëgo'o raromë'o'oho ëho mu bise'e höjo. Röhu nurunurumë'ohuro ëgo'o raromo'irarijoho jemë bogo eni jëvajëjo. Èhu'o'oho rabëni mu göëni göënioho nurunurumaruje höjo. Bëhe bogohöjo.

²⁷ O je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ëhu'o uehorovohëjo. Aehu mu vaeromo niögu avoharuëhioho resu resuoho bogo ëhioho ë'arue höjo. Bogo ëhioho ë'arue höjo röhu ave resu resuoho ma-mabëhe kavuego garomo nosi dëho vuëvavuaje höjo. Naro jemë uëvajëjo: A böröme Solomon niögu ma-mabëhe io'amonövadoho ëho ma-jianovo'i ave resu resuoho ma-mabëhe mae kavuo'amaje höjo.

²⁸ Jaruvëhi resu resuoho sa'are rijego nërëhi ëhi aëro jahoromo vëniro huo'amarue höjo. Röhu ëhi jië'e resu resuoho God-ro muebejogo marëromo kavuo'amaje höjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Èhuni uvorëjo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niöge i'imamui'ajëjo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo.

²⁹ Röhu jemëro nadi uvorëjo: No i rabe jovo rabe i'ëjarëromo nurunurumorëjo.

³⁰ God-are jö bogo hejë'e raromarue ariböviohuro ie jove bövie bise'e ëhuremu uehorovoruomaje höjo. Röhu jemëro nadi ëhioho ë'orëjo. Jemesi Vavuohuro iae mae garomo uvajëjo: Jemë iëro jovëro rabëro ëhuro biririvoromo raromarujëjo.

³¹ Ëhuni nadi ëhemuoho uehorovo'i a'i God-hu bõrõme namiromo muebejövaje muoho ëho uehorovorëjo. Ëhi ë'ë'o'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejëvoromo rõhu ie jove niõge ëhu'o romoromoro bojëmi'ajëjo.

Ö'idõre mabëhe ujuoho'irõhe suvuro hesi jõhoje.

³² Jemë bogo ae aho'o jëvo'i God-are ö mahu'e ma-gemu gemu jëvajëjo. Rõhu nadi juhuonivorëjo. Jemesi Vavuohuro iae nimajëjo hesi aji'e öri ari'e ë hesi huë maho bojëmi'irõhëni.

³³ Rõhu jemesi bövioho bise'o'oho imo'amoromo monioho baeromo bogo eni jië'e aribövioho suvurëmirëjo. Ëhi ë'ë'o'oho jemesi bövioho bise'o'oho ö'idõre bahi'arujëjo. Ëhuro bogo sisërëjëho'i vajiohu'e aho bogo bëhiroho va'oromo ujuohëho'i majo majoho bogo tarivëho'i a'i jemesi bövioho bise'o'oho marohë'e mae jiemu jiëho'ajëjo.

³⁴ Jemesi mae sisë dinõ'e jiajire jemesi dë vövõbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Nosi a bõrõme Kerisohu ruerõhego noehu muebe'irõhe jõhoje.

³⁵ Rõhu jõ göho ave muohu'o vaenõvorëjo. Jemëro avohorovoromo uho niõgu'e vaeromo iroho bueromo avoho raromorëjo.

³⁶ Avoho raromoromo mu ajamijarue ariböviehu jabesi bõrõmehu rovego ajami'i muebejaruëhi ëhi avoho raromoromo mueberëjo. Ëhesi bëhoho mu ajamarue aribövi jabesi bõrõmohuro aehu masu'irõhe sörõre va'ë'ëro vuonorõ'ö rueromo ojore ano'anovo'iramu

rueho jaburo heromo ojoho ma-burëro jiovaho'aruëjo.

³⁷ Ma-burëro jiovaho'iramu jabesi a börömohuro garöhe jabumë nune jioruomoromo eni jëvamu gëvë'oho huë mabëhe bojëmi'ajëjo. Huë mabëhe bojëmiromo hesi niögoho avoho ruahoromo jaburo sa'are raromojöro uënuigoromo ioho jovoho i'imëmi'ajëjo.

³⁸ Ëa börömehu bogo burëro rue'li vahi riri'e o vahi riri duvahoho iosiramiro mo ëhi ruëhi rueromo gërohe jabumë eni jëvamu gëvë'oho huë mabëhe bojëmi'iramu baeruomo'ajëjo.

³⁹ Ave uhu jöhu'o avo'avoho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu rueröhe majaho osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo vajiohu'e a hesi öroho tugohahego osaho bogo dadovoromo inömoho ujuho'ibejajo.

⁴⁰ Osa arijo'ohuro gavë'li hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'li raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naro rue'ejöjo.

A börömo hesi mu aehu avoho o sisë'li mueberöhe jöhoje.

⁴¹ Ëhi uëvamu hegoroovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada na ja jasi ijorajoho noremuëremu röjahui'li o ae aho'obëhe röjahui'li ë uhu jöho majahuijanuëjo.

⁴² Majahuijanuëjamu Badaro uëvadeje: Naehu ë jö majëhijaje hesi bëhoho aehu hesi a börömo hesi muohemu uehorovë'li simano mae uehorovoromo mu vaejajëhi jemëro ëhi muoho

vaenövo'irarijego uëvajëjo. Ëhi jië'e mu muebejaje a hesi a börömohuro ua'a'ajëjo: Na va'ie'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabesi iruno'o ho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'a'ajëjo.

⁴³ Va'o hijuvo röhu ijönö vuonorö'ö rueromo garöhe ë ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gatorovo huë mabëhe bojami'ajëjo.

⁴⁴ Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ëhuni na mu börömore bamavo'ejöjo. Jero bövie vaeromo nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'e aho'o muebejehonëjo. Mu avo'avoho muebejë'o ho iae hu ëhi ua'a'ajëjo.

⁴⁵ A'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi börömoho bogo burëroho rue'i örisanuovajëromo ri'öromo mu vaejarue aho magonahoho muo'amoromo ie jove iromo ëhuro simane sisërë'ajëjo.

⁴⁶ Ëhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi börömoho ma-majioho rue'a'ajëjo. Rueromo sino haho'o ho sisë maro ijumahoromo nugö'ö'iramu sisëro va'oromo jö aho'aho'e ariböviohu'o hi'a'ajëjo.

⁴⁷ A börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu heromo röhu jö bogo ejahoromo bövi bise'o bogo avoho'amë'ohö ëhuro hesi a börömohuro rueromo sisë maro ano'ajëjo.

⁴⁸ O a börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu bogo hejë'e mu sisë vaejë'ëro mana anoröhe bëhi jië'ohö iae ma-bisemu ano'ajëjo. Röhu mu vae'irarije simano ma-mabëhemu o suvoro gö gö

bövi mae God-hu jemesi örire bojëmijë'oho huro uvo'a'ajëjo: Na böröme bojëmijë'ëro ëhuro mu böröme vaeruomo'ajëjo. O bogo vaerumë'oho ëho sisë höjo.

Iesuhu rovë'ëro ëhu'ëro ae adovoromo göehu jöe gö göehu jöe gö uehorovarue jöhoje.

⁴⁹ Naehu rovode hesi bëhoho sa'ae aho'obëhe vëninö'e ravëvo'i rovode höjo mu sisëho barë'i aho'obëhe ma-maemu jioröhego. Ëmuoho mami'e vae barë'ibejajo iae mae jevo'ibejajo.

⁵⁰ Röhu ë hesi urimo na vilehe huë vavaene bae'irodoho ëho nasi örire jovëro rovanovo hesi höjo. Ëho bapataeto vaejevanovo'ajëjo. Ëhuni naehu nurunuru börömo baejajoho hujeji ë huë vavaenoho baegorovo evare mae hi'ejöjo.

⁵¹ Nani jemëro uehorovoromo uvarujëjo: Nöröhu rovade hesi bëhoho nöröro ajamuego sa'ae aho'obëhe iro muorovo'oho vuonugo'i ma-huë baerovoromo gemuoro raromo'iröhego rovade höjo. Jemëro ëhi uvarujëjo röhu na bogo ëhunioho rovode höjo. Bogo mae bogajo. A'i naehu rovode hesi bëhoho naro nasi jöho majëhijego aëro heromo adovoromo ae göëro jöe gö uehorovo'i ae göëro jöe gö uehorovo'irarijeko rovode höjo.

⁵² Ëhesi bëhoho nani agane gemuoho ae aho'obëhe övo gö mine osae gemuore huë mae raromoromo röhu a ioro'iorohuro avevejö'e aevoromo nasi muoho nimo'i ioro'iorohuro bogo nimoromo ae niö'i gemu jaburo jöe gö uehorovo'i ae niö'iro jöe gö uehorovoromo ëhuro huë sisë baeromo bogo gemuoroho avoho raromo'aruëjo.

53 Vavuohuro uehore gö baeromo harihoho nue huodivo'i harihohuro uehore gö baeromo vavuoho nue huodivo'ajëjo. Vëmohuro uehore gö baeromo abojoho nue huodivo'i abojohuro uehore gö baeromo vëmoho nue huodivo'ajëjo. Ajohuro uehore gö baeromo ajoho nue huodivo'i ajohuro uehore gö baeromo ajoho nue huodivo'ajëjo. Èhi jiobe va'a'ajëjo.

Iesuhu mu masijo vaejade majae ë hesi bëhoho ariböviehu bogo avoho gavare jöhoje.

54 Èhi uënu goromo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Jëmëro gavaruje anumëhi sue rojomego uvaruje höjo: Iae ënëro rue'ië'ajëjo. Rue'ië'ajëjego evare ënoho rovaje höjo.

55 O jemëro gavaruje aruëhi bure rovego uvaruje höjo: Birebire böröme jio'ië'ajëjego iae ëhi birebire böröme jiaje höjo.

56 Jëmë sareri sareri'e ae jëvqjëjo. Jëmëro sa'aho ö'idöho uherihoromo sue bure rabe rabe garomo uvaruje höjo: Èhesi bëhoho iae ëhi jio'ië'ajëjo. Röhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ë hesi bëhoho bogo avoho garomo uvarujëjo: Iae God-are mu börömoho rovajëjo. Diehi'oromo bogo avoho gavarujëjo.

Aehu nosi jö sisë majahuijego noehu ma-burëro ahorire vae'iröhe jöhoje.

57 Röhu jemë rabëni bogo avoho mevoromo gavaruje höjo di muoho mae jiego.

58 Ae göehu jasi jö sisë hesirire jië'ëro ja baejavoromo court-re va'ië'iroho jemë niö'iro örire va'arujëvaro jero hu'o jöho mevoromo

ahorire vae ganëjo. Bogo ahorire vaejë'oho huro guduamavoromo court gavaje a hesi övore bojami'ajëjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ë hi'a'anuëjo.

⁵⁹ Ëhi hiemu hijuvo moni bojami'iranoho aho'obëhe bojami barë nahonahovo'anuëjo. Iae na mae uavajëjo.

13

Uehoro sisë bogo vuonugë'oho sisërëjëvo'iröhe jöhoje.

¹ Ëhi uëvamu gavë'i ë raromarohuro Iesu uavareje: Galilee sa'a raje ae göëro God-ni mie bahi'irögoro muo'amare höjo. Muo'amoromo köe otenhamu gavë'i Pilate-are muorovo ariböviohuro ro ë aribövioho muo'amamu ëhuro jabesi köhu'o God-are mi köhu'o gemuore buarohë'e höjo.

² Buarohë'e höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Na jemëro uvarujëjo: ËGalilee rajohuro Galilee rajo ioro'ioroho iosirëmiromo sisë bëhe jioruomë'ëro ëhu'ëro ëhi jië'e huë vavaenoho baeromo vuovade höjo.

³ Hesi bëhoho bogo ëhioho höjo. Bogo mae bogajo. A'i jemëhu uehoro sisë bogo vuonugo'i God mae uehorovë'oho jabumë vuovëvadëhi ae aho'obëhe jemë'o ëhi i'uoho mana baeromo vuovëvo'ajëjo.

⁴ O Jerusalem raje ae aho'obëhe 18 vuovëvade jöho uehorovohëjo. Jerusalem amore Siloam jovo bëhire javu ëgoböviohuro ahoromo ae aho'obëhe

18 jabesi döre ruvebiromo taemo'amade höjo. Na jemëro uvarujëjo: Taemo'amade Jerusalem amo rajohuro Jerusalem amo rajo ioro'ioroho iosirëmiromo sisë bëhi mae jioruomë'ëro ëhu'ëro ëhi jië'e huë vavaenoho baeromo vuovade höjo.

⁵ Bogo mae bogajo. A'i jemëhu uehoro sisë bogo vuonugo'i God mae uehorovë'oho jabumë vuovëvadëhi ae aho'obëhe jemë'o ëhi jië'e i'uoho mana baeromo vuovëvo'ajëjo.

⁶ Ëhi uënugoromo ave uhu jöho majëhiromo uëvadeje: Ae gemu hesi ö'i bajo mure mesoho ri'öjë'e jiade höjo. Ri'öjë'e jiamugo rueromo böse nahoromo gavade höjo bogojiamu.

⁷ Bogojiamu gagorovo mu arijo'ohuro mu ajamijaje aho uavade höjo: Aveho gavëjo. Na aviae rueromo böse nahoromo ga'i hijode höjo mesoho bajoho bogo raejë'e jiamu ga'i hijodoho vadune aho'obëhe niö'i gemu barëjë'e höjo. Ëhi jië'e jiaje mesoho uejëjo. Rabëni ëma nugo'iramu sa'a rihuoho barë'ajëjo.

⁸ Ëhi uavamu hegorovo mu ajamaje ahuro uavade höjo: Iae mae höjo röhu vuonugego vadune gemu gö'o namijego naro bëhire vo'onöe umo rova'oromo mi dëho ë bahijego ëhuro rihue bae'iröhe höjo.

⁹ Rihu baebe va'oromo vadune gemu barëjamu bajoraejë'iroho ëho iae mae jio'a'ajëjo. O bogo raejë'oho uevego na mesoho ue'iröjo.

Magonahe gemu hesi dejo gurorovë'e nuho majare Iesuhu ajamade jöhoje.

10 Iae Jew rajo jabesi nuho majae jiamu gagorovo Iesuro God rajahijarue osare hiromo jöho röjehijadeje.

11 Röhu ë osare magonahe gemu hijë'e jiadeje. Satan-are a sisë hesi dëre abuejë'ëro ëhu'ëro hesi sino haho'o sisërëjadoho vadune aho'obëhe 18 barëjadeje. Sisërëromo hesi dejoho gurorovë'ëro ahore namiröhoho bogo eni jiadeje.

12 Ëhi jiamu gagorovo Iesuro magonahoho garomo uvamu rovadeje. Rovamu uavadeje: Ma'ino ja marëjavë'e höjo.

13 Marëjavë'e hö uaromo övoho sinore bama-hamu gavë'i ahore namiromo God huë mae uavadeje.

14 Ëhi'amu God rajahijarue osa muebejaje ahuro gavade nuho majare Iesuro magonahoho ëhi ajamamu gagorovo dë vörönimadeje. Dë vörönimamu ae aho'obëhe uëvadeje: Mu vaejarue majaho majae aho'o övo gö mine övo göre gemu ëhi höjo. Ëmajaro rovego hu jemesi sinoho ajëmi'irajo. Nosi nuho majaroho nadi ruerego hu ajëmi'irajo.

15 Ëhi uëvamu hegorovo Badaro ë osa muebejaje aho uavadeje: Jemë sareri sareri'e aribövie jëvájëjo. Nuho maja jië'iroho jemë ae aho'obëhe mue vaeromo jemesi ö mahu'oho jiovo'amoromo jovore sö ujuoho va'aruje höjo jove ue'ahojöro. Na mae-ëjo.

16 Jemëro jemesi ö mahu'oho nuho majare ëhi ajamijaruje höjo. Röhu ave magonahoho bogo ö mahu'ehu jio'i hu Abraham-are ujëro jië'ëro ëhu'ëro God-ro huë baejaje magonahe höjo. Röhu

Satan-hu hu tövahadoho vadune aho'obëhe 18 barëjajëjo. Ëhi jië'oho naro rabëni nuho maroaro bogo ajamego bogo marëjöräjo.

17 Ëhi uëvamu hegoroovo Iesu bijönimoruomade aribövioho aho'obëhe javoje böröme bae'i a ioro'iorohuro aho'obëhe uvoruomadeje: Iesuro mu mabëhe aho'obëhe vaejaje hö uvoromo ni-morohoruomadeje.

Ijo hisue mustard-hu ëgovade uhu jöhoje.

18 Ëhi'amu Iesuro jöe gö majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho naro uhu'e bu'öromo jemë'o na'ö uehorovo'ëjarëjo.

19 Ijo hisu ihe mustard ujehu riromo ëgovoromo börömo rijajëhi God-ro böröme namiromo ae gö'o gö'o ëhi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure öjade höjo. Öjamu riromo ijo va'ëne ëgovoromo börömorijade höjo. Börömorijamu ugëro rueromo hesi adore ijue vae'amare höjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu jöhoje.

20 Ëhi uënugoromo jö göho majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öri ë hesi uhu jö göho naro majëhi'ie'ajëjo.

21 I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje muohuro sa'ae aho'o ëhi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade

höjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barëjade höjo.

Ojo harihure va'iröhe ë hesi uhu jöhoje.

²² Ëhi'onugoromo Iesuro Jerusalem va'iröhëni amo masijore amo ininore jöho röjëhibe va'adeje.

²³ Va'amu ae gemuëro uavadeje: Bada naehu jö ua ga'ië'ajoho hejëjo. Na ae ma-gemu gemu ëhemu vuovoromo sisëroho bogo va'i God-are öri ari'eroho va'oromo maroho raromo'ëjarëjo. O diehi jio'a'ajëjo. Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje:

²⁴ Sivothemu sivochoromo ojo harihoru rumo va'o garëjo ëhuro ijonö God-are öri ari'ere va'irarije. Naro jemë uëvajëjo: Ae aho'obëhe rumo va'ië'iroho bogo eni jëvo'ajëjo.

²⁵ Röhu jemë ojo harihure bogo rumo va'ë'oho majae ijonö ë osa arijo'ohuro ri'öromo ojoho tugoho titimo'ajëjo. Ojoho tugoho titimo'iramu jemëro amonö riravoromo aevoromo ojoho ano'anovoromo osa arijo'oho ua'a'arujëjo: Bada oje jiovahuego ö'arëjo. Ö'arë'iramu huro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoromo ojoho jiovëhojöro uvarujëjo. Ojoho na bogo jiovëho'ejöjo.

²⁶ Ojoho na bogo jiovëho'ejö'iramu jemëro ua'a'arujëjo: Röhu no ie jove ja'o gemu mae inövare höjo. Nosi amoroho jero jöho röjahuinövane höjo.

²⁷ Röjahuinövane hö'iramu rue osa arijo'ohuro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoromo ojoho jiovëhojöro uvarujëjo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje rori'o va'ohëjo.

28 Va'ohë'iramu jemëro ga'a'arujëjo jemesi hijo miono'e Abraham Isaac Jacob o jö God-aro baeromo majëhinövare ae aho'obëhe God-are öri ari'ere ë raromo'i jemë babu'öjëvo'iramu gagorovo nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimo'arujëjo.

29 Röhu maja rojomajire beva'ajire arua an-umiae jioromo ae aho'o God-are öri ari'ere va'oromo ie ue'ahoruomo'ajëjo.

30 Ue'aho'iramu a ioro'iore dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'i a ioro'iore nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'ajëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade jöhoje.

31 Iesuro ëhi uëvamu gavë'i Pharisee ae göëro rueruomoromo uavareje: Ri'öromö öre gö va'ëjo. Ave sa'a muebejaje ae Herod-ro anago'ië'ajëjo.

32 Anago'ië'ajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Herod hu sareri'e mu vaejaje ö sisëho va'ëne ae höjo. Va'oromo hu uarëjo: Ave jöho hejëjo. Nörö hiromo Satan-are aru'aho sisë aribövi jabesi dëre jio'amajoho rarovö'öjëvobe a jabesi sinoho avohëvobe va'ojuvo evare nasi muoho barë'ajëjo. Ëhi uarëjo.

33 Röhu iae na ave sa'aho vuonugoromo örire juvobe hibe va'ojuvo evare Jerusalem hörö'ejëjo nasi muoho ëhi jië'ëro. Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhijarue ae aho'obëhe ë amoremu muo'amamu vuovëvobe rovë'e höjo. Ëhuni na'o ë amore va'iramu anego'iramu guomo'ejëjo.

34 Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho muo'amaruje höjo. God-hu jemëni rëmö'öjaje aribövioho munëro vajëmijaruje höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë ëhi gagovëvoromo gemuore rëmo'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije höjo.

35 Ëhuni ave jöho hehëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo. Naro jemë'o hiromo va'iramu jemë nasi nu ano'o ho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonorö'ö rue'iramu evare avoho geromo ue'a'arujëjo: Bada God-are ihore rovanuoho mabëhe rovanuëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

14

Övo hörü'e huë'e a Iesuhu nuho majare ajamade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu Iesuro Pharisee a böröme gemu hesi osare ie i'i va'adeje. Osare va'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro ë raromoromo Iesu ga'i muebejareje hu mu sisë o rabe ë'ego.

² Röhu ë osare ae gemu hijë'e jiadeje. Hesi övo hörü'e aho'obëhe huo'amë'e jiadeje.

³ Huo'amë'e jiamu gagorovo Iesuro ri'öromo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o uëvadeje: Nuho majare a jabesi sino ajëmijë'o ho na ëhuro no nosi jögoroho aharue höjo o bogajo.

4 Bogajamu rueho jaburo jörumoraejareje. Jörumoraejamu Iesuro aho baeromo sinoho avohahoromo nugö'öjamu va'adeje.

5 Va'amu gavë'i Iesuro uëvadeje: Nuho majare jemesi harihoho o mioho jovo'e guare beva'ibejajo na jemë burëro io barojomo'ibejarijëjo o bogajo. Iae jemë ëhi ë'ibejarijëjo.

6 Ëhi ë'ibejarijëjamu jö mana uaröhoho bogojëvadeje.

Nosi arijo'arije ba'obuero'vö'iröhe jöhu'o inömo rumo'e aribövi ajëmi'iröhe jöhu'o ë jöho niö'i jëve.

7 Jöe bogojëvamu Iesuro gavade ë ruenugade ariböviohuro röho ma-mahemu baeromo raromamu gëgorovo uhu'e uëvadeje:

8 Aehu ja uavë'oho: Rueromo masuröhe sörö inë uavë'iroho nadi jasi sivuoho uehorovoromo va'o a masijo raromaruiroho hinëjo. Ja ëhi ë'ë'oho nani ae gö jasi iho iosiramijë'ohuro söröre rue'a'ajëjo sörö arijo'ohuro mamile uavë'ëro.

9 Rovë'oho ja'o a börömo'hu'o ruejöro uëvade ahuro rueromo ja ua'a'ajëjo: Röhe bojamego hu ë hijajo. Ëhi uavë'oho ja javoje baeromo rori'o va'o hi'a'anuëjo.

10 A'i aehu ja sörö ro ijöro uavë'iroho va'oromo ma-rori'o hinëjo. Ëhi ë'ë'oho ro ijöro uavade ahuro rueromo ua'a'ajëjo: Isio döro ajio hijëjo. Ajio hi'iramu gagorovo sörö ue'aharue ariböviohuro uehorovavoromo uvo'a'aruëjo: Ja a böröme javajëjo.

11 Ëhesi bēhoho ae rahu hesi sivue uehorovoromo dōre bamorovē'oho hesi ihoho abue'a'ajējo. O ae rahu ba'obuerovē'oho hesi ihoho dōro ajiomo'ajējo.

12 Ēruenugade aribōvioho Iesuro ēhi uēnugoromo huotorovoromo ro i ijōro uavade aho uavadeje: Jaehu i harihu maja'e o jeni'e bamo'iē'iroho nadi jasi aemo'aemoho ō mueno'oho bōvi bise'o maroh'e mae jiē'e bēhire raromarue aribōvioho nadi ēhi jiē'e aribōviohemuoho uēvego ro ioho ue'aho'irarējo. Uēvē'oho jabumēro ijonō mana bojami'iramu jasi suvuoroho bae barē'anuējo.

13 A'i jaehu i bamo'iē'iroho bōvi bise'o bogo eni jiē'e aribōvioho ōvo hōru sisē'e o nuni sisē'e aribōvioho ēhi jiē'e aribōvioho uēvego rue'irarējo.

14 Ēhi ē'ē'oho ē aribōviehu mana bojami'irōhoho bogo eni jēv'ēro ja huē mabēhe bae'a'anuējo. Hujeji mu mae vaejarue aribōvioho vuovē'ēro i'ovoromo ri'ōruomo'iramu evare God-ro jasi manaho bojami'ajējo.

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jōhoje.

15 Ēhi uavamu hegorovo Iesu'o raromoromo i iruomade ae gemuēro Iesu uavadeje: Aribōviehu ri'ōromo God-are ōri ari'ere va'o raromoromo i ue'aho'irōhoho no huē mae bae'ejarējo.

16 Huē mae bae'ejarējamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae ae gemuēro sörö bōrōme baeromo ae aho'obēhe uēvade hōjo: Rueromo söröe i'a'arujējo.

17 Ēhi ē'ē'ēro sörö majaho rovamu hesi mu vaejahaje aho nugō'ōjamu sörö anue va'oromo ae

uēbe juvoromo uēvade hōjo: Sōrōho eni jiajējo. Evaro ruehējo.

18 Ēhi uēvamu hegoroovo ae aho'obēhe mae juahamare hōjo. Ae gōēro ri'ōromo uavade hōjo: O asē'ējo. Na ō'ibejodoho rōhu na sa'ae i'e imē'ēro ē va'oromo ga'ejōjo.

19 Ae gōēro uavade hōjo: O asē'ējo. Na ō'ibejodoho rōhu na mu vaejaje mioho aho'obēhe 10 imē'ēro ēhuni ē va'oromo ga'iē'ajējo gē'i mae ē'oruomego.

20 Ae gōēro uavade hōjo: Na magonahe masuvē'e jevē'ēro ēhuni bogo ō'ejōjo.

21 Ēhi'amu rue ahuro vuonorō'ō rueromo hesi a bōrōmoho uavade hōjo: Ēhi ēhi uevare hōjo. Ēhi uevare hōjamu rue osa arijo'ohuro vōrō'iraeromo hesi aho uavade hōjo: Maburēro va'iranoho amo'e ōri masijoho ininoho aho'obēhe juvo barēnējo. Juvo barēromo bogo eni jiē'e aribōvioho sino sisērējē'e aribōvioho nuni sisē'e aribōvioho hōru sisē'e aribōvioho ēhi jiē'e aribōvioho ujuoho ruenējo.

22 Ēhi uavamu ejahoromo ēhi ē'ē'ēro jiē'ēro rueromo hesi bōrōmoho uavade hōjo: Ja uevanēhi iae na ēhi ē'ē'e jevajējo. Rōhu rōhe iae jiajējo.

23 Rōhe iae jiajējamu rue bōrōmohuro uavade hōjo: Mu ōroro je'o ōroro va'iranoho dinēmiromo uēvego ae aho'obēhe rueruomo'irajo ēhuro nasi osaho irijiomo'irōhe hōjo.

24 Na jemē ae aho'obēhe uēvajējo: Na urimo uēvamu juahemijare aribōvioho nasi i sōrō'oho bogo i'a'aruējo. Bogo mae bogajo.

Bēhoho uehorovo avohoromo evare Iesuare

ijore ijore jijiho'iröhe jöhoje.

²⁵ Iae ae magonahe aho'obêhe siri va'êne Iesu'o gemu mae örire jijihoruomonövadeje. Jijihujuvo Iesuro huotorovoromo uëvadeje:

²⁶ Jemêhu nasiro rovë'o ho jemesi vëmu vavu'e vabore aboji harihu'e öe ma'ine nadi ë aribövioho nuninöho bamo'i na dejonöho remorëjo. Röhu avehu'o gemuoho höjo. Jemêhu ave sa'are raromo'irarijoho nadi ëho nuninöho bamo'i na dejonöho remorëjo. Jemêhu bövie bise'e göemu göemu nuninö bamë'o ho nasi ijore ijoro ho bogo jijiho'arujëjo.

²⁷ O ae rahu ja bogo uvë'o ho: Iesuarë jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'o ho iae hesi hö uvoromo bogo korosi hesi i'u banigojiomanovoromo nasi ijore ijore juvë'o ho ja bogo nasi ijorajoho javo'ajëjo.

²⁸ Nasi ijore ijore jijiho'ië'iroho ëho mu böröme jiaje nadi ëma jijiho'i urimo uehorovo avohoromo evaro nasi ijore ijoro ho jijihorëjo. Ëhesi bëhoho ae rahu ja javu ëgobövi vae'ië'iroho bogo ëma vae'i urimo sa'aro hiromo javu vae'irane monioho adaho ga'a'anuëjo ga'i vae barë'irane monioho eni jiego o bogo.

²⁹ Ja bogo adaho gavë'o ho ëhuro nani sa'ahemu vaeromo ga'a'anuëjo monioho barë'iramu vituoho vuonugo'anuëjo. Vuonugo'iramu ae aho'obêhe ëho garomo ja sivagoromo uvoruomo'ajëjo:

³⁰ Ësareri'e aho javu ëgobövie vae'ië'oromo bogo eni jiamu vituoho vuonugade höjo.

³¹ O uhu jö göho bëhe gemuoho höjo.

Sa'are a börömo göehu sa'a a börömo göhu'o muorovo'ießiroho hu bogo ëma muorovo'i urimo sa'aro hiromo uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Rue a börömo göhuro muorovo ae aho'obëhe 20,000 ae aho'obëhe mae sö ujuoho rovajëjo. Na muorovo ae aho'obëhe 10,000 ma-vemino'e ëhemu jevajëjo. Naehu hu'o muorovë'oho na na eni jevo'ajëjo o bogo eni jevo'ajëjo.

³² Ëhi uvonugoromo uvë'oho: Bogo eni jevo hesi hö uvë'oho muorovo'i rovaje a börömo bogo bëhiroho rovë'e evare ve hijaje a börömo göhuro hesi aho rëmö'ö'iramu va'oromo rue rovaje a börömo göho sanuamiromo jö mae majahiromo ua'a'aruëjo: No diehi'oromo muorovoho tugohoromo avoho raromo'ëjarëjo.

³³ Ëuhu jö hesi bëhoho jemëhu jemesi sa'ae inömo inöme bövie bise'e uehorovarujoho bogo vuonugë'oho bogo nasi ijorajo ömo'ömoho jëvo'ajëjo.

Rihu rumo'e sö hesi uhu jöhoje.

³⁴ Nasi ijore ijore jijiharujohe jemë sö va'ëne jëvajëjo. Söho rihu'e mabëhe höjo. Röhu sö hesi rihu barëjë'oho röhu bogo maho avoho hesi höjo.

³⁵ Ëhu'ëro ë hesi muoho bogohöjo. Bogo muroho ruruhö'öjego muoho rihuvo'i bogo mi dëhu'o buarohoromo bahijego muoho marë'i a'i ëhi jië'e söho ma-ruruhö'öjarue höjo. Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.

15

Sheep subirö'öjamu nahoromo birohade uhu jöhoje.

¹ Iae vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o sisë aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo Iesuare jöho he'i rueruomadeje.

² Rovamu gagorovo Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohu'o uarovareje: Ësareri'e ahuro sisë aribövioho rajëhiromo jabu'o gemuoro ie ijaje höjo.

³ Ijaje höjamu Iesuro uhu'e uëvadeje:

⁴ Jemë ae gemu sheep aho'obëhe 100 javo'i gemu subirö'öjë'o ho ja diehi'onëjo. Ja sheep ioro'iore mure raromaruoho ëhi nugo'amoli va'oromo ë sheep gemu'o ho nahobe juvojuvo hujeji vae göro biroho'anuejo.

⁵ Birohonugoromo nimorohë'i babuarirromo amëro rue'a'anuejo.

⁶ Rueromo jasi amo rajoho aganoho uë'a'anuejo: Nasi sheep subirö'öjadoho iae birohë'e jevajëjo. Ëhuni ruehego no gemuoro nimoroharëjo.

⁷ Ëhesi bëhoho naro uë'ië'ajëjo. Ö'idöre raromarue ariböviohuro gavarue ae gemu öri sisëre juvajoho vuonugo'i huotorovoromo öri mare juvamu gavë'o ho nimoroho avoharue höjo. O gavarue ae aho'obëhe jabesi sivue uehorovoromo uvamu: No mae javuë'ëro ëhu'ëro mu sisë vuonugo'iröhoho bogojavuajë uvamu gëvë'o ho bogo ëhioho nimoroharue höjo.

Subirö'öjë'e ijo bajo nahoromo birohade uhu jöhoje.

⁸ O uhu jö göho hehëjo. Magonahe gemu ajivë'e ijo baje aho'obëhe 10 jiajoho gemu subirö'öjë'oho hu diehi ë'a'ajëjo. Iroho buenugoromo ari sisuoho bibivë'i ma-avoho nahobe juvoromo hujeji vae göro biroho'ajëjo.

⁹ Birohonugoromo hesi amo rajoho aganoho uë'a'ajëjo: Subirö'öjëde ijo bajoho birohë'e jevaje ëhuni ruehego no gemuoro nimoroharëjo.

¹⁰ Èhesi bëhoho na uë'ië'ajëjo. God-are anerahuro gavarue ae gemu öri sisëre juvajoho vuonugo'i huotorovoromo öri mare juvamu gavë'oho nimoroharue höjo.

Ijorajo subirö'öromo vuonorö'ö rovamugo vavuehu hu rajahi'i muriehu bijönimade jöhoje.

¹¹ Èhi uënugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromomo uëvadeje: Iae ae gemu harihe niö'i jëvade höjo.

¹² Harihe niö'i jëvë'ëro ijorajohuro ri'öromomo vavuoho uavade höjo: Apo ja guomavego naehu ujuoho'irodego uevane bövioho bise'oho avevejö'e bojemëjo. Bojemijëjamu rue vavuohuro hesi bövioho bise'oho adovoromo harihu göho ioni göho bojami'i harihu göho ioni göho bojamijade höjo.

¹³ Bojamamu majae ma-gemu niö'i barëjamu rue ijorajohuro huhu ujuohadoho imo'amo barëromomo monioho baeromo va'ade höjo. Va'adoho va'ojuvo öri ëgoböviro sa'a göro va'oromo nimoronimorohë'i hiromomo hesi maho sisëho ma-bu'önövade höjo.

14 Ëhi bu'öbe va'amu hesi bövioho bise'oho barëjahade höjo. Barëjahamu ë sa'are iruno'oho aho'o barëromo ë sa'are aribövioho vadunëro vuovamu ë aho huë vavaene böröme baejë'e hijade höjo.

15 Ëhi hiromo va'oromo ë sa'aho raje ae gemu uavade höjo: Ja mue javë'oho uevego na ë jasiro mue vaejõjo. Mue vaejõjamu ruehuro uavade höjo: Mahu muohuro va'oromo mahe mio'amonëjo.

16 Mahe mio'amonëjamu ë Jew rajehu sisë hö uvarue muoho baeromo va'oromo mahoho mueberomo hõmamu uvade höjo: Raro mahu ioho babojemego na ijego da'uego'irajo. Ëhi uvade höjo röhu a vadu'oho ioho bogo bojamare höjo.

17 Bogo bojamamu hiromo ijonö avoho uehorovoromo uvade höjo: O apare mu aribövioho ie aho'obëhe jëvë'ëro i barë'iröhoho bogo eni jëvajëjo. Na aviae harihoho jëvajëjo röhu vadunëro guomevo'ië'ajëjo.

18 Ëhuni naro ri'öromo aparo va'oromo ua'ejõjo: Apo naehu God-are örire jasi örire huë vavaeni bojëmodoho ëho naro mu sisë vaejë'e jëvajëjo.

19 Na a sisë jëvë'ego ëhuni ja bogo na harihoho ue'a'anuëjo. A'i jasi muoro bamevego na muoho vaejahoromo manaho bae'irõjo.

20 Ëijorajohuro ëhi uvonugoromo ri'öromo hesi vavuehu hijajire va'i va'ade höjo.

Va'i va'amu vavuohuro gavade höjo arue riribövire hesi harihoho rovamu. Ganugoromo vavaenimoromo tutuvo va'oromo guduamoromo dudöhade höjo.

21 Dudöhamu rue harihohuro uavade höjo: Apo naehu God-are örire jasi örire huë vavaeni bojëmodoho ëho naro mu sisë vaejë'e jevajëjo. Na a sisë jevë'ego ëhuni ja bogo na harihoho ue'a'anuëjo.

22 Ëhi uavamu hejë'i rue vavuohuro harihoho bogo ejaho'i hesi mu vaejharue aribövioho uëvade höjo: Ma-burëro va'oromo niögu maho jaegoho höru guduoho ëhi jue'ini ujuohaho rueromo sinoro övo gaenoro höroro io'amahohëjo.

23 Jemëhu ma-je i muoharue sanuovë'e mioho baro anohego no i sörö'e iromo nimoronimoroharëjo.

24 Urimoho naro uvode höjo: Nani nasi harihoho guomë'e höjo. Nani diehi ë'ë'e höjo. Avevejö'oho na gavajoho hu iae hijajëjo. Urimoho öri ari'e göro subirö'öjade höjo. Avevejö'oho iae birohë'e jevajëjo. Ëhuni ë'ego no nimoroharëjo. Ëhi uëvë'ëro söröe iromo nimoro nimore bamare höjo.

25 Ëhi'amu gavë'i iae muriohuro muro hijade höjo. Muro hiromo amo bëhire rue'i hejade höjo javavo'ego jajoho hëgöho rovavamu.

26 Jajoho hëgöho rovavamu hegorovo mu vaejarue ae gemuëro ruejöro uaromo rovamu uavade höjo: Rabëni ë'aruëjo.

27 Rabëni ë'aruëjamu ruehuro uavade höjo: Jasi ijorajohuro rovamu jasi vavuohuro gavade hesi harihoho raboho raboho bogo ë'ë'e hesi örire mae rovamu gagoro ma-je i muoharue sanuovë'e mioho huni anahade höjo.

28 Anade höjamu rue muriohuro dē vörönimamu osare va'iröhoho bijönimade höjo. Bijönimamu vavuohuro amonö hörö rueromo uavade höjo: Nadi juahovo'i osaëro rueromo ioho ma-ijëjo.

29 Ijëjamu rue muriohuro uavade höjo: Aveho hejëjo. Jasi jöho na bogo gemu vadu'o ho ahaho'i vadune vadune na jasi muohemu vaejahobe rovë'e jevajëjo. Iae ëhi höjo röhu mi mae o mi sisë ëhu'o bogo bojemijane höjo ëhuro naehu nasi aemo'aemohu'o iromo nimoroho'irodoho. Bogo mae bogajo.

30 Nasi öriroho bogo bojemi'i jasi harihoho magonaho sisëho ga'amoromo ëhuro jasi maho sisëho i barëjë'ëro rovamu gavë'i jero sanuovë'e mi mabëhoho anoromo hesi örire bojamane höjo.

31 Bojamane höjamu rue vavuohuro uavade höjo: Jue'i ja majae ëhi na'o gemu mae hijanue höjo. Nasi sa'ae are inömo inöme ie bövie bise'e aho'o ma-jasiremu höjo.

32 Ëhi höjo röhu urimoho naro uvode höjo: Nani jasi ijorajoho guomë'e höjo. Nani diehi ë'lë'e höjo. Avevejö'oho na gavajoho hu iae hijajëjo. Urimoho öri ari'e göro subirö'öjade höjo. Avevejö'oho iae birohë'e jevajëjo. Ëhuni noehu huë mae baeromo nimoronimorohë'oho iae mae höjo.

16

*Ae gemuehu hesi a börömo hesi mu sisë'i mue-
bejahoromo röhu uehoru mae birohade uhu jöhoje.*

1 Iae Iesuro hesi ijarahajo ömo'ömoho uhu'e uëvadeje: Iae moni marohë'e jië'e ahuro hesi mu muebejahaje ahuro jaburo niö'iro arijare höjo. Ariromo eni jië'e ahuro hejade höjo uavamu: Jasi mu vaejahaje ahuro jasi inömo inömoho ma-bu'öjahaje höjo.

2 Ma-bu'öjahaje höjamu hegoroovo ë iahuni uvoromo rovamu uavade höjo: Jaehu ë'anuoho na hejë'e jevajëjo. Nasi mu muebejanuoho vuonugo'anuëjo. Èhuni nasi mu suri surioho ujuoho ro memego na gavöjo ja nasi mu diehi muebejanoho.

3 Èhi uavamu rue mu muebejaje ahuro uehorovoromo uvade höjo: Nasi a börömhuro uevajëjo naro muoho vuonugojöro. Èhuni na diehi'o'ejöjo. Sa'a umoromo o ëhi jië'e i'u'e mu gö vae'irodoho darugoho bogo eni jevajëjo. Ae gö jabesi örire ëninëmi'irodoho na javojegajëjo.

4 O iae na uehorovajëjo. Na ae ajëmiromo ëhi ë'ejöjo ehuro nasi börömhuro remö'öjogo na va'ego jabumë ae göëro göëro uerumoröhego: Nasi osaro rovëjo.

5 Èhi uvonugoromo ae rahu rahu inömo inöme rabe rabe hesi a börömo bojami'iröhohuni jöe nugö'öromomo uëvade höjo ae gemu gemu ruejöro. Urimore ahuro rovamu mu vaejaje ahuro uavade höjo: Nasi a börömo hesi örire mana bojami'iranoho dimino'e javajëjo.

6 Dimino'e javajëjamu uavade höjo: Jovo'e rama masije aho'obëhe 100 bojami'irodoho jevajëjo. Bojami'irodoho jevajëjamu uavade höjo: Ja dimino'e bojami'irane jöho jië'e jiaje

ave suroho baejêjo. Baeromo ma-burëro sa'aro hiromo ramae 100 bojami'irane jôho mu'u'i ba'obueromo ramae aho'obêhe 50 bojami'iranoho jajivêjo.

7 Ëhi ë'l'ëro ae göëro rovamu mu vaejaje ahuro uavade hōjo: Ja'o bojami'iranoho dimino'e javajêjo. Dimino'e javajêjamu uavade hōjo: I esöe aho'obêhe 100 bojami'irodoho jevajêjo. Jevajêjamu uavade hōjo: Ja bojami'irane jôho jiê'e jiaje ave suroho baeromo esöe 100 bojami'irane jôho mu'u'i ba'obueromo esöe aho'obêhe 80 bojami'iranoho jajivêjo. Ëhi'obe va'ade hōjo.

8 Ëhi ë'ade jôho hejê'ëro a börömohuro hesi mu sisë'i muebejaje aho uavade hōjo: Ja uehoro mabêhe mae rovavamu ëho ë'ane hōjo. Ëhi rajahijade hesi bēhoho ave sa'a hesi muohemu uehorovarue ariböviohuro uehoro mabêhe birohoro jawesi muoho vaeruomaje hōjo. A'i God-are aji'e mu uehorovarue ariböviohuro simane sisë'i sisë'i uehorovoromo muoho vaeruomaje hōjo.

9 Ëhesi bēhoho na uë'ejōjo. Jemëro ave sa'a hesi monioho baeromo ëhuro mu mae vaeromo jemesi agane baejêvorêjo. Ëhi ë'ë'oho ëhuro vuovëvo'iramu moni hesi bēhoho barë'iramu God-ro uë'a'ajêjo: Nasi amoro rueromo maior'ioremu raromohêjo.

10 Ae rahu mu inino avoho muebejê'ohuro mu masijohu'o avoho mueberuomo'ajêjo. Ae rahu mu inino sisë'i muebejê'ohuro mu masijohu'o sisë'i mueberuomo'ajêjo.

11 Ëhuni jemë ave sa'a hesi inömo sisë'i mue-

bejë'o'ho God rabëni ö'idö hesi inömo maho bojëmi'ajëjo jemëro muebejëro.

¹² O jemëhu ae gö hesi bövi bise'o bogo avoho muebejahë'o'ho God rabëni bövioho bise'o'ho i'imëmi'ajëjo jemesi ujuohojëro.

¹³ Ae niö'i börömo'ho gemuoho jëvajeromo jabesi mu gemuore havoromo vaejë'o'ho bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuejo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuejo. Èhesi bëhoho God'o moni'o niö'i börömo'ho gemuoho jëvajeromo gemuore havoromo mu vaejë'o'ho bogo eni javo'ajëjo.

Iesuhu jö masije gö gö majëhijade jöhoje.

¹⁴ Iesuro ëhi uëvamu hejë'i Pharisee ariböviohuro moniemu uehorovoruomë'ëro Iesu sivareje.

¹⁵ Sivamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Jemë ma-döëremu mu maho vaejaruje höjo aëro jemë gëromo uvojëro: Èaribövioho mu mae vaerumaje aribövie jioruomajëjo. Röhu jemesi dë vövöbajo'o'ho diehi jiajoho God iae gë barëjaje höjo. Huhu jemesi dë vövöbajo'o gëvë'o'ho aehu gëvaruëhioho hu bogo ëhioho gëvaje höjo. Èhesi bëhoho aehu sarerivoromo uvarujoho: Mabëhe hö uvarujoho God-hu gavajoho sisë bëhe höjo.

¹⁶ Urimë'i Moses-hu surire jajivade jögorohu'o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöhu'o aehu hebe rovaroho evare John rovade höjo. John rovamu evare God-hu böröme namiromo ae aho'obëhe muebejëvaje ë hesi huë ma jöho aevoromo rovë'e höjo. Aevoromo rovë'ego ae aho'obëhe daruge aho'o

bojamirovoromo biririvoromo öroho jiovoruomaje höjo ehuro God-ro muebejëvego hesi aharinö jëvoröhego.

¹⁷ Ëhi jië'e mu i'oho rovë'e höjo röhu God-hu urimo bojëmade jögoroho bogo barë hesi höjo. Ö'idö'o sa'a'o sisërëjë'oho ëho samae höjo. A'i God-are jögoroho gö bogo bisemu vadu'oho sisërë hesi höjo.

¹⁸ Röhu jö göhajo. Baruehu vaboro nugö'ö'i gö masuvë'oho ëho bogo masuvë'e muoho jio'i goho'amarue muoho höjo. O aehu nugö'öjë'e magonaho masuvë'oho bogo hesi vaboro maho masu'i ëho goho'amarue muoho höjo.

Inömo ma'e ahu'o Lazarus'o jabu niö'tihu ë'are jö Iesuhu jövdohoje.

¹⁹ Iae ae gemuëro hijade höjo. Hesi inömo inöme are sa'ae bövie mae jiade höjo. Niöge sanuovë'e kavuë'e mabëhe io'amonövade höjo. Iruno'e aho'obëhe sörönö'e iromo nimoroni-morohonövade höjo. Majae aho'o ëhi gemu ëhi'obe rovade höjo.

²⁰ Ëhi'ego inömo'e a hesi ojanore bövi bise'o bogojië'e ahuro ë raromonövade höjo. A ihoho Lazarus jiade höjo. Lazarus-are sino haho'oho ma-sagohemu jië'e jiade höjo.

²¹ Sagohemu jio'ego Lazarus-ro nimonövade höjo eni jië'e a hesi i vitu vituoho i'irovo ehuro da'uomojöro. Röhu vaevë'oho öëro rueruomoromo hesi sagohoho sëhahonövare höjo.

²² Ëhi'ojuvo iae ë bövi bise'o bogojië'e aho guomade höjo. Guomamu aneraëro hesi aru'ahoho bava'amu nosi bëhe Abraham-are guruto mare

avoho hijade höjo. Hijamu ë eni jië'e ahu'o guomade höjo. Guomamu guavare höjo.

²³ Guavamu vuovarue ariböviehu raromaruire va'o hijade höjo. Hiromo vi'ehi sisë bëhe baej'ëro nunëro ga avoho'i gavade höjo Abraham arue riribövire hi'i Lazarus Abraham-are guruto mare hijamu.

²⁴ Ëhi gënuGOROMO ma-darugo'o uvade höjo: Saso Abraham-ajo. Nani vavaenimoromo Lazarus nugö'öjego huro hesi övo namoho jovore ba'amoromo rueromo nasi bitaroho rëhoromo sanuoveho'irajo. Na vëniro jevë'ëro sisë maro vi'ehégavajëjo.

²⁵ Vi'ehégajëjamu Abraham-ro ri'öromu uavade höjo: Sasajo. Aveho uehorovëjo. Sa'are hijë'i ja huë ma-mabëhe birohane höjo. Lazarus hu hijë'i ma-huë sisëmu birohade höjo. Röhu jaruvoho Lazarus-ro sanue baeromo hijajëjo. Jero vi'ehi böröme baeromo hijanuëjo.

²⁶ Röhu jö göho ëhu'o hejëjo. No aviae javuo'i jemë aruae jëvajëjo. Röhu ririre hahe guoröte jië'ëro ëhuro ave jioromo jemesirire ö'ë'oho bogo eni jio'i jemesirire jioromo ave rovë'oho bogo eni jiajëjo.

²⁷ Bogo eni jiajëjamu uavade höjo: Saso ëhi jië'oho huë baejevoromo Lazarus nugö'öjego huro nasi aganehu raromaruire va'ajo.

²⁸ Na öe aho'obëhe övo gö mine jevë'e jiaje uavego Lazarus-ro va'oromo nasi ö ömo'ömoho jögore majëhi'irajo ëhuro ave vörö'eroho bogo rueruomoröhe höjo.

²⁹ Ëhi uavamu Abraham-ro uavade höjo: Röhu jasi ö ömo'ömoho Moses-are surire jöho

mami'e gavarue hōjo. Jō God-aro baeromo majēhinōvare a ioro'ioro jabesi surire jōhu'o gavarue hōjo. Ēhuni nadi'ego jabumēro jabesi jōho ejēho'irarējo.

³⁰ Ejēho'irarējamu uavade hōjo: Saso Abraham iae ēhi hōjo. Rōhu surire jōho bogo eruomo'ajējo. A'i vuovoromo ave ro raromajire aehu ē jioromo ri'ō va'oromo jō majēhijamu hejē'iroho iae jabu huotorovoromo mae uehorovo'aruējo.

³¹ Mae uehorovo'aruējamu Abraham-ro uavade hōjo: Bogo ēhioho jio'a'ajējo. Jasi ō ōmo'ōmoho Moses-are surire jōho bogo ejaharue hōjo. Jō God-aro baeromo majēhinōvare a ioro'ioro jabesi surire jōho bogo ejēharue hōjo. Jabesi jōho bogo ejēhobe rov'ēro he'irōhe ae gō guomoromo ri'ōromo jō majēhijamu hejē'oho hesi jōhu'o bogo ma uehorovo'aruējo.

17

Mu sisē hesi jōhoje.

¹ Ēhi'oromo Iesuro hesi ijorajo ōmo'ōmoho uēvadeje: Gōehu gō bijioho gavego sisē vaerōhe muoho iae ruenōvo'ajējo. Iae ēhi jio'a'ajējo rōhu ae rahu ē mu barov'ōho vaev'ōho sisērē'ajējo.

² Asis'ōnō'e jōrume raromarue ae gemu mu sisē rōjahijamu bejē'ōho mu sisē bogo rōjahijajevare ē mu sisē rōjahijaje a hesi sōnō'ahore aēro i'u'e munē hitahiohuro tōvoromo sō jovore ba'amego e'ure beva'oromo guomo'ibejajo ēho ma-jianovo'ibejajo. A'i ē mu sisē rōjahi'irōhe ē hesi i'uoho bōrōmo bēhe bae'a'ajējo.

³ Ëhuni avo'avoho mueberovorëjo.

Jasi öehu jasi örire sisë vaejavë'oho ahonëjo. Ahamu huhu huotorovoromo uehoro mae baejë'oho ehuro jero hesi sisëho uehorovoromo vuonugonëjo.

⁴ O majae gemu röhu mu sisë gö'o gö'o vae 7 vaejavo'i hiromu röhu vae 7 ro ua'i hijë'oho: Iae naro mu sisëho vaejë'ëro jevë'ëro vuonugo'ejö ua'i hijë'oho jero uehorovoromo vuonugaho'i hinëjo.

God mae uehorovoromo ehuro mu masijo vaeröhe jöhoje.

⁵ Ëhi uëvamu Iesuarë apostle ömo'ömohuro ri'öromo Bada uavareje: Iae no jasi darugoho ma-bisemu mae uehorovarue höjo. Röhu jero ajamuego no mae uehorovo avoho'irarëjo.

⁶ Mae uehorovo avoho'irarëjamu huro uhu'e uëvadeje: Mustard bajoho inino mae jio'amajëjo. Mustard baje gemu ma-bise'o jiajëhi ëhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovo'ibejarijëjo ave namijaje ijo börömoho ua'ibejarijëjo: Jasi jahorovëjo. Jahorovoromo va'oromo sö jovohuro jasi ba'amorovë ua'ibejarijëjo ë ijohuro jemë ejëho'ibejajo. Mae uehorovo'ibejarijëjo ëhi jië'e muoho vae'ibejarijëjo.

A börömo hesi mu vaejarue uhu jöhoje.

⁷ Röhu jö göho jemë nasi jö hejaruje aribövioho nani ja ae gemu jasi muemu vaejaje ae javajëjo. Nani huro jasi muro hiromu sa'aho avohaho'ajëjo o ö mahu'oho muebejaho'ajëjo.

Mu vaeromo rovë'oho na ja hu uanëjo: Ro hiromomo ie ijëjo. Ja bogo ëhi jië'e jöho ua'i

⁸ a'i ua'a'anuëjo: Nasi ioho avohehoromo jasi niögoho avoho ruohoromo ro ioho jovoho i'imemego na i'iröjo. Na ijego evaro ja'o inëjo.

⁹ Jaehu mu jö ëhi bojamamu hu ejahoromo mu vaejë'oho na ja uanëjo: Mabëhe huë baejevoromo ajemijane höjo. Bogo ëhioho ua'a'anuëjo hu jasi muemu vaejajego.

¹⁰ Ëuhu jö hesi bëhoho jemë God-are muemu vaejaruje aribövie jëvajëjo. God-hu jemë bojëmaje mu jemë vae barëjë'iroho uvorëjo: No mu aribövi sisë sisë javuajëjo. Ëho nosi muego ë'are höjo.

Iesuhu ae 10 ajëmamu ae gemuehu God huë mae uavade jöhoje.

¹¹ Iae Iesuro Jerusalem amore va'ë'i va'ë'i Galilee sa'a vituohu'o Samaria sa'a vituohu'o birorohadinö ëhunö va'adeje.

¹² Va'oromo ë dirö'ore amore hörö'ia'amu gavë'i sino jomo'e ae aho'obëhe 10 rueromo rori'o riravareje.

¹³ Riravoromo ma-darugo'o uvoruomadeje: Iesuajo. Badajo. Noni vavaenimoromo ajamuijëjo.

¹⁴ Ajamuijëjamu Iesuro gëromomo uëvadeje: De va'irarijoho arue priest ömo'ömoho röjëhirego jabumëro morijëgo gë'irarëjo. Morijëgo gë'irarëjamu örire va'amu gavë'i marëjëvadeje.

¹⁵ Marëjëvamu gagorovo ae gemuëro vuonorö'öromomo ma-darugo'o God mabëhe uabe rovadeje.

16 Rueromo Iesuare höru bēhire ague aho hirono rajahijadeje. Röhu ë aho bogo Jew rajehu jio'i Samaria raje jiadeje.

17 Rovamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jomo'e ae aho'obēhe 10 marējēvade höjo. Na mae-ëjo. Röhu a ioro'iore 9-ho diehi'oromo bogo rovere höjo.

18 Diehi'oromo nosi Jew rajoho bogo ruero'omo'i ave sa'a gö rajohuremu God mae ua'i vuonorö'ö rovade höjo.

19 Ëhi uanugoromo ë Samaria rajoho uavadeje: Ri'ö va'ëjo. Jero God mae uehorovamu ehuro marējävë'e höjo.

God-hu aevoromo hesi aji ma rōjahuiromo bōrōme namiromo muebejavuo'irōhe jōhoje.

20 Ëhi'amu Pharisee a ioro'iorero ri'oromo Iesu uavareje: God divare aevoromo bōrōme namiromo muebejavuo'iramu no hesi ahariremu raromo'ejarëjo. Raromo'ejarëjamu Iesuro uēvadeje: God-hu bōrōme namiromo aho'obēhe muebejēvajoho vōrō'e muoho jemesi nunoho bogo garomo uvo'a'arujëjo: God-ro aevoromo muebejavuo'ego no hesi ahariremu raromaruëjo.

21 O ja bogo aho uë'a'anuëjo: Aveho gahëjo. God-ro ave dirö'oremu bōrōme namiromo muebejavuajëjo. O arueho gahëjo. God-ro ë dirö'oremu bōrōme namiromo muebejēvajëjo. Bogo ehioho uë'a'anuëjo ë hesi bēhoho God-ro jemesirire bōrōme namiromo muebejēvajëro jië'ero.

22 Ëhi uëñugoromo hesi ijorajo ömo'ömo ho uëvadeje: Majae ijonö jemëro God-are A Maho ge'i nimo avohoromo uvo'a'arujëjo: Majae ëgobövie bogo gavë'ëro nörö majae ma-bisemu ga'ibejarëjo mae javuo'ibejajo. Röhu bogo ge'a'arujëjo.

23 Bogo ge'iramu aëro jemë sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Gahëjo. Nörö aruae höjo. O nörö aviae höjo. Ëhi uëvë'o ho nadi ejëhoromo ge'i jabu'o ho va'orëjo.

24 Ëhesi bëhoho naehu rue'irode majaho rue'iramu na bogo dirö'e gemuoroho ro hi'i a'i baderehu ö'idöre baderivoromo ö'idöe aho'o ajivo barëjego ae aho'obëhe ga barëjaruëhi God-are A Maho naro ëhi rue'iramu ge'a'arujëjo.

25 Iae ëhi jio'a'ajëjo röhu urimoho na vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ejöjo. Ave jaruvore raromarue ariböviohuro na bijönegoruomo'ajëjo.

26 Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ië'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ëhi gemuoho jio'a'ajëjo.

27 Noah hijadevare evare aëro ie jove ue'ahobe masurovobe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'ojuvo evare Noah-mëro boat börömore rumo va'amu gavë'i jovo börömëro rojomoromo a ioro'ioroho baeniagëgamu vuovo barë nahonahovade höjo.

28 O a mami ae Lot-hu hijade majare jiadëhi God-are A Ma naehu a nunire rue'ië'iroho ëhi gemuoho jio'a'ajëjo. Lot hijade majare evare ae aho'obëhe ie jove ue'ahobe bövie bise'e imobe i'o mu'e vaebe javue vaebe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'ojuvo

29 evare Lot-ro Sodom amore jioromo mae va'amu gavë'i vënëro girosijiomë'e munëhuro rireromo ruvebiromo a ioro'ioroho bijuëmamu vuovo barë nahonahovade höjo.

30 God-are A Ma naehu rue'ie'iroho aëro ëhi gemuoho ë'obe va'ojuvo evare ë majaho mamajioho rue'a'ajëjo.

31 Ëmaja rovë'oho ae rahu javu dönö haradare raromo'i jabesi inömo inömo osanö jië'oho nadi inömoho ujuoho'i abo osaroho rumo va'i o mure raromë'oho jabu'o nadi inömoho ujuoho'i uehorovoromo vuonorö'ö rue'i mahuruomo'irarëjo.

32 Lot-are vaborehu hesi inömo uehorovoromo vuonorö'ö'ia'amu i'uehu hesi örire rovade jöho avoho uehorovorëjo.

33 Ae rahu hesi sinohuni uehorovoromo biririv-
oromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'oho vuovo öriro va'a'ajëjo. O ae rahu hesi sinëni bogo uehorovo'i nasi jöhuremu uehorovoromo maguomorovë'oho ë ahuro maro hiemu hi'a'ajëjo.

34 Röhu na avehu'o uëvajëjo. Naehu rue'irode vahire evare ae niö'iro röhe gemuore diroho'aruëjo. Diroho'iramu God-ro göho bae'i göho ë vuonugo'ajëjo.

35 Magonahe niö'iro gemuoro ariromo ioho sa'ijovoromo avoho'iramu God-ro göho bae'i göho ë vuonugo'ajëjo.

36 [Ae niö'iro mure ari'iramu God-ro göho bae'i göho ë vuonugo'ajëjo.]

37 Ëhi uëvamu rue ijorajo ömo'ömohuro uavareje: Bada ja di öri ari'ere vuonorö'ö ruenëjo. Ruenëjamu uhu'e uëvadeje: Sagohe

dinö'e jiajire ë ugoho gagovoruomo'ajëjo.

18

Magonaho doruehu jö mevaje a hesi örire biririvoromo ëninamijamu ajamade uhu jöhoje.

¹ Iae Iesuro uhu jöe gö majëhijadeje aëro heromo uvoröhego: No bogo u'uhö'i biririvoromo parie vae'i ari'ëjarëjo.

² Majëhiromö uëvadeje: Iae ae gemuëro hijade höjo. Hu jö heromö mevaje a böröme jiade höjo. Hu God bogo ma uehorovoromö a jabesi örirohu'o bogo ma uehorovönövade höjo.

³ Hu bogo mae uehorovë'e ae jio'i röhu magonaho doruëro ë ame gemuore hijade höjo. Hiromö ë jö mevaje a hesi örire rueromö ual'i hinövade höjo: Ajemego sisë vaejevaje aho iosirami'iröjo.

⁴ Èhi ua'ego bogo ejahönövade höjo. Èhi'ö'i arijuvo ë jö mevaje ahuro hesi uehorovoromö uvade höjo: Na God bogo uehorovoromö a jabesi örirohu'o bogo uehorovaje höjo

⁵ röhu ave magonaho doruohuro dinemi'i hi'ego na bijönego'ego ëhuni na hesi öroho avohaho'ëjjo huro ro ue'i hijego na he'i hijego u'uvevojöëni.

⁶ Badaro ë uhu jöho ëhi majëhinugoromö jö bëhoho uëvadeje: Èjjo mevaje a sisëhu diehi jövadoho uehorovorëjo.

⁷ A'i God-ro diehi ë'a'ajëjo. Hesi aribövi maehu vahie sisone jene hesi örire ëninami'i arijaruoho na hu jabesi mu öroho bogo avohëho'ajëjo. Na

hu majae ëgobövie örisanuovo'li bogo burëroho ajëmi'ajëjo.

⁸ Iae hu ma-burëro ajëmi'ajëjo. Röhu God-are A Ma naehu sa'are rovë'iroho na na ga'ejöjo aëro biririvoromo God mae uehorovo'iramu o bogo.

Ae döemu mae jiajohu'o a sisë'o pari vaejare uhu jöhoje.

⁹ Iae Iesuro gëvadeje ae gö jabesi sivue uehorovoromo uvamu: Noremuëremu maho javuajëromo a ioro'ioro jabesi jöho bogo uehorovorouomamu gëgorovo jabesi örire ave uhu jöho majëhiromo uëvadeje:

¹⁰ Iae ae niö'iro God-are osa börömore parie vae'li ajiomare höjo. Göho Pharisee ae jiade höjo. Göho vajiohu'e tax baejaje ae jiade höjo.

¹¹ Ajiomoromo Pharisee ahuro va'oromo namiromo parie vaeromo ëhi uavade höjo: God-ajo. Na jasi örire huë mae uavajëjo rabëni a ioro'ioroho jabu anano'e vajiohu'e goho'amarue mu vaeruomajëhi naehu bogo ëhi ë'ajohuni. O aruëre tax baejaje ae jiajëhi na bogo ëhi jevajohuni.

¹² A'li hurae gemu gemu hesi uhure majae niö'li jasi jöëni na ioho bogo ijaje höjo. Inöme rabe ujuohë'oho 9 nasi bahi'li gemu jani bamahobe va'aje höjo.

¹³ Ëhi ua'irögoro rue tax baejaje ahuro rori'o namiromo javojimamu nunoho bogo ö'idöho sioroho'li vineboho övëro ano'anovoromo God uavade höjo: Na a sisë jevaje nani vavaenimëjo. Ëhi'are höjo.

14 Naro jemë uëvajëjo: Tax baejaje aho God-ro hesi sisëho uehorovoromo vuonugamu God-are nurire mae namijë'ëro hesi osare vuonorö'ö abuejade höjo. A'i rue Pharisee aho bogo ëhioho maho abuejade höjo. Ëhesi bëhoho ae rahu hesi sivu uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomoma'ajëjo.

Iesuhu hesi övo asisö'ö inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

15 Ëhi uëvamu aëro asisö'ö ininoho ëhu'ö sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhojoro. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesuarë ijorajo ömo'ömohuro birëgareje.

16 Birëgamu hegoro Iesuro asisö'ö ujuoho ruejoro uvoromo hesi ijorajoho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ëhi jië'e asisö'ö va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi ahariremu raromoruomaje höjo.

17 Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Asisö'ö ininehu bogo sivu uehorovo'i God-hu muebejavuajoho mae hö uvaruëhi ae rahu bogo ëhi uvë'oho God-are ahariroho bogo va'ö raromoma'aruëjo.

Bövi bise'ö marohë'e a hesi jöhoje.

18 Ëhi'amu iae Jew rajo a böröme gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Tisa ja a mae javajëjo. Na diehi'oromo ma-ioro'ioremuoho maroho hi'ejöjo.

19 Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Jero na uevanuëjo: Ja a mae javajëjo. Iae mae höjo röhu hesi God gemu a maho höjo.

20 Röhu mae hi'iranëro ue gevanuoho ja God-are jögoroho iae gavanue höjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi aho anonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo. Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Mae hi'irane öroho ëhi höjo.

21 Öroho ëhi höjamu uavadeje: Iae mae-ëjo röhu na asisö'ere aevoromo jö ebe rovodoho jaruvohu'o ëhi gemuoho ë'aje höjo.

22 Ëhi gemuoho ë'aje höjamu hegoroovo Iesuro uavadeje: Iae mae ë'anue höjo röhu mue gemu bogo vaej'e javajëjo. Jasi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Ëhi ë'ë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Ëhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

23 Ëhi uavamu hegoroovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jevë'lëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromo huë vavaene böröme baejadeje.

24 Huë vavaene baejamu Iesuro hu garomo a ioro'ioroho uëvadeje: Bövi bise'o marohë'e mae jië'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho anoji'e mae höjo.

25 Mi börömo anugo gagore nugö'öjë'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu ëhi ë'ë'oho samae jianovo'i a'i bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho ëho anoji'e mae höjo.

26 Ëhi jövamu heromo uavareje: Ëhi jië'oho no diehi'oromo maroho va'ejarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo.

27 Bogo eni javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemë ma-aëro jëvë'ëro mu vaejë'oho bogo eni jëvajoho ëho God hu eni jiajëjo.

28 Ëhi uëvamu Peter-ro ri'öromo Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo.

29 Jijihë'e javuajëjamu Iesuro uavadeje: Ëho iae mae höjo. Aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu God-hu muebejëvo'iröhe mu uehorovoromo ëhuni javue vabore ö ömo'öme vëmu vavu'e aboji harihu'e vuonugo'amë'oho

30 ëhi jië'e aribövioho jemë jemesi bövioho bise'oho ëho ma-bise'e vuonugarije höjo röhu avevejö'e ave sa'are bövi mae bae'a'arujëjo. O majae ijönö jemë ma-ioro'ioremu maro raromo'arujëjo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijönö röhu maho majëhijade jöhoje.

31 Iae Iesuro hesi ijoraje 12-ho rori'o sö va'oromo uëvadeje: Aveho hehëjo. No Jerusalem amore ajiomaruëjo. Ajio raromo'iramu evare urimo jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviehu jö jajivo'amarëhi ëhi jië'e muoho Jerusalem rajëro God-are A Ma nasi örire vaejevo'aruëjo.

32 God-ro hesi ëhi bamë'ëro naro sa'a göre jioromo rovere aribövi jabesi övore va'ejöjo. Va'iramu jaburo baejevoromo sivegoromo ijumevoromo sabëro ödegoromo

33 hisuebije voromo anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejëjo.

34 Ëhi uëvamu hegorovo hesi ijorajoho jabu bogo mae bogo hejareje. Bëhoho subivëhë'ëro hesi jöho bogo avoho baejareje.

Iesuhu Jericho amore rueromo nuni sisë'e ae ajamade jöhoje.

35 Ëhi'amu iae Iesuro va'adoho va'o Jericho amore hörö'iro ë'adeje. Röhu nuni sisë'e ae gemuëro ë öri ionire hiromomaëni sisëni ae ëninëmi jadeje.

36 Ae ëninëmiromoma hejade ae aho'obëhe mae rova'avamu hejë'i ae uëvadeje: Jabumë rabë'i rova'aruëjo.

37 Rabë'i rova'aruëjamu aëro uavareje: Iesu Nazareth rajohuro rova'ego ëhuni ë'aruëjo.

38 Ëhi uavamuhogorova nuni sisë'e ahuro ma-darugo'o uvadeje: David-are ujoho böröme javaje Iesu jero nani vavaenimëjo.

39 Vavaenimëjamuhogorova rue urimo va'are ariböviohuro birevoroma uavareje: Jöe vuonugëjo. Jöe vuonugëjamuhejë'i ma-darugoma'o uvo'i hijadeje: Hë David-are ujoho nani vavaenimëjo.

40 Ëhi uvo'i hijamuhesuro va'adohovuonugö'i ë namiromouëvadeje: Nuni sisë'e aho hu'irae baruehëromobarovamununi sisë'e aho uavadeje:

41 Naro diehi ajamijöro nagajëjo. Nagajëjamu uavadeje: Bada ajemego na nune dadovoroma uherihöjo.

42 Uherihöjamu Iesuro uavadeje: De nune dadovoromo uherihëjo. Jero God mae uehorovamu ehuro marëjavë'e höjo.

43 Ëhi uavamu ma-burëro uherihadeje. Uherihoromo God huë mae uabe Iesure ijore ijore va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe garomo God rajahiruomadeje.

19

Zacchaeus-hu Iesu ga'i nimamu ëhi ë'ade jöhoje.

1 Ëhi'amu Iesuro Jericho amore rovë'ëro amorririre rova'adeje.

2 Röhu ë amore ae gemu hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Zacchaeus jiadeje. Hu tax baejaje a bëröme jiadeje. Hesi bövioho bise'oho marohë'e mae jiadeje.

3 Amo Iesuro rueromo va'ia'amugo Zacchaeus-ro Iesu ga'i sivohoromo röhu ae aho'obëhe tagavoromo urahë'ëro bunosirivamu bogo avoho gavadeje.

4 Bogo gagorovo uvadeje: Iesuro ë örire va'a'ajë uvoromo urimo tutuvo va'oromo öri bëhire ijo duvahore ajio hijadeje Iesu rovego niomo'amo ga'iro.

5 Ajio hijamu Iesuro hu jiaji'ere ruegoro namiromo sioroho garomo uavadeje: Zacchaeus-ajo. Ma-burëro ruvebijego va'arëjo jaruvoho na jasi osare hi'ië'e jevaje.

6 Ëhi uavamu hejë'i Zacchaeus-ro nimorohoromo ma-burëro abueromo Iesu

hu'irae baeromo hesi osare va'oromo rajahijadeje.

⁷ Rajahijamu ae aho'obëhe gavare Iesuro Zacchaeus-are osare va'amu gagorovo bijönimoromo uarovareje: Asë'e Zacchaeus a sisë höjo. Iesu rabëni ëhi jië'e a hesi osaroho niavo'i va'ajëjo.

⁸ Ëhi uarovamu Zacchaeus-ro ri'öromomo Bada uavadeje: Bada aveho hejëjo. Nasi bövioho bise'oho ririre tarioromo vituoho bae'i vituoho bogo eni jië'e aribövioho suvuorëmi'ejöjo. Naehu a rahuare inömo sarerëmiromomo vajiohehu ujuhodoho iae na ëhi niö'i ëhi niö'i ëhi mana vuonorö'ö bojëmibe va'ejöjo.

⁹ Bojëmibe va'ejöjamu hegorovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Jaruvo ave osare raromarue aribövi jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhë'ëromoe mae jëvajëjo. Ëhesi bëhoho Zacchaeus hu'o Abraham-are ujëro jië'ëromoe ëhu'ëromoe God-hu huë baejaje ae höjo.

¹⁰ Zacchaeus va'ëne ëhi subirö'ö'amë'e aribövi ioro'ioroho naho'amoromo sö rueromomo maro nugo'amo'irodëni ëhuni God-are A Maho na rovode höjo.

A böröme gemuehu hesi mu aribövi ijo bajo bojëmiromomo avoho muebejehorë uëvade uhu jöhoje.

¹¹ Ëhi uëvamumu ae aho'obëhe hejareje. Heromomu uvareje: Iesu Jerusalem hörö'i dunovajëjo. Hörö'iramumu gavë'i no aevoromomo ga'ejarëjo God-ro böröme namiromomo no muebejavuo'iramumu. Ëhi uvoruomomumu gëgorovo Iesuro hesi jöho uhu'e majëhiromomu uëvadeje:

12 Iae a böröme gemuëro hijade höjo. Hiromo öre ëgoböviro sa'a göro va'ië'ade höjo hesi sa'a mueberöhe darugoho baeromo vuonorö'ö rue'iröhëni.

13 Va'irögoro hesi mu vaejharue ae aho'obëhe 10 jaburo ruejoro uvëvoromo rueruomamu ae gemu gemu 20 kina 20 kina ëhi bojëmibe va'ade höjo. Bojëmibe va'oromo uëvade höjo: Ave monioho baeromo muoho ma-vaemu vaeromo monie gö'o döro baejehorego evare na vuonorö'ö rueromo bae'iröjo.

14 Ëhi uëvë'ëro va'amu gagorovo ë a börömoho hesi sa'a rajohuro nue huodivë'ëro ae gö rëmö'öjamu a börömo hesi ijore va'are höjo. Va'oromo ë sa'a göre suorovoromo a masijoho uëvare höjo: Ëæhu böröme namiromo nosi sa'a muebejavuo'iröhoho no bijönaguajëjo.

15 Ëhi'amu ë ahuro hesi sa'a mueberöhe darugoho baeromo vuonorö'ö rovade höjo. Rueromo jöe nugö'öromo hesi moni bojëmide mu aribövioho uëvade höjo: Ruehego na gëvöjo monioho dimine dimine gö'o döroho baejehë'e jëvego.

16 Ëhi uëvamu ae gemuëro urimo rueromo uavade höjo: Jaehu 20 kina bojëmijanohuro ëhuro na mue vaeromo gö'o döre 200 kina baejahë'e jevajëjo.

17 Baejahë'e jevajëjamu ruehuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mu mae vaejanue ae javajëjo. Ja mu bise'oho mabëhe muebejehobe rovanohuni ëhuni naro darugoho bojami'ejöjo jero ame aho'o 10 muebejeho'iranego.

18 Ëhi uavamu gavë'i mu vaejaje a göhuro rueromo uavade höjo: Jaehu 20 kina boje-manohuro ëhuro na mue vaeromo gö'o döre 100 kina baejahë'e jevajëjo.

19 Baejahë'e jevajëjamu ruehuro uavade höjo: Jero ame 5 muebenëjo.

20 Muebenëjamu gavë'i mu vaejaje a göhuro rueromo uavade höjo: Jasi 20 kinaho aviae höjo. Niögëro numoromo avoho bamahë'e jevajëjo.

21 Ëhesi bëhoho naro ja juhuonamijode höjo ja vörö'e ae javë'ego. Ae göehu ba'amaroho bivaroho ja ma-ijanue höjo.

22 Ëhi uavamu hesi börömhuro uavade höjo: Ja mu sisë vaejanue ae javajëjo. Jaehu jasi jö'ehu jövanue jöe gemuoho ëho naro baeromo vuonorö'ö ja mana majahi'ië'ajëjo jero heromo uvo'iranego: Ojo'e na sisë ë'laje ae jevajëjo. Jero uvane höjo: Nörö vörö'e aëro jiël'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ma-ijaje höjo.

23 Ëhi uvanoho röhu ja rabëni nasi ijo bajoho bogo baeromo avoho bahijarue aribövi jabesi övoroho bamane höjo na rueromo nasiroho baeromo gö'o döre bamaroho ëhu'o bae'irode.

24 Ëhi uanugoromo ë bëhire riravarue aribövioho uëvade höjo: Ëia hesi 20 kina baeniahiromo 200 kina baejade aho bojamihejo.

25 Bojamihejamu rue ariböviohuro uavare höjo: Iae mae höjo röhu mami'e iae hu 200 kina baejade höjo.

26 Baejade höjamu ruehuro uëvade höjo: Na aveho uëvajëjo. Mu vae'irane suvuore javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu bae'a'anuëjo. O

bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro baeni-ahi'ajëjo.

27 Röhu na nu huodegarue aribövi jabeti jöho uë'ië'ajëjo. Naro böröme namiromo mue-bejëvo'ia'amu bijönimare jiaje ëhuni guduamo ujuoho rueromo nasi nunoro muo'amego vuovajo.

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jöhoje.

28 Ëaribövioho ëhi uënugoromo Iesuro urimo Jerusalem hörö'i ajiomamu gavë'i ë ariböviohuro ijore rihimareje.

29 Ëhi'oromo Iesuro Olives Dahorure Bethphage amo o Bethany amo jiajinö ë ajio höröjajede. Hörönugoromo hesi ijorajoho niö'i rëmö'öromo

30 uëvadeje: Arue jemesi nuninörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey harihe bise'ego aehu döre bogo hiromo va'aruoho benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'irae ruerëjo.

31 O aehu uëvë'ocho: Jemë rabëni jiovarujë uëvë'ocho uërëjo: Badaro ave mioho nimo'ego ëhuni jiovaruëre.

32 Ëhi uëvamu va'oromo gavareje Iesuhu uëvadëhi ëhi jiamu.

33 Ëhi jiamu gagorovo jaburo donkey harihoho jiovalu gavë'i ë mi arijo'ocho jaburo gëromo uëvareje: Jemë rabëni donkey harihoho jiovarujëjo.

34 Rabëni jiovarujëjiamu rueho jaburo uëvareje: Badaro ave mioho nimo'ego jiovaruëjo.

³⁵ Ĕhi uëromo jiovoromo hu'irae barueromo jabesi niögoho mi dejore ruaho'amo bahiromo Iesu ma'enamu ajio döre hijadeje.

³⁶ Hiromo va'amu gavë'i ae aho'obëhe niögoho örire ahahobe va'areje.

³⁷ Ahobe va'amu Iesuro ë va'oromo Olives Dahorure ajiomoromo hojire höröromo Jerusalem hörö'i abue'ie'adeje. Abue'ia'amu Iesure aribövie aho'obëhe Iesuro mu masije aho'o vaejamu garuomë'ëro ma-darugo'o God mae uabe nimorohobe abueruomadeje.

³⁸ Abuejë'i uvoruomadeje:

Ave aho a börömehu Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

Ö'idöre aribövioho huë maro raromaruëjo.

Aje aho'o God-aremu höjo.

³⁹ Ae aho'obëhe hu'o gemuore va'oruomadeje röhu Pharisee a ioro'iorohuro Iesu uavareje: Tisa jasi aribövioho uëvego ja rajahijaruoho vuonugarëjo.

⁴⁰ Vuonugarëjamu Iesuro uëvadeje: Bogajo. Na aveho uëvajëjo. Nasi ariböviehu rajehijaruoho vuonugo'ibejarëjo ë munëho jaburo aëro ë'anovoromo nasi örire rajehiruomoromo ma-darugo'o uvoruomo'ibejajo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni nivade jöhoje.

⁴¹ Ĕhi uëngoromo Iesuro va'adoho Jerusalem amo bëhi mare va'adoho va'o amoho garomo vavaenimoromo

⁴² nivë'i uvadeje: Vaevë'ocho jemë jaruvo ga'ibejarijëjo jemë diehi ë'oromo ma-mae raromo'irarije öroho ëhi jiego ga'ibejarijëjo

mae jëvo'ibejajo. Röhu jaruvo ga'ibejarijoho tugohë'ëro bogohöjo.

⁴³ Majae ijoho rue'iramu jemë'o muorovarue ariböviohuro rueromo sa'ae babaenemi rova'oromo tugohoromo ruë numë numëvo barë'aruëjo.

⁴⁴ Numëvoromo jemë ujuoho sa'are behumëvo'amo'aruëjo jemë'o jemesi asisö'ohu'o. Munë javu vaeromo babaenemibe ajiomaroho jaburo dadovo'iramu ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo. Rabëni hesi bëhoho God-ro jemë ajëmi'i rovamu jemëro ëho bogo uehorovë'ego ëhunijajo.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo diehi ë'ade jöhoje.

⁴⁵ Iesuro nivë'i ëhi uvoromo God-are amo börömore ajiomoromo bövie bise'e imo'amarue aribövioho osare jëvamu rarovö'öjëvadeje.

⁴⁶ Rarovö'öjëvoromo uëvadeje: God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: God nasi osaho nasi örire jö ato'irarije osae höjo. Ëhi uvë'e höjo röhu jemëro mu sisë ë'ë'ëro ëhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihirovarue juju gagoho va'ëne höjo.

⁴⁷ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro majae ëhi God-are osare hiro mo jöho röjëhinövadeje. Röjëhijamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Iesu ano'iröhe öroho naho'i amo rajo a masijoho jabu'o ëhi ë'areje.

⁴⁸ Öroho nahoromo gavare ae aho'obëhe Iesuarë jöhuremu he'i hia'e avohamu gëgorovo uvareje: No Iesu anë'oho ë aribövioho jaburo

diehi'avuo'aruëjo. Ëhi jië'ëro Iesu anoröhe öroho bogo birohareje.

20

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hö uavare jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro God-are amo börömore hiromo ae magonahe hesi jö maho majëhiromo hesi öroho röjëhijadeje. Röjëhijamu gavë'i Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo a duvaho ömo'ömohu'o gemu mae rueruomadeje.

² Rueromo Iesu uavareje: Ave jöho uövuego no he'irarëjo. Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge javoromo o raro darugoho bojamijë'ëro ëhi jië'e muoho vaejanue höjo.

³ Vaejanue höjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo.

⁴ John-hu bapataeto vaejavuonövadoho na God-ro o ma-aëro darugoho bojamijë'ëro ëhioho ë'onövade höjo.

⁵ Ë'onövade höjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'ohe: God-ro John darugoho bojamade hö uavë'ohe Iesuro uö'a'ajëjo: Ëhi jië'ohe jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo.

⁶ O noehu Iesu uavë'ohe: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö uavamu hejë'ohe ae aho'obëhe munëro vajamui'aruëjo ë hesi bëhoho jaburo

uvoruomël'ero: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae hö uvoruomël'ero.

⁷ Ëhi uarovoromo Iesu uavareje: No dadivavuajëjo John darugoho dinö'e baeromo muoho vaejade höjo.

⁸ Vaejade höjamu Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uevarije jöho na'lo bogo uë'ejöjo: Ëhi jië'le darugohuro na muoho vaejaje höjo.

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jöhoje.

⁹ Iesuro ëhi uënugoromo ë Jew rajo aribövi jabesi jö sisëho uhu'e majëhiromu ae aho'obëhe uëvadeje: Iae ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivonugoromo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uënugoromo ri'öromu sa'a göro va'oromu majae ëgobövie ë hijade höjo.

¹⁰ Hijuvo gavade ö'i bajo urarue majahorovamu mu vaejaharue aho gemu uavade höjo: Va'iranoho mu muebejarue aribövioho uënego ö'i baje gö i'imamego ujuoheho ruenëjo. Ujuoheho ruenëjamu ruehuro va'ade höjo. Va'lo mure höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho anoromu sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo.

¹¹ Övemu rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'lo höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho anoromu hesi örire mu sisë vaeromu sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo.

12 Rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'amu gavë'i mu muebejarue ariböviohuro ë aho anujuvo gavare hesi sino haho'oho ma-köëremu rumorovoromo rövamu rori'o babu'öjare höjo.

13 Ëhi'amu gagorovo mu arijo'ohuro uehorovoromo uvade höjo: Ëhi jië'oho na diehi'oromo ö'i bajoho ujuoho'ejöjo. Iae na nasi harihu mabëhoho nugö'ö'ejöjo. Nugö'ö'iramu va'iramu rue ariböviohuro hu garomo uvoruomo'ajëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni nani hu mae uehorovoruomo'ajëjo.

14 Ëhi uvoromo hesi harihoho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamarëjo ëhuro ave muoho noro baeröhe höjo.

15 Ëhi uarovoromo ë aho guduamoromo mure jiamu rori'o bijimo bu'öromomo anamu guomade höjo. Ëhi'are höjo.

Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro ë mu muebejarue aribövioho diehi'ëvo'ajëjo.

16 Huro rueromo i'ue bojëmiromomo muo'amo'i ë muoho ae gö bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Ae gö bojëmi'ajëjamu hegorovo ae aho'obëhe bëhoho uehorovoromo uvareje: Mu muebejare ariböviehu sisë ë'oromo i'u baejarëhi nosi a masijo ëhi jëvoröhoho no bijönaguajëromomo Iesu uavareje: Asë'e ëhi jië'oho mu sisë höjo.

17 Mu sisë höjamu hegoro Iesuro jabumë

ërimëhoromo uëvadeje: Jemesi a masijehu ëhi jië'e mu sisë vaeromo i'u baeröhoho jemë bijönëgajëjo röhu ave uhu jö God-are surire jaji-vadoho bëhe gemuoho höjo:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Ëhi jajivë'e höjo.

¹⁸ Röhu aehu ë munë döre bejë'o ho ahoro ahoro bae'a'ajëjo. O ë munëhu a döre berovë'o ho aho sa'ijovo barë'ajëjo.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹⁹ Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo jögoru röjëhijarue ariböviohu'o priest masijohu'o ëho jaburo garomo uvareje: Iesuro a masijoho no biraguoromo ëhuni uhu jöho jövajëjo. Jövajë uvoromo evare Iesu guduamo bava'ië'oromo ae aho'obëhe juhuonëmiromomo vuonugareje.

²⁰ Vuonugonugoromo Iesu garomo muebejuvo majae eni jiamu gagorovo ae uëvareje: Va'irarijoho Iesu sareramijego huro uvo'irajo: Jemë a mae jëvajëjo. Ëhi'oromo hesi öroro jöe ua gavego huro jöe sisë'i jövoromo guaro berovo'irajo. Berovego evare no guduamo bava'oromo gavanare övore bojami'iröhe höjo.

²¹ Ëhi uëvamu hegorovo jaburo va'oromo Iesu sarerisareriamiromomo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja jö maemu jövoromo

mu maemu röjahuijego. Jero no göromo magemu uehorovavuoromo God-are örohemu mae röjahuijanue höjo.

²² Èhuni jö harihe ua ga'ië'aruëjo tax jöho. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojamijarue höjo. Noehu èhi è'aruoho na èhuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo.

²³ Bogajamu Iesuro gëromo uvadeje: Naehu io'a o boga uëvë'o ho ijumevo'i nimiruëromo uëvadeje:

²⁴ Ijo baje gemu röjehihego na gavöjo. Röjahijamu uëvadeje: Rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo.

²⁵ Rome a börömo hesi höjamu Iesuro uëvadeje: Èhuni Rome a börömo hesiroho èho hesi öroro bojami'i God-aro ho èho God-are öroro bojam-inövorëjo.

²⁶ Èhi uëvamu hegorovo rue Iesuarë jö sisë nahare ariböviohuro uvareje: Noro uvare höjo: Noro Iesu bijioho ga'iramu huro tax jöho sisë'i jövoromo a nuniro be'a'ajë uvaroho röhu hu bogo bejade höjo. Èhi uvoromo jöe barëjëvamu jörumoraejareje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'öruomo'iröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

²⁷ Jörumoraejamu iae Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A

vuovë'oho ijonöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo.

28 Ëhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e a vuovego diehi ë'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo ëhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho ëhi höjo.

29 Ëhi jië'ero iae ma-ö ömo'ömëremu ae aho'o 7 raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo.

30 Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo.

31 Masuromo guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho röhu maho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo guomade höjo. Ö ömo'ömo ioro'iorohu'o ëhi gemuoho ë'obe rovere höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejë'e aho mavuovëvobe rovade höjo.

32 Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Ëhi'are höjo.

33 Ëhi ë'arohuni ëhuni ave jöho no ua gal'ie'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ejarejo. Ëhuni vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe majaroho ë magonahoho di ahu'o

hi'a'ajëjo. Barue aho'o 7 masuvë'ego ëhuni uavaruëjo.

³⁴ Uavaruëjamu uëvadeje: Bogajo. Ave sa'are raromarue aribövioho masurovarue höjo.

³⁵ A'i God-hu uvë'o'ho: Mae jëvë'ego vuovoromo ri'öromoma maja i'ore raromolaruë uvë'o'ho ë aribövioho evaroho bogo masurovo'aruëjo

³⁶ bogo röhu maho vuovëvo'ië'ëro. Ëhesi bëhoho ëhi jië'e aribövioho vuovoromo ri'ö'amë'ëro jabumë God-are aboji harihu'e jëvoromo anera va'ëne jëvo'ajëjo.

³⁷ Röhu vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhoho ë jöho Moses-ro röjëhijade höjo. Ijo hisu vënehu ravade jö jajivadevare evare surire jajivoromo uvë'e höjo: Bada God-hu Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae höjo.

³⁸ God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioremuoho barë'i va'o raromego God-ro muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioremu barëjë'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho muebejëvaje höjo. God gavaje höjo vuovë'e o bogo vuovë'e aribövioho bogo barë'i raromego muebejëvaje höjo.

³⁹ Ëhi uëvamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövi ioro'iorohuro uavareje: Tisa ja mae uvanuëjo.

⁴⁰ O Iesu bijönimare ariböviohuro Iesuare dëre bijioho garöhe jöho ua ga'ië'aroho juhuonivoromo ioro'ioremu vuonugareje.

Böröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu röjëhi'i uë gëvadohoje.

41 Vuonugamu Iesuro uëvadeje: Aëro atoromo uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho hu ma-David-are uje jio'a'ajëjo. Rabëni ëhioho uvoruomaje höjo.

42 David-ro Psalms jajivo'amare surire jajivoromo uvë'e höjo:
Bada God-ro nasi Bada uavade höjo: Nasi övo manö rojo hijego

43 ja'o muorovarue aribövioho naruahö'öjëvego
hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

44 Ëhesi bëhoho böröme namiromo ajëmil'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uvë'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvadoho ëhu'o ho rabëni uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje höjo.

Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviehu sareri'e mu vaejaruëhi aehu bogo ëhi ëtiröhego Iesuhu jövadohoje.

45 Ma-David-are uje höjamu rue Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro jöho bogo mana uavareje. Bogo mana uavamu ae aho'obëhe riravoromo mu'öjahijamu gavë'i Iesuro hesi aribövioho uëvadeje:

46 Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövioho gë avohorëjo. Ëhesi bëhoho ë aribövioho jaburo jabesi sinohemu uehorovoromo niögu ëgobövie höru'o utahë'o ho io'amoromo jijiharue ëhi jië'e muoho nimarue höjo aëro gëromo rajëhijöro. O imo'amaruire va'ë'o ho jaburo nimarue höjo

aëro uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jiji-hajëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego. O God rajahijarue osare va'ë'iroho o sörö i'i va'ë'iroho a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimarue höjo.

⁴⁷ Raromo'i nimoromo magonaho doru jabesi bövioho bise'oho ëma ujuohëharue höjo. Ujuohoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvarue höjo aëro gëromo uvojöro: Mu mae vaejaruëjo. Ëhi jië'e sareri'e muoho vaejaruego ëhuni God-ro i'u börömo mae bojëmi'ajëjo. Ëhuni avoho mueberovo'i nadi ëhi jië'e muoho vaerëjo.

21

Bövi bise'ohumä magonaho doruehu God-ni suvuoro ba'amade jöhoje.

¹ Ëhi uëngoromo Iesuro avoho uheriho'i gavadeje bövi bise'ohumä maröhë'e mae jië'e aribövioho God-are amo börömore riravoromo God-are suvuoro bahijaruire ë va'oromo jabesi suvuoroho io'amamu.

² Io'amamu gëvë'i gavadeje bövi bise'ohumä magonaho dorue gemuëro rueromo rövë'e ijo baje niö'i ë gemuore ba'amëvamu.

³ Ba'amëvamu gagorovo Iesuro ae uëvadeje: Ëbövi bise'ohumä maröhë'e jië'e ariböviohuro ijo baje aho'ohumä io'amohumä arue bogo eni jië'e magonahohuro rövë'e ijo bajoho niö'i ba'amade höjo. Röhu God-ro ëhi uvajëjo: Ëmagonaho hesi suvuorohuro a ioro'ioro jabesi suvuoroho iosirami'amoromo börömo mae höjo. Na mae uëvajëjo.

4 God-hu ëhi uehorovaje hesi bëhoho ë a ioro'iorohuro inömo marohë'e maëro jië'ëro ma-vituochemu bojami'i ë magonahohuro inömo rumo'ëro jië'ëro hesi i i'ibejade monioho bövioho bise'oho aho'o bojami barëjê'e hõjo.

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

5 Ëhi'amu aëro God-are amo börömo hesi jöho atareje. Munë mabëhëro iromë'ëro God-ni suvuoro nu ano'e mabëhe ë amore bahijë'ëro ëhu'ëro ë amo hesi nu ano'e mabëhe jiajoho ë hesi jöho atareje. Ëhi atamu hegoroovo Iesuro uëvadeje:

6 Jemë ave aho'o gavarujoho majae ijönö ë munë javuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

7 Ëhi uëvamu rue ariböviohuro uavareje: Tisa jaehu uövuanue muoho ëho divare jio'a'ajëjo. O mu rabe garomo uvo'ëjarëjo: Iae ë majaho rue'ie'ajëjo.

8 Rue'ie'ajëjamu Iesuro uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu jemë rirerömëvo va'a'ajëjo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. O uë'a'aruëjo: Jemëhu muebejaruje majaho iae aviae rovajëjo. Ëhi jië'e jö uëvamu hejê'oho jabesi ijore ijoroho nadi jijihorëjo.

9 O he'irarije sa'ae göehu sa'a göhu'o muorovarue jöhu'o sa'a gemuehu arijo'arije muorovamirovarue jöhu'o hejë'oho nadi juhuonivorëjo. Öre gö bogojië'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae urimo jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i hesi majae göro jio'a'ajëjo.

10 Ëhi uënuqoromo röhu ave jö börömo'u majëhiromo uëvadeje: Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo.

11 Sa'ae darugo'o hijiohijiovo'amo'ajëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojioromo guomo guomo sisë rue'a'ajëjo. Bogo gavarue vörö'e mu masijoho ö'idöre jio'a'ajëjo.

12 Röhu ë mue aho'o ë hesi urimo aëro na bijönegoromo jemë guduamëvoromo sisë vaejëvo'aruëjo. Ujuohëvo va'oromo God rajahijarue osae göre göre court vaejëvoromo savoji gagore io'amëvo'aruëjo. Gavana o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmo'iramu ë riravo'arujëjo.

13 Jabesi nunire riravo'iramu ëhuro jemëhu nasi jö huruoho majëhi'irarije öroho jiového'ajëjo.

14 Nasi jö majëhi'irarije öroho jiového'ië'aje jiaje ëhuni a masijo jabesi nunire riravo'irarije maja ë hesi urimo uehore gemu baeromo uvorëjo: Noehu jabesi nunire riravë'iroho no bogo uvo'ëjarëjo: Diehi mana uë'ëjarëromo nurunurumo'ëjarëjo.

15 Ëhesi bëhoho Iesu naro jemesi jö'e

simane sasohëho'iramu jöho majëhi'arujëjo. Majëhi'iramu jemë nu huodëgarue aribövioho jemesi jöho heromo röhu ahëhoromo jö mana majëhi'iröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo.

¹⁶ Bogo a göho gemu a'i jemesi vëmu vavu'ëro ö ömo'ömëro aganëro aemo'aemëro jabu'o jemë guduamëvoromo ujuohëvo va'oromo a masijo jabesi övore bojëmi'iramu baejëvoruomo'ajëjo. Baejëvoromo a ioro'ioroho jemë muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo.

¹⁷ Jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo.

¹⁸ Röhu jemesi aru'ahoho bogo ëhi ëhi'o'i mamabëhe jëvo'ajëjo.

¹⁹ Biririvë'ohuro ëhuro mae raromo'irarije öroho biroho'arujëjo.

Aehu rueromo Jerusalem dadovo'iröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

²⁰ Röhu jemëro ga'irarije muorovo ariböviehu rueromo amo numamu gavë'iroho uvorëjo: Jerusalem ijumo barë'iröhe majaho iae rovajëjo.

²¹ Ëhi uvoromo ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojiorëne. O Jerusalem raromaruje aribövioharo rori'o va'orëne. O mure je'ore raromaruje aribövioharo nadi amo börömoroho va'orëne.

²² Huruomo va'o jö uëvaje hesi bëhoho i'ue mana ave sa'are rueröhego God-are surire jajivare jöho ë i'uoho aho'obëhe evare majare rue barë'ajëjo.

23 Ëhuë vavaeni ruel'iröhe majaroho dë'e mag-onahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e mag-onahohu'o jabumë vaevë'o ho jëvo'ajëjo. God-ro ave aribövi jabesi örire dë vörönimoromo i'ue nugö'ö'iramu huë vavaene sisë mae ave sa'are rue'a'ajëjo.

24 Huë vavaene ave sa'are ruel'iramu muorovo ariböviohuro bije bune baeromo sa'ae göro jioromo rueromo jemesi a ioro'ioroho muo'amo'iramu vuovo'i a ioro'ioroho guduamoromo tövo'amoromo sa'ae göro göro ujuoho va'oruomo'ajëjo. O sa'a göre göre jioromo rueröhe ariböviohuro Jerusalem ijumo barëromo ave sa'aho jabesi baeromo sisë'i muebejëvobe va'ojuvo hujeji God-hu bamade majaho ruel'iramu evare jabesi vöröho barë'ajëjo.

God-are A Mae Kerisohu sa'are rueröhe jöhoje.

25 Röhu majare manaerore jijire mujörure vörö'e muoho jio'iramu aëro sioroho garuomo'ajëjo. O sa'aroho sa'a gö gö rajëro he'iröhe sö jovoho ma-darugo'o hasajavo'iramu hegorovo uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Rabëro ë'ajëromo juhuonivoromo huë vavaene böröme baeruomo'ajëjo.

26 Garöhe ö'idöre inömoho aho'o arua an-umiae va'iramu gagorovo nune örijanovoromo dë vövöbajo'e butubutumoromo uvoruomo'ajëjo: Sa'aho diehi diehi jio'ië'ajëjo.

27 Ëhi uvoromo garuomo'ajëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o böröme baeromo suere ru-vebi'iramu. Ëhi jio'a'ajëjo.

28 Röhu ähi jië'e mu aevoromo jië'iroho döro riravoromo sioroho garomo uvorëjo: God-ro nosi i'u'e muoho tugoho'i hesi sasohë'e muoho röjahui'irögoro ë'ajëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jawesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

29 Iesuro ähi uënu goromo ave uhu jöho uëvadeje. Mesohu'o ijo ioro'iorohu'o uehorovohëjo.

30 Gavaruje hane gumutivego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo.

31 Èhesi bëhoho ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvo'a'arujëjo: No ga'ië'aruëjo God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego.

32 Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho bogo vuovëvo barëjë'iro naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo.

33 Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

34 Röhu gavë'i raromorëjo. Nadi nimoron-imorohoromo iruno'emuoho uehorovoromo vörö'e jovemuoho ue'ahoromo simanoho sisërëvorëjo. O ave sa'a hesi muohemu nadi uehorovoromo nurunurumorëjo. Èhi ë'ë'oho jemëhu bogo uehorovo'irarije majare evare nasi majahuro ma-majiohëvo'ajëjo.

35 Ö'ehu mahu mi'e ma-majioho baejajëhi majae höröjajire beva'ajire aëro ma-raromo jijiho'i ga'a'aruëjo nasi majaho ëhi ma-majioho rue'iramu.

36 A'i jemëro nune jioromo muebenövorëjo. Mueberomo God uanövorëjo: Ëhuë vavaeni maja rovë'iroho jero ajamuego no mae biririvo'irarëjo ëhuro mae javuobe va'oromo jasi A Ma hesi nunire mae riravo'iröhe höjo.

37 Iesuro ëhi majëhijadeje. Röhu hesi muoho aviëhi jionövadeje. Sisonuvo'ego God-are amo börömore hirono God-are jöho ae röjëhiromo vahiromo'ego va'oromo ajio Olives Dahorure ë hinövadeje.

38 Ëhi ë'ego sionu sionu'e ae aho'obëhe rueromo God-are amo börömore gagovonövareje Iesuhu jövaje jöho he'iro.

22

Iesu anoröhe öri nahare jöhoje.

1 Jew rajehu Dë Huaje Oso Rumu'e I Ue'aharue Söröho dunovadeje. Sörö hesi iho göho God-hu Vörö Tugohade Söröhoje.

2 Amo sörö majaho dunovamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëharue ariböviohu'o ëho jaburo Jew rajo a ioro'ioroho juhuonëmiromo öre nahareje Iesu ma-saginiëri baeromo anego guomoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmijade jöhoje.

3 Öre nahamu Judas hesi iho göho Iscariot-ro rovadeje. Iesuare ijoraje ae aho'obëhe 12 röhu Judas hu jabesi gemuoho jiadeje. Judas hu Iesuare ijorajo jabesi gemuoho jiamu Satan-ro hesi dëre abueromo jöe bojamadeje.

4 Jöe bojamamu Judas-ro va'oromo priest a masijohu'o osa börömo muebejarue ariböviohu'o jöe jövadeje hu diehi'oromo Iesu ë aribövi jabesi övore bojëmego guduamo'iröhoho.

5 Jöe jövamu hegorovo rueho jaburo nimoro-horomo Judas uavareje: Iae mae höjo. Ëhi jië'o ho no monie mana bojami'ejarëjo.

6 Bojami'ejarëjamu Judas-ro uëvadeje: Ëhi jië'o ho iae mae höjo. Iae mae hö uëromo va'oromo öre nahadeje ae aho'o bogojëvego evare Iesu a masijo jabesi övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesuhu i'iro bövi bise'o avohade jöhoje.

7 Ëhi'amu iae Oso Rumo'e I Ue'aharue Sörö majaho rovadeje. Röhu ë maja rovë'iroho Jew rajëro sheep harihoho bijuëmarueje God-hu Vörö Tugohade Söröho i'iro.

8 Sörö majaho rovamu Iesuro Peter'o John'o nugö'öjëvoromo uëvadeje: Va'oromo söröho avohorego no ue'aho'irarëjo.

9 Ue'aho'irarëjamu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo söröho avoho'ejarëjo.

10 Avoho'ejarëjamu Iesuro uëvadeje: Aveho hehëjo. Jerusalem amo börömoromo va'orëjo. Va'i ga'a'arujëjo aëro jovo'e ramaho simanëro baeromo ro birohëvo'iramu. Ro birohëvego hesi ijoro ijoro va'orëjo. Va'oromo ga'irarije hu

di osare rumo va'ego gagorovo jemë'o ë osaro va'orëjo.

¹¹ Osaro va'oromo osa arijo'oho uarëjo: Tisahuro jani uvade höjo: Osaho dinö'e höjo naehu nasi ijorajoho jabu'o gemu mae sörö i'irodoho. Ëhi uarëjo.

¹² Ëhi ua'iramu osa arijo'ohuro jemë hu'iraejëvo ajiomoromo döre osa börömoho røjëhi'a'ajëjo. Røjëhi'iramu ga'a'arujëjo maratue bövie bise'e eni avohoromo bahijë'e jio'iramu. Ëhi jiamu gavë'iroho ë dirö'oro söröho avohorëjo.

¹³ Ëhi uëvamu rueho jaburo va'areje. Va'oromo gavare Iesuhu uëvadëhi ëhi jiamu gagorovo söröho avohareje.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

¹⁴ Ëhi ë'ë'ëro sörö majaho rovamu Iesuro hesi apostle ömo'ömohu'o gemuore hijadeje ie i'irovo.

¹⁵ Hiromu uëvadeje: Na nego avohajëjo God-hu Vörö Tugohade ë hesi Ioho jemë'o i'irovo ijönö vi'ehe baeromo guomevoröhego.

¹⁶ Ëhesi bëhoho na uë'ië'ajëjo. Na ijoho ë ioho bogo i'ejöjo. Hujeji God-ro a nunire böröme namiromo aho'obëhe muebejëvo'iramu sörö bëhoho va'orahoro jio'iramu evare i'ejöjo.

¹⁷ Ëhi uëngoromo enatuore jovoho baeromo God mae uaromo hesi aribövioho uëvadeje: Aveho jemë ae gemu gemu ba ibe göëro göho bojamibe va'orëjo.

¹⁸ Aveho hehëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo. Hujeji God-ro rueromo a nunire

böröme namiromo aho'obêhe muebejëvo'iramu evare i'ejöjo.

19 Ëhi'onugoromo ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromo uëvadeje: Aveho nasi sine höjo. [Na nasi sinoho God-are örire bojamirovo'ië'ajëjo jemë mae jëvoröhego. Aviëhi jië'e muoho vaenövorëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo.

20 Ëhi ë'l'ëro ioho ue'ahonugoromo enatuore jovoho baeromo ëhi jië'e mue gemuoho vaeromo hesi aribövioho uëvadeje: Ave enatuore jovo hesi bëhoho iae nasi köho jemëni rovevo'ajëjo ëhuro God-hu muebejëvonövoröhe jögoru i'oho marë'iröhego.]

21 Iae ëhi höjo. Röhu gahëjo. Aehu na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro na'o ie ijajëjo.

22 God-hu bamadëhi hesi A Maho na iae ëhi guomevo'ajëjo röhu na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'oho sisërë'ajëjo.

23 Ëhi uëvamu hesi ariböviohuro uarovareje: Di aho noro ëhi jië'e mu sisëho vae'ëjarëjo.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo börömo jiaje jöhoje.

24 Ëhi'oromo Iesuarë ijorajo ömo'ömohuro jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Di aho a nuniroho a börömoho javuajëjo.

25 Ëhi uarovamu Iesuro uëvadeje: Sa'a ioro'ioro rajohuro jabesi sa'a rajoho ruahö'öjëvoromo jabumëremu masije riravarue höjo. Riravoromo röhu jabesi jumuvorovoromo jabesi sa'a rajoho

uëvarue höjo: Uönövorëjo: Sa'a aribövi ajamui-
jaruje a masije jëvajëjo.

²⁶ Röhu jemë'o nadi ëhioho döroho bamorovorëjo. A'i ae rahu a börömo börömo jië'oho ë aho jero ijorajonö'e jionövonëjo. O ae rahu simano vaejë'oho ë aho jero ae gö ajëmi'irane ae jionövonëjo.

²⁷ Röhu jemë diehi uehorovarujëjo. Di aho böröme jio'i di aho bise'e höjo. Na hiromo i ijaje aho börömoho höjo o ajëmiromo jabesi i ujuoho mëmijajoho börömoho höjo. Hiromo i ijaje aho iae börömoho höjo. O ajëmijaje aho ma-bise'e höjo. Na mae-ëjo. Röhu Iesu na ajëmiromo i ujuoho mëmijaje aho va'ëne jëvajëjo.

²⁸ Na i'ue bövie bise'e bae'ego jemëro biririvoro-
romo na'o jijihobe ruenövarije höjo.

²⁹ Nasi Vavuohuro darugoho bojëmijade höjo naro böröme namiromo nasi aribövioho muebejëvo'irodego. Huhu ë'adëhi naro ëhi jemesi örire daruge bojëmijajëjo masije riravo'irarijego.

³⁰ Naro böröme namiromo nasi aribövioho muebejëvo'iramu jemëro na'o raromoromo ioho jovoho ue'aho'arujëjo. Ioho ue'ahoromo jemë ae aho'obëhe 12 na'o gemu mae arëto göro göro raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujëjo ga'i mae o sisë jiego.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëho'iröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

³¹ Röhu Simon-ajo. Ave jöho hejëjo. Satan-ro God ua gavë'e höjo jemë baejëvoromo jemesi dëre bijëho'irohëni. Ehuni aehu i hijiohi-jiovoromo garuomaje diho mae jiego diho sisë

jiego gavaruëhi Satan-ro ëhi jemesi dëre bijëho gë'a'ajëjo gë'i rahuo darugo'o'oho jio'i rahuo darugo rumo'o'oho jiego. Amo Satan-ro ëhi ua gavamu God-ro jemë hesi övore bojëmijë'e höjo.

³² Ëhi jie röhu Simon naro jani parie vaejë'e jevajëjo jero bogo uehorovevoromo vuonugo'iranego. Röhu ijonö Satan-hu jasi dë bijioho garomo barëjamu jaehu huotorovoromo nasi örire avoho uehorovevë'iroho jasi aganoho ajëmego biririvo'irarëjo.

³³ Biririvo'irarëjamu Peter-ro uavadeje: Bada iae ëhi höjo röhu na ja'o gemu mae juvoromo ja'o savoji gagore va'ë'o'oho o ja'o guomevë'o'oho iae na eni jevajëjo.

³⁴ Eni jevajëjamu Iesuro uavadeje: Peter röhu nasi jöho hejëjo. Jaruvo vahi'o'oho kökörökoho bogo uvë'e jero majae niö'i gemu ae uë'a'anuejo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

Iesuare ariböviehu monie esöe muorovo'iröhe kaejõe ujuoho'iröhego Iesuhu majëhijadohoje.

³⁵ Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo'oho uëvadeje: Urimoho naro rëmö'öromo uëvode höjo: Monioho esöho bövioho bise'o'oho nadi ujuoho va'orëjo. O hörü sinoho nadi io'amoromo va'orëjo. Röhu na jemë bövi bise'o nimarijoho eni baejarije höjo o bogajo. Bogajamu uavareje: Iae no eni baejare höjo.

³⁶ Eni baejare höjamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Urimoho aëro ajëmamu ëhi baejarije höjo röhu avevejö'oho bogo ëhioho jio'a'ajëjo. Ëhuni monie o esöe jëvë'o'oho ujuohoromo va'orëjo. O muorovo'irarije kaejö ëge bogojëvë'o'oho jemë

döre io'amaruje niögoho imo'amoromo monie mana ujuohoromo kaejō egoho imo'amorējo.

³⁷ Ēhesi bēhoho hehējo. God-ro ēhi bamade hōjo hesi surire jō jajivarēhi ēhi jiorōhego. God-are surire jajivoromo ēhi uvē'e hōjo: Aēro uvoruomē'e hōjo: Hu jō ahoruomaje ariböviohu'o gemuore hōjo. Nasi jōho ēhi uvē'e hōjo. God-are surire jō jajivarēhi iae ēhi jio'irōgoro ē'ajējo.

³⁸ Ēhi jio'irōgoro ē'ajējamu ijorajoho jaburo uavareje: Bada gavējo. Aviae kaejō ēge niō'i javuajējo. Kaejōe niō'i javuajējamu uēvadeje: Ēhi jiē'e jōho iae mino'ējo.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are ōrire ēninamijade jōhoje.

³⁹ Ēhi'oromo Iesuro ē osaho vuonugo'i Olives Dahorure mami'e va'onōvadire rōhu maho ē va'adeje. Va'amu hesi ijorajoho jaburo hu rihiromareje.

⁴⁰ Rihiromoromo va'o suorovoromo Iesuro uēvadeje: Ēninamihego God-ro ajēmego Satan-ro bogo dinēmego ēhuro bogo bejēvo'irajo.

⁴¹ Ēhi uēnugoromo rori'o va'adeje. Munē bu'ōjego va'o bejaje ēmino'e va'oromo ague aho hiromo parie vaeromo uavadeje:

⁴² Apajo. Ja nagē'o'oho i'ue huē vavaene nasi ōrire rovajoho ahego na bogo bae'irōjo. Rōhu naehu nimajoho nadi ē'i jaehu nimanuēhi ēhi ē'onējo.

⁴³ [Ēhi'amu gavē'i anerae gemuēro ō'idōre jioromo rueromo Iesu ajamamu biririvadeje.

⁴⁴ Biririvoromo rōhu huē vavaene bogo bise'o vadu'oho baeromo parioho ma'eno titimoromo

vaemu vaejadeje. Parie vaemu vaejamu nu ano'ere jöho köe direjohijë'ehu sa'are ahajëhi ëhi aho'amadeje.]

⁴⁵ Parie vaenugoromo döro ri'öjadeje. Ri'öromo vuonorö'ö va'oromo gavadeje ijorajoho jabumë huë vavaene böröme baejë'ëro momorö'öjamu.

⁴⁶ Momorö'öjamu gëgorovo uëvadeje: Jemë rabëni momorö'öjarujëjo. Ri'öromo ëninamihëjo. Satan-ro dinëmi'iramu bejëvo'ajëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

⁴⁷ Ëhi uëvamu gavë'i ae aho'obëhe Judas-ro öroho röjëhiromo sö ujuohoromo rovamu rueruomadeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas-ro rueromo Iesu dudöho'i bëhire rovadeje.

⁴⁸ Dudöho'i rovamu Iesuro uavadeje: Judas-ajo. Na God-are A Maho jevajëjo. Ja diehi'oromo ma-döëremuoho rajehiromo dudöhevanuëjo arue ariböviohuro guduamo baejevo va'ojöro.

⁴⁹ Ëhi uavamu Iesuare aribövie hesi bëhire riravarohe jaburo gavare a ioro'iorohuro mu sisë vae'ia'amu gëgorovo uavareje: Bada na no kaejö ëgobövioho jijöromo muo'amo'ëjarëjo o diehi'o'ëjarëjo.

⁵⁰ Ëhi uaromo Iesuare ae gemuëro priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo övo manörire hia'oho tariö'öjahadeje.

⁵¹ Tariö'öjahamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'te muoho vuonugëjo. Vuonugë'i ë anade a hesi hia'i sionoho rëhamu marëjadeje.

⁵² Marëjamu priest masijohuro God-are osa börömo atovarue ariböviohuro a duvahohuro

Iesu guduamo bava'i rovë'ëro riravareje. Riravamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajëjo. Jemë rabëni siravaho kepataho ujuohoromo rovarujëjo.

⁵³ Mami'e majae aho'o naehu God-are amo börömore jemë'o hinövodoho jemë evaroho bogo guduamevariije höjo. Röhu jaruvoho jemesi majae höjo. Ramoramo'e mu muebejaje a hesi vöröho rovë'e höjo.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhadohoje.

⁵⁴ Ëhi uëvamu Iesu guduamo barueromo priest börömo hesi osare rovareje. Priest hesi osare rue'irögoro Peter-ro arue riribövire Iesu rihromoromo ijore rovadeje.

⁵⁵ Osare rueromo gavade aehu raromaruire vëne huë'ëro ravo'ego ae uono bëhire raromamu. Ae uono bëhire raromamu gagorovo jabu'o gemu mae hijadeje.

⁵⁶ Hijamu gagorovo mu ajëmijarue magonahe gemuëro gavade Peter uono bëhire hi'ego nu ano'o ho vënëro ajivë'e jiamu. Ajivë'e jiamu gavë'i Peter ërimahë'i ë aribövioho uëvadeje: Ave iaho hu'o Iesu'o gemu mae juvonövade ae höjo.

⁵⁷ Juvonövade ae höjamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuëjo. Na ë iaho bogo mae bogo gavaje höjo.

⁵⁸ Bogo gavaje höjamu majae ma-bunemu jioromo barëjamu ae göëro Peter garomo uavadeje: Ja'o Iesure ae javajëjamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuëjo. Na bogojevajëjo.

59 Bogojevajëjãmu hour gemu rabu'e barëjãmu ae göero biririvoromo ë aribövioho uëvadeje: Iae mae-ëjo. Iae na gavajëjo ave aho Iesu'o juvonövade ae höjo. Hu'o Galilee sa'a raje höjo.

60 Ëhi uëvãmu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuëjo. Ja jövanue jöho na dadivevo avohajëjo. Dadivevo avohajëjãmu kökörökoho uvadeje.

61 Kökörökoho uvãmu Badaro huotorovoromo Peter gavadeje. Gavãmu gavë'i Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O Badaro mami'e uevade höjo: Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

62 Ëhi uevade hö uvoromo Peter-ro amonö hörö va'oromo sisë maro nivadeje.

Aehu Iesu sivare jöhoje.

63 Ëhi'amã iae Iesu mueberuomaje ariböviohuro Iesu sivoromo sino haho'ere ano'anovareje.

64 Ano'anovoromo nu ano'e niögëro tugohahoromo uavareje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uövuanue javaje ëhuni anagade a hesi ihoho huruoho majahuijego no hejarëjo.

65 Ëhi jië'e jö sisë gö gö aho'obëhe atoromo Iesu sivareje.

Iesu Jew rajo a masijo jãbesi nunire namijade jöhoje.

66 Ëhi ë'l'ëro sisonuvãmu Jew rajo a duvaho ömo'ömohuro priest masijohuro Jew rajo jögoru

öri röjehijarue ariböviohuro gagovorovoromo ae uëvareje: Iesu hu'irae barovego no court vaejarëjo.

⁶⁷ Barovamu rue a masijohuro Iesu uavareje: Na ja God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo. Ja ë aho javë'o ho uövuego no hejarëjo. Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Na uëvë'o ho röhu jemë bogo ma uehorovo'arujëjo.

⁶⁸ O na jö uë gëvë'o ho jemë bogo mana ue'a'arujëjo.

⁶⁹ Röhu majae dunovo'iramu evare God-are A Maho naro börömëro jevë'ëro ajiomoromo God darugo eni jië'e A hesi övo manö ëhi hiemu hi'ejöjo.

⁷⁰ Hi'ejöjamu rue a masijohuro uavareje: Ëhi jië'o ho na ja God-are Harihe javajëjo. Uëvadeje: Iae mae-ëjo. Jemëro jemesi uevarujëjo: Ja ëhi javajëjo.

⁷¹ Ëhi javajëjamu rue a masijohuro uarovareje: Iesuro hesi jö'ëro hesi jö sisëho majahuijamu iae mami'e hejë'e javuajëjo. Ëhuni rabëni ae gö uë'ejarëjo: Gavarije o hejarije jöho majahuijego no hejarëjo. Court-oho iae barëjajëjo.

23

Iesu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

¹ Ëhi uarovonugoromo ë a masijo ömo'ö mohuro ri'öromo Iesu hu'iraeromo Pilate-are nunire va'areje.

² Va'oromo Pilate-are nunire riravoromo Iesuare jö sisëho aevoromo huruoho majahijareje. Majahiromo uavareje: Iae no

hejare hōjo ë iaho sareri'e jōe majëhijavamu. Ëhi majëhijë'ëro ëhu'ëro nosi sa'a rajohuro sa'are a masijo jemesi jōho bogo eruomo hesi hōjo. No hejare hōjo Iesuro uvavamu: Rome a bōrōmoho tax-oho nadi ijoho bojamirëjo ë hesi bëhoho sa'are a bōrōmoho na jevë'e jiaje. God-hu uevë'ëro bōrōme namiromo ajëmi'irode aho Keriso na jevajëjo.

³ Keriso jevajëjumu Pilate-ro Iesu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a bōrōmoho javajëjo. Bōrōmoho javajëjumu Iesuro uavadeje: Ëjōho jero jasi jōvanuëjo.

⁴ Jōvanuëjumu Pilate-ro priest masijohu'o a ioro'iorohu'o uëvadeje: Ave aehu i'u baerōhe hesi sisëho bogo birohë'e jevajëjo.

⁵ Ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe biririvoromo uavareje: Ëiahuro Galilee sa'are aevoromo jō sisë ae rōjëhiromo muorovojōro simane huotovëhobe Judea sa'aho aho'o juvoromo avehu'o rovë'e hōjo.

Iesu Herod-are nunire namijade jōhoje.

⁶ Ëhi uaruomamu hegorovo Pilate-ro uëvadeje: Na ë iaho Galilee sa'a raje hōjo.

⁷ Galilee sa'a raje hōjumu rue ariböviohuro uavareje: Io'ajo. Io'ajumu hegorovo Pilate-ro uehorovoromo uvadeje: Herod hu Galilee sa'a muebejaje ae hōjo. Röhu hu aviae Jerusalem rovë'e hōjo. Rovë'e hō uvoromo Iesu nugö'ōjumu aëro bava'areje Herod-ro court vaerōhego.

⁸ Iesu bava'amu Herod-ro garomo uehorovoromo uvadeje: Na mami'e Iesuhu

mu vae'amade jöho hejël'ëro ga'i nimobe rovë'e jevajëjo. Nani huro darugo'e muoho vaejeho'iramu na ga'ejö uvoromo Iesu garomo nimoroho avohadeje.

⁹ Nimorohoromo jöe aho'obëhe Iesu ua gavadeje. Ua gavamu jöho bogo mana uavadeje.

¹⁰ Bogo mana uavamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohu'o ëho jaburo Herod-are nunire riravoromo Iesuare jö sisëho darugo'o huruoho majahijareje.

¹¹ Majahijamu Herod-ro heromo hu'o hesi muorovo ariböviohu'o Iesu nue huodivoromo sisë vaeromo sivareje. Sivoromo Iesu niögu ëgo mabëhëro ba'amahoromo nugö'öjumu sionëro Pilate-aro bava'areje.

¹² Bava'amu evare majae gemuore Herod'o Pilate'o urimo nu huodivorovaroho vuonugö'i huë baerovoromo ma-mae arijareje.

Iesu anego guomojöro Pilate-hu uëvade jöhoje.

¹³ Iesu barueruomamu gëgorovo Jew rajo priest masijoho ë sa'are a masijoho a ioro'ioroho ëho jabumëni Pilate-ro uvadeje gagovoromo raro-mojöro.

¹⁴ Gagovamu gëgorovo Pilate-ro uëvadeje: Ëiaho jemëro barueromo uevarije höjo: Huro sareri'e jöho majëhijë'ëro ae aho'obëhe sa'are masijo nosi jöho bogo e hesi jëvajëjo. Jemëro ëhi uevamu hejode höjo. Röhu naro jemesi nunire namiromo Iesuare jöho morijovoromo gavode höjo Iesuare jö sisëho uevarijoho bogojiamu.

¹⁵ O Iesu mae jiajoho Herod-ro hu'o gavade höjo. Ëhi gagorovo sionëro nosi örire nugö'öjade

höjo. Ëhuni aveho hehëjo. Hu mu sisë vaejè'ëro mana anego guomoröhe bëhoho bogohöjo.

¹⁶ Ëhuni naro ae uë'iramu hisuebiromo jiovo nugö'ö'iramu va'a'ajëjo.

¹⁷ [Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aho gemu Pilate-ro Jew rajo ariböviohuni jiovo nugö'öjëhonövadeje hu bojamare muoho ëhi jië'ëro.]

¹⁸ Muoho ëhi jiamu ae aho'obëhe ma-gemu mae uvoruomadeje: Ëiaho anëjo. Barabbas jio-vahuëjo.

¹⁹ Röhu Barabbas savoji gagore hijade hesi bëhoho urimë'i a masijohu'o amo bërömoru muorovare majaho jiamu hu'o muorovoromo ae anamu police ariböviohuro hu guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje.

²⁰ Röhu Pilate-ro Iesu jiovo nugö'ö'i nimamu jöe gö'o majëhijadeje.

²¹ Majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe uvo'i ari-jareje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo.

²² Guomajamu Pilate-ro urimo vae niö'i röhu maho uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejè'e höjo. Na gavajoho mu sisë ël'ë'ëro mana anego guomoröhe bëhoho bogohöjo. Ëhuni hisue-biromo jiovo nugö'ö'ejöjo.

²³ Jiovo nugö'ö'ejöjamu ae aho'obëhe biririvo-romo dinamiro mo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. Ëhi uvamu jabesinö marëjadeje.

²⁴ Marëjamu jabuhu uvarëhi Pilate-ro jöho ëhi

majëhijadeje.

²⁵ Urimo Barabbas-ro a sisë ioro'iorohu'o gemuoro bu'öromo sa'are a masijohu'o muorovoromo ae muo'amadeje. Ëhi ë'ë'ëro savojire raromadeje. Ëhi jië'e a sisë jiadeje röhu Pilate-ro hejade Jew rajohuro Barabbas nimoromo uvo'i arijavamu hegorovo hesi mu aribövioho uëvadeje: Barabbas jiovo nugö'ö'i jaburo nimë'e jiarue Iesu anohëjo.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

²⁶ Anohëjamu aëro Iesu court-re jioromo ano'i bava'areje. Bava'oromo örire va'i gavareje Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon muro jië'ëro Jerusalem rovamu. Rovamu gagorovo övëro ma'enoromo korosioho hesi dejore bamoromo uavareje: Baeromo Iesuare ijoro va'ëjo. Va'ëjamu Simon-ro Iesuare korosioho bava'adeje.

²⁷ Bava'amu iae ae aho'obëhe Iesu rihiromareje. Rihiromoromo magonaho ioro'iorohuro muo'amorovë'i nierusuburu'e bamobe rovarereje.

²⁸ Nierusuburu'e bamobe rovamu gagorovo Iesuro hunuorovoromo uëvadeje: Jerusalem magonaho ömo'ömohumë nadi nanioho vavaenimoromo nierusuburu'e bamo'i jemë'o jemesi aboji harihu'ohu'o uehorovoromo nivo'amirovorëjo.

²⁹ Huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'iramu aëro uvoruomo'ajëjo: Dë tiojë'e magonahoho aboji harihu rumo'e raromarue magonahoho huë mae jëvajëjo.

30 Ëhi uvoromo juhuonivoromo uvoruomo'ajëjo: Dahoru masijoho ininoho jemëro ahoromo taemavuorëjo. Ëhi uvoruomo'ajëjo.

31 Na ijo ma va'ëne jevajëjo röhu ije uejevanovaruëjo. A'i jemë ijo sahonö'e huo'öjëvoromo baradore siö'öjëvo'amo'aruëjo.

32 Iae mu sisë vaejare ae niö'ioho guduamo ömëvo va'areje Iesu'o gemu mae vuovëvoröhego.

33 Va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Simano Gijo ajio suorovareje. Suorovoromo Iesu baeromo korosire ano taemareje. Iesu ano taemo'i ë a sisëho niö'i jabu'o ano taemëvareje. Ano taemoromo ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a sisë göho ruëhi Iesuare övo manö amo'i göho viëhi övo adonö amareje.

34 Amamu Iesuro uavadeje: Apajo. Aehu nasi örire mu sisë vaejevaruoho uehorovoromo vuonugëjo. Jabumë ë mu hesi bëhoho dadibijiohajëjo.

Dadibijiohajëjamu rue muorovo ariböviohuro Iesuare niögoho adovoromo ajajovoromo ae gemu niöge gemu ëhi baebe rovareje.

35 O ae aho'obëhe riravoromo ërimahareje. Ërimahamu a masijohuro sivoromo uarovareje: Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjëvaje höjo. Ëhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovego hu mae jiajo. Huro uövuade höjo: God-hu uevë'ëro böröme namiromomo ajëmi'irode aho na jevajëjo. God-hu nimoromo baejevade aho na jevajëjo. Ëhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovajo.

36 A masijohuro ëhi sivamu muorovo ariböviohuro jabu'o Iesu sivareje. Sivoromo rueromo nioga'i'e wine jovoho bojami'ië'areje.

37 Bojami'ië'oromo uavareje: Jew rajo jabesi a börömo javë'o ho ëhuro jasi ajamirovego mae javajo. Sivoromo ëhi uavareje.

38 Röhu Iesuare simano namore ijo viture jajiv-oromo uvë'e jiadeje: Ave aho Jew rajo jabesi a börömoho höjo.

39 Iae korosire iromë'e a sisë göhuro Iesu sivoromo uavadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'irane aho ja javajëjo. Na mae-ëjo. Ëhi jië'o ho jasi arijo'arije ajamirovoromo no'o ajamuego mae javuajo.

40 Ëhi uavamu a sisë göhuro uavadeje: Nadi ëhi jië'e jöho jövëjo. Ja'o i'ue gemuoho baejanuëjo. Ëhi jië'o ho ja diehi'oromo God bogo juhuonami-januëjo.

41 No niö'iro mu sisë vaejë'ëro ëhu'ëro iae mae no i'ue baeromo ë'aruëjo. A'i ë iaho mu sisëho bogo vaejë'e höjo.

42 Bogo vaejë'e hö'i Iesu uavadeje: Iesuajo. A muebejavuo'irane darugo barueromo böröme namijë'iroho nasi öroro uehorovevonëjo.

43 Uehorovevonëjamu Iesuro uavadeje: Aveho na jö mae uavajëjo. Jaruvoho ja'o na'o gemu mae Paradise-re ari'ëjarëjo.

Iesu guomade jöhoje.

44 Iae majae ririre jiadeje. Majae ririre jiamu öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvo majae huotorovamu gavë'i ajivadeje.

⁴⁵ Ajivamu gavë'i God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovadeje.

⁴⁶ Arorovamu gavë'i Iesuro God ma-darugo'o uavadeje: Apajo. Naro nasi aru'ahoho jasi övo döre nugajëjo. Nugajëromo evare nugo'amadeje.

⁴⁷ Nugo'amamu muorovo a börömëro gavade ëhi jië'e mue gö gö ë'amu gagorovo uvadeje: Iae mae-ëjo. Ëaho iae a mae jiade höjo. Ëhi uvamu ëhuro God-are ihoho mae jiadeje.

⁴⁸ Ae aho'obëhe urimo ë mu börömo gali gagovarohuro gavare ëhi jië'e mue gö gö ë'amu gagorovo vuonorö'öromo vavaenimoromo vinebe anobe va'areje.

⁴⁹ Va'amu Iesutare ariböviohu'o Galilee sa'are jioromo Iesutare ijore ijore rovere magonaho ömo'ömohu'o ëho jaburo rori'o riravoromo gavareje ëhi jië'e mue gö gö ë'amu.

Iesutare sino munë gagore bamare jöhoje.

⁵⁰ Ëhi'amu ae gemu hesi ihe Joseph-ro iae hijadeje. Hu Arimathea amo raje jiadeje. Hu Jew rajo jabesi a duvahëro jië'ëro a masijo ioro'iorohu'o hiromo jöe mevonövadeje. Hu a mabëhe God-are jöho avoho ejahaje ae jiadeje.

⁵¹ A maëro jië'ëro ëhu'ëro a masijo ioro'iorohu'o hiromo hejade uvoruomamu: Ë'ego no Iesu ano'irarë uvoruomamu hegoroovo bogo ejëhadeje. Bogo ejëhoromo gavade jaburo Iesu anamu gëgoroovo uvadeje: Ëhi jië'oho sisë höjo. Röhu huro muebejë'e hijadeje God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejëvoröhego. Joseph ëhi jië'e ae jiadeje.

⁵² Ëhi jië'e aëro jië'ëro huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo.

⁵³ Sinoho bae'iröjamu Pilate-ro ejhamu va'oromo sinoho baruvebiromo niögu maëro numoromo munë ubuvarire ë bamadeje. Ëmunë gagoho ae gö bogo bamë'e Iesu ë bamadeje.

⁵⁴ Ëmajaho Friday jië'ëro Jew rajehu nuharue majaho ruelië'adeje.

⁵⁵ Joseph-hu Iesuare sino bava'oromo bamadevare evare Galilee sa'are jioromo Iesu'o gemuore rovere magonaho ömo'ömohuro Joseph-are ijore rueromo ubuvare munëho garomo gavareje Iesuare sinoho ë avoho bamamu.

⁵⁶ Iesuare sinoho ë avoho bamamu gagorovo vuonorö'ö va'oromo ridi'e ose gö gö avoho'amareje Iesuare sinore bahi'iröhëro. Avohoromo nuho majaho rovamu Jew rajo jögoroho eromo ma-nuhareje.

24

Iesu ri'öjade jöhoje.

¹ Nuhë'ëro hura börömore sue'o sue'o ë magonaho ömo'ömohuro ri'öromo ridi'e oso avoharoho ujuohoromo Iesu bamarire ë vuonorö'ö va'areje.

² Iesu bamarire va'i gavareje munë gago tugohare munë börömo rori'o höhö bava'ë'e jiamu.

³ Höhö bava'ë'e jiamu gagorovo munë gagore rumo va'areje röhu Bada Iesuare sinoho bogo birohareje.

⁴ Bogo birohogoro ë riravoromo uehore gö gö baejareje. Uehore gö gö baejamu gavë'i ae

niö'iro ma-majioho ro vareje jabesi niögoho ma-
jaehu bamanovë'e ëhi ajivë'e niögoho io'amë'ëro.
Rueromo ë magonaho jabesi bëhire rirarovareje.

⁵ Bëhire ro rirarovamu gëgorovo rue mago-
nahoho jaburo juhuonëmiromo uruho'amo ri-
ravareje. Uruho'amo riravamu gavë'i rue ae
niö'iohuro uëvareje: Jemë rabëni i'ovë'e aho
guomë'e a sino bamaruiroho naharujëjo.

⁶ Iesu aveho bogohöjo. Hu mami'e ri'öjë'e höjo.
Ri'öröhe jö Galilee sa'are hiromo majëhijadoho
uehorovohëjo.

⁷ Huro jemë uëvade höjo: Aëro God-are A Maho
na baejevoromo a sisë jabesi övore bojëmi'iramu
baejevoromo korosire ano taemevoruomo'ajëjo.
Ano taemevo'iramu guomoromo majae niö'i
gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. Nasi muoho God-ro
ëhi bojemë'e höjo. Iesuro ëhi uëvamu hejarije
höjo.

⁸ Hejarije höjumu rue magonahoho jaburo ë
jöho uehorovareje.

⁹ Uehorovoromo Iesu bamarire jioromo
vuonorö'ö va'areje. Va'oromo rabe rabe gavare
hejare jöho majëhijamu Iesuare ijoraje 11-ho
jabu'o Iesuare aribövi ioro'iorohu'o ë jöho
heruomadeje.

¹⁰ Röhu ë jö majëhijare magonaho jabesi ihoho
Mary Magdalene o Joanna o James-are vëme
Mary ëhi jëvadeje. Ëmagonahohu'o magonaho
ioro'iore jabu'o gemu mae jijiharohu'o ëho
jaburo ë jöho apostle aribövioho majëhijareje.

¹¹ Majëhijamu hegorovo rue apostle
ariböviohuro uvareje: Ëmagonahoho jaburo ë

jöho ëma ataruëromo bogo ma uehorovareje.

¹² Bogo ma uehorovoromo röhu Peter-ro ri'öromo sino bamarire tutuvoromo ë va'adeje. Va'oromo munë gagoho hohitohoromo gavadeje Iesu numare niögohemu jio'amamu. Niögohemu jiamu gagorovo uehorovoromo uvadeje: Aveho diehi'ade hö uvoromo hesirëro vuonorö'ö va'adeje.

Emmaus amore va'i örire diehi ë'are jöhoje.

¹³ Va'ë'ëro jeniromamu Iesuarë ae niö'iro Emmaus amore va'irögoro örire va'areje Jerusalem jioromo Emmaus va'iröhe öri hesi vahuoho 11 kilometre jië'ëro.

¹⁴ Örire va'oromo mu rabe rabe jiade jöho jörovobe va'areje.

¹⁵ Jöho jörovoromo berohobe va'amamu Iesuro birohëvoromo jabu'o gemu mae va'adeje.

¹⁶ Va'amamu ë ae niö'i jabesi uehoroho tugohëhamu bogo avoho garomo uvareje: Ëho Iesu höjo.

¹⁷ Bogo avoho gavamu Iesuro uëvadeje: Jemë diehi jië'e jöho jörovobe jireharujëjo. Jireharujëjamu rueho jaburo jireharoho vuonugo'i nu ano'e sisë'irërovoromo rirarovareje.

¹⁸ Rirarovoromo ae gemu hesi ihe Cleopas-ro uavadeje: Ae aho'obëhe Jerusalem raromaruohuro avevejö'e rabehu ë'adoho iae garuomo'i ja gemu diehi'avo'ego bogo gavanuëjo.

¹⁹ Bogo gavanuëjamu Iesuro uëvadeje: Diehi jië'e muohajo. Uavareje: Nazareth rajë Iesuarë örire vaejare jöho uavaruëjo. Iesu hu jö Godaro baeromo no majahuijaje ae jiade höjo. Ëhi

jië'e aëro jiël'ëro God-are nunire o ae aho'obëhe nosi nunire namiromo biriri'e muoho vaenövo biriri'e jöho jövonövade höjo.

²⁰ Iesu hu ëhi jië'e ae jiade höjo. Röhu nosi priest masijohu'o nosi a masijo ioro'iorohu'o ëho jaburo Rome aribövi jabesi övore bojëmijare höjo ëhuro ëho jaburo court vaeromo Iesu ano'iröhe jöho uëröhego. Rome aribövi jabesi övore bojëmamumu ëhuro Iesu korosire ano taemare höjo.

²¹ Röhu noro uehorovoromo uvare höjo: Ëaho nani God-ro nugö'öjade höjo rueromo no ajamuiromomo Israel rajo nosi i'u'e muoho ahavuo'i hesi sasohë'e muoho röjahuiröhego. No ëhi uehorovare höjo. Röhu jöe gö'o ë mu sisë vaeruomadoho majae niö'i barëjamumu röhu aveho majae göho rovë'e höjo.

²² Iae ëhi höjo röhu no'o gemu mae Iesuare ijore ijore jijiharue magonahohuro ave jö börömohego majahuijamumu hegoro no tiöjavuade höjo. Jaburo jaruvo sue'o ri'öromomo Iesu bamarire va'are höjo.

²³ Va'oromo gavare höjo Iesuare sinoho bogojiamumu. Bogojiamumu gagorovo vuonorö'ö rueromo uövuare höjo: No va'oromo nia'ovo'iraejanovoromo garomo hejare höjo aneraho jaburo uövuamu: Iesu bogo guomo'i i'ovë'e höjo. Magonahoho jaburo ëhi uövuamu hejare höjo.

²⁴ Jöho henugoromo nosi ae göëro göëro Iesu bamarire va'oromo gavare höjo magonahehu uövuadëhi ëhi jiamumu. Röhu Iesu bogo gavare höjo.

²⁵ Iesu bogo gavare höjamumu Iesuro ri'öromomo ë ae niö'ioho uëvadeje: Asë'e jemë simane

i'uhëgo'ego God-are jöho bogo ma-burëroho bae-jarujëjo. Ëhu'ëro jië'ëro jö God-aro baeromo majëhinövare a jabesi jöho bogo maho ue-horovarujëjo.

²⁶ Jemë diehi'oromo ave jöho bogo uehorovarujëjo. God-ro bamade höjo böröme namiromo ajëmi'iröhe aho vi'ehi böröme baeromo guomojöro röhu ijonö ajilere ajio hiröhego.

²⁷ Ëhi uënuqoromo Iesuro hesi jöe God-are surire jajivo'amadoho huruoho majëhi barëjadeje. Moses-hu jajivade jöho aevoli majëhiromo jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iorehu jajivo'amade jöhu'o huruoho majëhijadeje. Majëhijamu rue ae niö'iohuro hebe va'areje.

²⁸ Hebe va'aroho va'i nimare amore hörö'ië'areje. Hörö'irögoro Iesu öre ëgo'o va'o hesi jiamu gatorovo

²⁹ rueho jaburo nijio'iraeromo uavareje: Nadi va'i no'o hijëjo. Majae mami'e barëjë'ëro vahiomavuo'ië'ajëjo. Vahiomavuo'ië'ajëjamu ejëhoromo jabu'o va'oromo osare hijadeje.

³⁰ Hiromo jabu'o ie i'irögoro sa'aro hiromo ie baeromo God mae uaromo ato'atovoromo i'imëmamu rueho jaburo baejareje.

³¹ Baeromo God-ro jabesi simanoho jiovëhamu evare Iesu avoho garomo uvareje: Ojo'e ë aho Iesu höjo. Iesu hörömo ga'i gavareje Iesu ëma bogojio va'amu.

³² Va'amu gatorovo uarovareje: Ja'o ue-horovëjo. Ëahuro no'o jöe jövoromo God-are

suri bēhoho huruoho majahuipe örire rovamu heromo nosi dē vövöbajo'oho sasohavuoromo ri'öjavuo avohade höjo.

³³ Ĕhi uarovoromo ma-burëro sionëro vuono bu'öromomo Jerusalem amore va'areje. Jerusalem va'oromo gavare Iesuare ijoraje 11-hu'lo jabesi a ioro'iorohu'lo gagovoromo raromë'e jiamu.

³⁴ Raromëlëro jaburo ë ae niö'ioho uëvareje: Bada iae ri'öjë'e höjo. Ri'öromomo Simon-are örire rovamu huro gavade höjo.

³⁵ Gavade höjamu rue ae niö'iohuro uëvareje: Noro niö'iro örire jirehoromo ëhi ëhi gavare höjo. Ĕhi uëromomo uëvareje: Iesuro ie ato'atovoromo i'imamuamu evare no avoho garomo uvare höjo: Iae Bada höjo.

Iesuhu hesi ijorajo jabesi nunire rovade jöhoje.

³⁶ Bada höjamu gavë'i Iesuro ro ma-majioho jabu'lo gemu mae namijadeje. Namiroromo uëvadeje: Aganomë vaevë'e raromarujëjo.

³⁷ Vaevë'e raromarujëjamu juhuonivoromo jiodudu'iraeromo uvareje: No aru'ahe gavaruëjo.

³⁸ Aru'ahe gavaruëjamu uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Rabëni uehore gö gö baejarujëjo.

³⁹ Ave nasi övoho höroho geromo uvorëjo: Nörö höjo. Ma'enegro heromo uvorëjo: Nörö bogo aru'ahemuoho jio'i a mae höjo. Aru'ahoho sine ijo'ahe bogohöjo. Röhu jemë iae gevarujëjo na sino'e ijo'aho'e jevo'ego.

⁴⁰ Ĕhi uënugoromo övohu'lo hörohu'lo röjëhijamu gavareje.

⁴¹ Garomo uehorovemu uehorovo'i arijareje. Uehorovoromo uvareje: Aveho mu ma-mabêhe jiê'e nani noro sisê'i gavaruêromo bogo ma uehorovareje. Bogo ma uehorovamu gavê'i Iesuro uêvadeje: Na jemê ioho jêvajêjo o bogojêvajêjo.

⁴² Êhi uêvamu visue vênire buejê'oho babojamareje.

⁴³ Babojamamu Iesuro baeromo ae aho'obêhe jabesi nunire ijadeje.

⁴⁴ Iromo uêvadeje: Urimo naehu jemê'o hiromo majêhijamu hejarije jôho iae avevejê'e rôhu maho majêhi'irôgoro ë'ajêjo. Na uêvode hôjo: Nasi jôho aho'obêhe Moses-hu jajivadoho jô God-aro baeromo majêhinôvare a ioro'iorehu jajivaroho Psalms jô jajivaroho nasi jôe aho'obêhe God-are surire jajivarêhi iae êhi jio'a'ajêjo. Ôre gö bogohôjo. Êhi uêvamu hejarije hôjo.

⁴⁵ Hejarije hô uêromo jabesi simanoho huotovêhamu God-are surire jô bêhoho avoho gavareje.

⁴⁶ Avoho gavamu huro uêvadeje: God-are surire jajivoromo êhi uvê'e hôjo: God-ro bamê'ëro bôrôme namiromo ajêmijaje aho nôrö vi'ehi bôrôme baeromo guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'a'ajêjo.

⁴⁷ Ri'ö'iramu aëro nôruare ihore jôe majêhiromo ae uê'a'aruêjo: Ae aho'obêhe ôri sisêre jijiharujoho vuonugohêjo. Mu sisêho vuonugo'i avoho uehorovoromo mu mae vaehego God-ro jemesi sisêho uehorovoromo vuonugajo. Êhi jiê'e jôho Jerusalem amore aevoromo majêhiromo maja rojomajire

beva'ajire sa'are sa'are majëhibe jijihö'aruëjo. God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo.

⁴⁸ Röhu ëhi jïë'e muoho jemë gavë'e jëvaje ëhuni ë jöho majëhibe jijihorëjo.

⁴⁹ Röhu aveho hehëjo. Urimo nasi Vavuehu hesi Aru'aho suvuorëmi'i mae uëvadëhi naro ë Aru'aho suvuoroho jemëni nugö'ö'iramu bae'a'arujëjo. Ëhuni ë hesi urimo jemëro va'oromo Jerusalem amohuremu raromorego hujeji God-are darugohuro ruvebiromo ruahö'öjëvo'iröhe höjo. God-are darugohuro ruvebiromo ruahö'öjëvo'iramu evare va'oromo nasi muoho vae'a'arujëjo.

Iesu ö'idöre ajiomade jöhoje.

⁵⁰ Ëhi uënuogoromo sö ujuohoromo Bethany amonö va'adeje. Va'oromo övoho nigemëvoromo uëvadeje: God-ro jemë huë mae bojëmi'ajëjo.

⁵¹ God-ro jemë huë mae bojëmi'ajë uëromo God-ro uavamu jabumë ë rëmo'i huro ö'idöre ajiomadeje.

⁵² Ajiomamu gagorovo rue Iesuare ariböviohuro hu rajahiromo börömo bëhe nimorohobe Jerusalem vuonorö'ö va'areje.

⁵³ Va'oromo raromoromo God-are osa börömore va'oromo majae aho'o God rajahinövareje. Ahia mino'e.

clxxxiii

God-are Jögoru I'oho
The New Testament in the Omie language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa